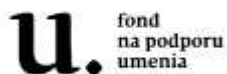

Mladá
slovenská
poviedka
2017

zborník literárnych prác z celoštátnej súťaže mladých autorov

Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne
november 2017

ISBN 978-80-89744 - 09-1

Namiesto úvodu

Na pôde Oravského kultúrneho strediska sa stretávame už po štrnásty krát. Súťaž Mladá slovenská poviedka nám pripraví zakaždým nejaké prekvapenie, niekedy milšie, inokedy menej milé.

S radosťou môžeme konštatovať, že tento ročník súťaže nás potešil jednak vcelku dobrou úrovňou súťažných prác, jednak tým, že väčšina príspevkov čerpala námety z nášho domáceho prostredia, nastoľovala problémy, s ktorými sa stretávame v súčasnosti my tu, na Slovensku. Pokladáme za dobrý znak, že autori a autorky vychádzali z vlastnej skúsenosti, alebo z vlastného pozorovania toho, čo sa deje okolo nich, a neusilovali sa, tak ako tomu bolo v niektorých minulých ročníkoch, umelo prenášať do svojich poviedok typy postáv a problémov z cudzieho prostredia či z filmov a kníh, ktoré nehovoria o našom živote, o našich životných podmienkach a problémoch. Zaujalo nás, ako citlivo ste reagovali na taký vážny spoločenský problém, akým je napríklad rozpad rodiny, alkoholizmus dospelých a vôbec - narušené medzigeneračné a medziludské vzťahy, a s tým súvisiaca osamelosť mnohých ľudí, vrátane detí. Ocenili sme aj pozorovací talent a zmysel pre krásu drobných vecí, akú prejavili niektorí z vás.

Zaujalo nás takisto fakt, že niekedy v poviedkach od autoriek vystupuje v prvej osobe hlavná postava mužského rodu. Znamená to, že sa usilujete vžiť do kože toho druhého, vzájomne sa lepšie pochopiť, čo je základný predpoklad pre dobré vzťahy. Rovnako nás potešilo, s akou vážnosťou sa postavy vo vašich príbehoch zamýšľajú nad dôležitými otázkami, ako sú napríklad láska, priateľstvo, úcta k starším, porozumenie v rodine i mimo nej...

Prajeme vám všetkým, bez ohľadu na to, či vaše práce boli odmenené alebo nie, aby ste naďalej pestovali svoj pozorovací talent a schopnosť pracovať s jazykom, aby vám navždy ostala radosť z umeleckého slova, či sa s ním už budete stretávať ako čitatelia alebo ako tvorcovia...

Vaša porota

Nedá sa nepovedať...

...že Mladá slovenská poviedka vyzrieva v talente i nástožčivosti mladých autorov vypovedať už nielen o sebe a vlastných intímnych prežitkoch, ale - a najmä o okolí, ktoré citlivo a kriticky vnímajú. O svete, v ktorom sa chcú ukotviť a ktorého problémy vnímajú kriticky niekedy možno viac ako my, skôr narodení. Uvažujú o rodine, jej poslaní i skratoch, medziľudských a medzigeneračných vzťahoch. I o všeličom inom. Upozorňujú na veci, ktoré dospelí často krát ignorujú. Však rozprávajú aj o sebe. O svojich láskach, sklamaníach, vzťahoch. Tak mladokrásne.

Sú rozhladení a majú už svoj názor. Nechajme ich, majú na to právo. Vyjadriť svoj plač i hnev. Nástožčivosť veku. Citlivých otázok sa dotýkajú zodpovedne. Neboja sa. Už minimálne tušia - a mnohí spoľahlivo i vedia kto sú, kde sú ich korene, aký je ich zástoj - a kam chcú ísť. Sú odvšadiaľ - a to nás teší.

Nedá sa nepovedať, že vyrastá zaujímavá mladá generácia tvorivých mladých ľudí s presvedčením a záujmom. Majú svoj názor a interpretujú ho.

Prajeme Vám to a trochu i závidíme mladost' a možnosti, ako s ňou naložiť, tešíme sa na ďalšie literárne počiny.

Miroslav Žabenský
riaditeľ OKS

Zoznam súťažiacich autorov

1. kategória: žiaci základných škôl a osemročných gymnázií

Lucia Kubicová, Trstená
Karolína Chudíková, Preseľany
Simona Zifčiaková, Topoľčany
Ema Parižová, Trstená
Nína Jankolová, Trstená
Martina Segečová, Kriváň
Tamara Kenderová, Ružomberok
Dominika Sabová, Trenčianska Turná
Miriam Súkeníková, Novot
Simona Kapusníková, Topoľčany

Natália Mahútová, Lovinobaňa
Marianna Ibrahimí, Topoľčany
Rebeka Motýľ, Liesek
Martina Kostolná, Trenčianske Teplice
Vanesa Veselá, Bratislava
Aneta Turčinová, Dolný Kubín
Sarah Verešová, Uhrovec
Denisa Lutovská, Senica
Kristína Kováčová, Zemné
Lea Farkas, Zemné

2. kategória: študenti stredných škôl

Denisa Fechová, Sabinov
Lenka Želonková, Prešov
Hana Pastoreková, Eugénia
Erika Bartová, Komjatice
Agáta Brozová, Tvrdosín
Lukáš Krnčok, Bratislava
Veronika Šutá, Myjava
Lucia Abelovská, Banská Bystrica
Simona Kelušáková, Nižná
Monika Kubričanová, Topoľčany
Christopher Steinemann, Poprad
Eliška Bilská, Prešov
Alžbeta Bujdošová, Stropkov
Sabina Paracková, Senica
Zuzana Jakubiaková, Mútne
Lucia Miklušáková, Oravská Polhora
Lucia Migačová, Poprad
Kamila Mlynárová, Švábovce
Katarína Schneiderová, Levoča

Martina Hančáková, Smižany
Kristína Zvolinská, Lubotín
Natália Gallschneiderová,
Spišská Nová Ves
Gabriela Hudačková, Lendak
Eva Halčinová, Lendak
Dominika Komarová, Levoča
Radoslava Plišková, Spišská Belá
Viktória Lesnická, Spišská Nová Ves
Ivana Lachová, Ľubica
Simona Breznická, Chochoľná- Velčice
Tatiana Piliarová, Žilina
Lucia Hampachelová, Liptovský Mikuláš
Romana Kunovská, Nováky
Ivana Jačalová, Závažná Poruba
Tatiana Pavolková, Dolný Kubín
Dagmar Budd, Prievidza
Dominika Mikušková, Nižná
Simona Stašáková, Poprad

3. kategória: študenti vysokých škôl a dospelí do 30 rokov

Anežka Lisá, Liptovská Teplá
Tomáš Kičina, Bratislava
Michal Fulín, Topoľčany
Natália Fioleková, Harichovce
Michaela Kováčová, Bratislava
Daniela Lysá, Lubochná

Lenka Sabová, Bratislava
Liliana Petrová, Levice
Martin Praslička, Bratislava
Adriana Valachová, Čelovce
Martina Valentová, Padina, Srbsko
Katarína Želinská, Sabinov

Výsledková listina

Mladá slovenská poviedka 2017

1. kategória:

1. miesto – Tamara Kenderová – Zimný kvet
2. miesto - Ema Parižová - Jeden z tých najlepších
3. miesto - Denisa Lutovská - Láska v daždi

Čestné uznanie:

Natália Mahútová – Riaditeľ pekla
Sarah Verešová - Najkrajšia hlina
Simona Kapusníková - My sme ťa len chránili
Mariana Ibrahimí - Špln
Martina Kostolná - Môj oceán
Lucia Kubicová - Sila priateľstva

2. kategória:

1. miesto: Hana Pastoreková - Eugénia
2. miesto: Veronika Šutá – Až chlapec
3. miesto: Dagmar Budd – Nočná hliadka

Čestné uznanie:

Lucia Migačová – Ak netúžim, baru neodolám
Lenka Želonková - Vlakové spojenie
Viktória Lesnická - Krása života
Tatiana Pavolková - Dve Lucky
Dagmar Mikušková - Dve v jednej
Tatiana Piliarová - Tajomstvá čajových vrecúšok
Dominika Komarová - Malo to takto naozaj byť?

3. kategória:

1. miesto: Tomáš Kičina – Si tam?
2. miesto: Anežka Lišá - A to bol koniec. Melanchólie
3. miesto: Katarína Želinská - Imigranti

Čestné uznanie:

Daniela Lysá - Posadnutosť zámenami
Lenka Sabová - Svet, v ktorom žijeme
Natália Fioleková - Nemý čitateľ úzkosti
Liliana Petrová - Ako k šliapke kuriatka

Práce posudzovala odborná porota v zložení:

Predsedička poroty:

prof. PhDr. Eva Kollárová, PhD., riaditeľka, Ústav rusko-slovenských kultúrnych štúdií PF
KU

Členovia poroty:

prof. PhDr. Eteľa Farkašová, CSc., Filozofická fakulta UK
Mgr. Eva Maliti Fraňová, CSc., Ústav svetovej literatúry SAV
Bc. Mária Janotíková – OKS – tajomníčka súťaže

Tamara Kenderová
Zimný kvet

V ten deň bolo chladno. Možno najchladnejšie za celý jej život. Plakala. Slzy zamrzli hneď, ako jej vyšli z očí. Mohla vidieť zamŕzať vzduch, ktorý dýchala. Chlad sa vyšplhal ešte vyššie. Šepkal jej. Kradol jej myseľ, zbavoval ju zdravého rozumu, klamal ju. A ona mu verila. Bezhlavo poslúchla všetko, čo jej Mráz prikázal. Ako by jej mohol niekto tak nádherný chcieť ublížiť? Až neskôr zistila, že veľmi. Alebo si to cez slzy ani nevšimla?

„V posledných dňoch sa cítim sama, skoro ako keby som umierala.“
Napísala na zamrznuté okno.

A on čítal a ponúkol jej to, po čom najviac túžila. Priateľstvo. Hral sa s ňou a sneh už nebol taký strašidelný. Bol to kamarát.

„Podme sa hrať,“ očká jej žiarili nadšením.

„Čo?“

„Bambulíčka. Keď poviem farbu tak musíš loptu chytiť, keď zakričím bambulíček, tak ju musíš pustiť.“

„Ale ja poznám len bielu...“

„Nepoznáš farby?“ dievča sa začalo smiať. Smialo sa tak úprimne a zo srdca, že každému vyčarilo úsmev na tvári, nie však Mrazu. On vedel, že každý *pozná farby*. Chápal, že jej malá blondavá kučeravá hlava tento fakt nedokáže prijať. Ale rozhodne nechápal, prečo sa mu smeje.

„Rodičia ťa to nenaučili?“ úsmev z jej tváre zmizol a nahradil ho zvedavý pohľad.

Mráz skrivil tvár. Prečo sa vôbec zaujíma o jeho rodinu? Zmocňoval sa ho hnev: „Nemám rodičov.“

„Tak ja ťa farby naučím!“

A tak dievčatko učilo Mráz rozpoznávať farby. Naučilo ho všetko, čo len vedelo. Nielen o farbách. Učilo ho poznávať svet. Dalo do toho všetku svoju energiu, všetko, čo malo. Ale Mrazu to nestačilo a nech dievčatko urobilo, on chcel viac. No ono mu už nemalo čo ponúknuť. Bolo vyčerpané z neustáleho odpovedania. To Mráz jej mal dávať odpovede. On mal byť ten múdrejší. Nikdy mu však nič nevyčítalo.

Ale ako dievčatko rástlo a stávala sa z neho mladá žena, vedela, že sa musí pýtať, cítila, že potrebuje poznať odpovede. Cítila, že Mráz musí vedieť, čo si myslí, ako sa má a čo sa jej páči, a tak začala rozprávať. Rozprávala dlho. Možno to boli hodiny, možno dni, neprestávala. Rozprávala, až kým sa jej neminuli všetky slová. Ale nehovorila to, čo chcel počuť Mráz. Rozprávala o sebe, pýtala sa. Cez nevinné otázky až po také, ktoré sa Mrazu nepáčili. Každá z nich ho nahlavala viac a viac. Každá posilnila jeho začínajúcu nenávisť k nej.

„Prečo v zime nedovolíš kvetom rásť? Prečo tu žiadne nie sú?“ spýtala sa.

Možno úmysly Mrazu neboli nikdy nečestné, možno ju mal dokonca rád.

Ona však všetko zničila. Mráz by nikdy nemohol milovať Leto, nikdy by nemohol milovať ju. Nikdy by nemohol milovať niekoho, kto ho neposlúchal.

„Môžeš byť prvý. Prvý zimný kvietok,“ povedal Mráz.

Usmiala sa tak pekne, že by priniesla teplo aj do tej najkrutejšej zimy. Naklonila sa k nemu a pobožkala ho, nežne a láskyplne. Bozk bol však ako bodnutie nožom. Každý bozk do nej vniesol viac a viac chladu. A posypal je

ružové rozhorúčené líčka, po ktorých sa doteraz kotúľali len lupienky kvetov, snehom. Ostrým a ľadovým, ktorý zanecháva jazvy, ktoré už nikdy nezmiznú.

Kvôli láske však býva človek slepý. Áno, ľúbila ho, možno s tým nikdy neprestala.

Teplota klesla ešte viac. Nechájala to. Veď je leto! Ľudia sa po ulici prechádzali v krátkych tričkách a nohaviciach. Lízali nanuky a vychutnávali si teplé letné lúče slnka. Slnko. Už skoro zabudla aké je, pretože Mráz mal odísť. Ale ona ho nepúšťala. Držala sa ho zubami nechtami, možno si to ani neuvedomovala. Možno to ani nechcela, ale ako sa mohla zbaviť niekoho, s kým bola tak dlho? A tak Mráz vysával z dievčaťa všetko dobré, akúkoľvek spomienku na leto. Nechal ho. Veď aký by to malo zmysel žiť bez mrazu? Bez jej jediného priateľa?

„Postavím pre teba ľadový palác, budeš moja kráľovná, môj prvý zimný kvietok,“ neklamal. Keď dievča zamrzlo, zobral ho k sebe a na jeho ľadovú sochu sa pozeral už navždy. Chránil ho pred teplom, pred každým, kto je mohol ublížiť. A ona bola ticho, konečne bola ticho.

„Si prvý zimný kvet,“ pošeplal jej a teplota klesla o 10 stupňov.

Ema Parižová **Jeden z tých najlepších...**

Vždy, keď idem do školy, na jednej ulici sedí pes. Občas tam sedí sám, občas s nejakým iným psom, raz tam bola celá banda psov. Je milý, má veľké tmavé oči plné nádeje a hravé ušká. Trošku natočí hlavu doľava a hneď ma rozveselí.

Keď som bol prvák, volal som ho Blesk, pretože bol rýchly. Hrávali sme preteky a vždy zvíťazil. Sice nebol a stále nie je môj, mám ho rád a myslím, že aj on mňa.

Keď som bol tretiak a pripravoval som sa na 1.sväte prijímanie, volal som ho Poslúcháč. Vždy ma vypočul, keď som sa učil desať božích prikázaní, aj keď som rozprával vybrané slová cestou do školy.

Keď som bol šiestak, páčilo sa mi jedno dievča. Vtedy tam sedával s jednou sučkou. Vtedy, vtedy som ho nazýval Romantik. Videl som, ako sa majú radi a myslel som si, že sa nikdy nerozdelia. O pár týždňov na to som za tým dievčaťom šiel. Boli sme najlepší priatelia a teraz sme možno už aj niečo viac...

Keď som bol ôsmak, v škole som zažíval asi to najťažšie obdobie. Chystal som sa na birmovku a mali sme v škole veľmi ťažké testy. Nejaké testovanie pre ôsmakov. Vtedy som ho volal Pomocník. Nevieť, ako sa to dá, ale on mi nejakو pomáhal. Testy som zvládol na 97%.

A teraz, keď som deviatak, volám ho Pán. Lebo je taký psí starček. Je rozvážny a unavený. Bolia ho nohy, a tak už s ním nebehám o preteky. Už ku mne nepríde a nepletie sa mi pod nohy. Teraz k nemu prídem ja, pohladkám ho po jeho strapatej srsti a pozriem mu do očí. Ešte stále ich má plné nádeje a radosti.

Dnes tadiaľ idem poslednýkrát. Je koniec školského roka a ja pôjdem preč na gymnázium ďaleko odtiaľto. Určite sa ešte vrátim a pôjdem tadiaľ mnoho ráz, ale už to nebude také, aké to bolo doteraz. Bolo to pre mňa povinné.

Ráno, keď som išiel do školy, ležal tam, pozrel na mňa a myslím, že sa na mňa usmial. Teraz, keď som sa zo školy vracal, v rukách som mal vysvedčenie. A vtedy stáli okolo neho psy. Stáli tam v kope a nevidel som ho. Báľ som sa tam pozrieť, ale nakoniec som tam nakukol. Ležal tam nevládný starý psík, ktorý sa nevládal pohnúť. Skoro som ho nespoznal. Vzdialil som sa od bandy psov a po niekoľkých minútach začal jeden z nich zavýjať. Postupne sa pridávali ďalší. Rozhodol som sa utekať domov, chcel som sa vyhnúť slzám, no nešlo to. Mal som ho až priveľmi rád na to, aby som neplakal.

Nikdy naň nezabudnem. Síce to bol pes ulice, bol to však aj môj priateľ. Jeden z tých najlepších.

Denisa Lutovská *Láska v daždi*

Nie všetko v živote je ľahké. Na každého človeka pripadá vrece problémov a rozhodnutí. Myslíte si, že som dospelá? Kdeže, som únedžerka. Pätnásťročná dievča, ktorého najväčším problémom je pupák na čele (je naozaj obrovský) a výber strednej... Ale aj môj pubertálny život je niekedy plný problémov, dobrodružstiev a hlavne trapasov.

Je prekrásny snečný deň.... Nie, nie, nie! V skutočnosti lialo ako z krhly a ja som nemala dáždnik. Kráčala som zo školy domov, mrzutá z toho, že som dostala štvorku z matiky a aby toho nebolo málo, začalo pršať. Nie že by som nemala rada dažď, vlastne mi vôbec nevaďí, ale v tento deň sa to fakt nehodilo.

Asi dvadsať krokov predou mnou kráčal ON. Najkrajší chalan z celej školy. A mal dáždnik! Nebojte sa, nie som taká šibnutá, aby som za ním utekala a pritulila sa k nemu. Ja som v skutočnosti veľmi hanblivé dievča. Ale pršalo, mne bolo zima a on mal dáždnik! Úprimne, vždy som mala pocit, že ani nevie, že existujem. A to spolu chodíme do triedy! A ja som do neho totálny blázon.

Uznajte sami, že tmavovlasému vysokému hokejistovi s modrými očami a s tým najkrajším úsmevom na svete by ste neodolali ani vy. A teraz, práve v tomto momente, som mala príležitosť dať mu o sebe vedieť, no najmä schovať sa pred dažďom. Dobre, berme do úvahy, že ja sa s chalanmi bavím neviem, takže by nastalo trápne ticho. Väčší problém bol priblížiť sa k nemu tak, aby to nevyzeralo hlúpo. Zrýchľila som krok a dúfala, že keď prejdem okolo neho, zachráni ma pred dažďom. Naivná, čo? Prirodzene, niekto tam hore ma nenávidí, a to, čo mne pripadalo ako dobrý nápad, skončilo katastrofou. Tesne za ním som sa potkla o hrboľ na chodníku.

Chcela som sa zachytiť o jeho ruku, ale len som ho buchla a rozpleštila sa na chodníku. Vyšlo zo mňa priškrtené au. V momente som sa postavila. Čo ak sa pozerá? Veru sa aj pozeral, s údivom! Tak som sa tvárila akoby nič a oprašovala si kabát.

„Si v poriadku?“ Opatrne som zdvihla hlavu.

„Áno, som v pohode,“ usmiala som sa. Aj on sa usmial!!

„Si trocha zmoknutá,“ poznamenal a otočil sa.

Vážne ma tu nechá? Teraz, keď som s ním nadviazala rozhovor a všimol si moju zmoknutú maličkosť, odíde? Na moje počudovanie neodišiel, iba stál a čakal, že sa k nemu pridám. Dokonca mal nastavenú ruku. Nesmelo som ho teda chytila za lakeť a ukryla sa pod jeho veľký čierny “záchranný” dáždňik. Ten pocit bol skvelý: stupnica od jedna do desať? Sto! Nezastavil sa ani vtedy, keď sme prechádzali okolo jeho domu. Nemyslíte si, že ho špehujem, keď ide domov. Len prosťe viem, kde býva. Nič šialené za tým nehladajte! On sa však nezastavil a išiel ďalej.

„Nebývaš v tom dome?“ spýtala som sa zmätene.

Usmial sa.

Och, ten úsmev ma raz privedie do šialenstva!

„Áno, bývam tam, ale nenechám ťa predsa zmoknúť,“ pozrel na mňa.

„Vlastne už som zmokla, takže nič nové by sa mi neprihodilo,“ poznamenala som.

„Blbý deň, však?“ opýtal sa.

„Ani nevieš ako. Dostala som štvorku z matiky, nevzala som si dáždňik, ba ešte som sa pred tebou rozpleskla na chodníku,“ vymenovala som moje nešťastia v tento deň.

Zasmial sa, a to bolo úplne super. Pretože to bol úprimný smiech.

„Je mi veľmi ľúto, že som ťa nezachránil,“ povedal a pozeral sa mi do očí.

To ma úplne vykolajilo.

„Však to nič nie je, že som spadla tvárou na zem pred najkrajším chalanom celej našej triedy,“ prehodila som. Pri mojich posledných slovách zbystril. Ups!

„Ako si ma to nazvala?“ zastal.

Bála som sa, že som ho nahnevala. To by bol v tomto momente môj koniec. Prvýkrát som sa s ním normálne rozprávala a ešte som ho aj držala za ruku. Ako fakt?! Avšak v jeho očiach žiarili plamienky šibalstva a horko-ťažko premáhal smiech. V tej chvíli sa mi páčil ešte viac. Vždy mi bolo jasné, že som doňho blázon, ale teraz som v tom bola až po uši. Aj to je málo, bola som v tom po korenky vlasov.

„Nazvala som ťa najkrajším chalanom celej našej triedy,“ zopakovala som a upierala pohľad do zeme.

Keď sa hodnú chvíľu nič nedialo, pomaličky som sa naňho pozrela. Mal zdvihnuté obočie a na perách mu hral úsmev väčší a krajší ako čokoľvek na svete. Viac sa k tomu však nevyjadril, a tak sme pokračovali v ceste. Celkom ma miatlo, že pozná cestu k môjmu domu.

„Už si ma niekedy odprevádzal domov?“ spýtala som sa. Aj keď mi prišlo divné, že niečo také úžasné a výnimočné si nepamätám.

„Nie, neodprevádzal,“ prehodil, ako by to všetko vysvetľovalo.

„Tak ako je možné, že poznáš cestu ku mne domov?“ stále som nechápala. Asi som mu pripadala viac ako veľmi šibnutá.

„Oproti tebe býva Mišo, hráme spolu hokej, bol som si uňho zahrať xbox a všimol som si ťa, keď si išla zo školy,“ vysvetlil mi.

„Aha. Ty si si všimol mňa? Tak to som fakt musela vyzerat hrozne,“ ironicky som poznamenala.

Zasmial sa.

„Na to, že si sa “natiahla“ na chodníku pred najkrajším chalanom z triedy, nestrácaš humor,“ teraz som sa pre zmenu smiala ja. Boli sme si kvit.

„Tak prečo si si ma všimol?“ dobiedzala som. Sama som nevedela, či to chcem vedieť.

„Proste som si ťa všimol,“ vyhýbal sa odpovedi.

Úprimne, nikdy som si nemyslela, že sa budem rozprávať práve s ním o tom, prečo si ma všimol. Bolo to iba moje želanie. Nesplniteľné želanie. No teraz, ako sa zdá, to môže byť pravda. Keď nechcel hovoriť, tak som ho nenútila. Chvíľu sme išli mlčky. Mala som aspoň čas zhodnotiť situáciu. Bola som spolu s mojím princom pod jedným dáždnikom. Držala som sa ho ako kliešť, sčasti preto, lebo som nechcela ešte viac premoknúť a sčasti preto, lebo som si chcela užiť jeho prítomnosť. Rozpleskla som sa pred ním na chodníku, a aj tak sa so mnou rozprával. Preriekla som sa pred ním, že ho považujem za najkrajšieho chalana našej triedy. Na čo zareagoval úplne inak, ako som čakala. A teraz ideme ticho. Najhoršie na tom bolo, že sme sa, bohužiaľ, blížili k môjmu domu. O malý moment sa rozlúčime a na všetko, čo sa dnes udialo, zabudne. Veď sa naďo mnou len zľutoval, nič viac. Och! Vážne som si myslela, že sa mu páčim?

„Odpovieš mi?“ skúsila som, či nebude zhovorčivejší. To už sme boli len dva domy od toho môjho.

„Čo je na tom také zvláštne, že som si všimol peknú dievča?“ Skoro som sa zadusila vlastnými slinami!!

„Ako? Prosim?“ zastavila som sa, a keďže on pokračoval, znova som sa ocitla v daždi. Zbalil dáždnik a spolu so mnou si užíval dážď. Viete, veľmi rada čítam dievčenské romány, dokonca mám pocit, že som ovplyvnená zalúbenými scénami v knihách. Teraz by mal ku mne podísť, chytiť ma za ruky a povedať mi to, o čom snívam nekonečne dlho: Páčiš sa mi. Asi by som sa roztopila. Bola som zmätená z dnešného dňa. Nastavila som teda tvár dažďu. Malé kvapky mi dopadali na líca a ja som sa cítila neskutočne slobodne. Keď som sa naňho pozrela, usmieval sa a prezeral si ma. Zadávala som sa do zeme. Určite som sa červenala. Prišiel ku mne a chytil ma za ruky!

„Vždy si sa mi páčila. No myslel som si, že ma odmietneš,“ šepkal.

Boli sme pri sebe tak blízko, že stačil malý pohyb a pobozkali by sme sa. Usmievala som sa. To, čoho som sa bála ja, tiché a hanblivé dievča. Toho sa bál aj ten najkrajší chalan, akého som poznala.

„Niečo ako odmietnutie u mňa neprichádza do úvahy,“ zašepkala som aj ja. Usmial sa tak krásne, nuž som sa musela aj ja.

Stáli sme pred mojím domom, v daždi, asi päť centimetrov od seba. Takéto niečo sa nepíše ani v zalúbených románoch! Môj vysnívaný chalan ma držal za ruky a priznal svoje city ku mne. Boli rovnaké ako tie moje. Ja som to vedela, že sme si súdení! Hrýzla som si spodnú peru. Chcela som, aby mi dal pusu. Chcela som vedieť, že sa mi to nesníva. Pomaly sa ku mne naklonil a jemne, ba až nežne, ma pobozkal. Ukradol si môj prvý bozk. Ukradol si moje srdce. Odtiahol sa odo mňa a rozprestrel si dáždnik.

„Už ideš?“ spýtala som sa smutne.

„Áno, ale zajtra sa vidíme v škole. A neber si dáždnik,“ poznamenal a vtisol mi bozk na líce.

„Určite bude pršať ako dnes,“ dodal a žmurkol na mňa.

Usmievala som sa ako slniečko. Tiež som mu dala pusu na líce a pobrala sa schovať pred dažďom. Zakývala som mu a vošla do domu. Bola som doňho zamilovaná a on bol zamilovaný do mňa. Neskutočné sa stalo pravdou a ja som bola najšťastnejšia tinedžerka široko-ďaleko.

Vtipné by bolo, keby som vám teraz prezradila, že to bol iba sen. Ale nebol. Naozaj sa to stalo. Som živým dôkazom toho, že aj v tej najhoršej situácii sa vám môže prihodiť niečo, čo vám ani nezišlo na um. Všetko zlé je na niečo dobré. Moja láska bola opätovaná vtedy, keď som nenávidela celý svet. Nič krajšie sa mi nemohlo stať. Asi o tom napíšem román!

Natália Mahútová *Riaditeľ pekla*

Keď príde k otázke posmrtného života, väčšina z vás sa obáva pekla. Moja rada profesionála je, obávajte sa radšej Limba. Poviem vám, nie vždy som bol tam, kde dnes. Bol som jeden z vás a nebolo to bohviečo. Teraz je to ešte horšie.

Koho by napadlo, že sa po smrti stane vládcom pekla a tú prácu bude nenávidieť. Za mojich čias nikoho...

Ľudia sa môjho predchodcu veľmi obávali. Tak trochu som mu vždy závidel. Teoreticky, závidíte všetko, keď v spoločnosti znamenáte menej ako zašliapnutý šváb. Verím, že ľudia by sa báli aj mňa a možno oveľa skôr, keby čo i len tušili, čo zo mňa raz vyrastie.

Po veľmi krátkej dobe ma to prestalo baviť. Moja závišť sa nikdy neoplatila.

Večný život je vám na nič, keď si ho nedokážete užiť. Systém v pekle je zložitý. Plno papierovačiek. Samá byrokracia. Ja, Lucifer, som niečo ako šéf. Poznáte ma aj ako „Vládcu pekla“, „Princa všetkej temnoty“. V podstate som vedúci. Áno, byrokraciu sme odpozorovali u vás. Pochopte, po tisícročiach vás prestane baviť ryť všetko do kamenných tabúl a obliekať sa ako neandertálec. Otrava to bola už vtedy. A ešte väčšia otrava je to po tej novej intervencii.

Potom je, samozrejme, Boh a Smrť. Všetci máme svoje „oddelenia“. Ja sa starám o tých „zlých“, Boh o tých „dobrých“ a Smrť len „zabezpečuje tovar“, ako sám rád hovorí. Limbo je pre nás územie nikoho. Nieкого tam pošleme, ale nevieme, čo je s ním ďalej. Tam sa o nich nikto nepostará. Aby ste sa dostali do Limba, musíte splniť jednu z dvoch podmienok: 1. Nevieme vás zaradiť, vaša zložka obsahuje informácie, ktoré by vás dostali do neba, aj do pekla. 2. Zapredali ste svoju dušu fanfáry poprosím, Luciferovi.

Plno mladých deciek sa rado hrá s pentagramom. Keď zapredáte svoju dušu a myslíte to úprimne, niet cesty späť. Jednoducho nemám čas starať sa o nejakého pubertáka, ktorý by mi stále fňukal za ušami. Na to JA nemám čas, ani chuť a ani miesto. Peklo je v ostatnej dobe preplnené. Keď poviem v ostatnej dobe, myslím tým od obdobia ranného stredoveku.

Na veľa z tých životov som sa pozrel bližšie. A poviem vám, ku mne vás ateizmus nedostane. Obrazne povedané, ľudia, ktorí sa sem dostanú, úmyselne zabili svojho brata s úsmevom na perách a ešte nezabudli pomočiť jeho telo bez života. Naposledy som mal v rukách zložku Ricarda Ramireza. Takíto ľudia sa ku mne dostávajú. Ale bol odvážny, to mu treba nechať. Vo svojej pozícii si dovolil zosmiešňovať ma kvôli môjmu vzhľadu.

Posledná poznámka. Po smrti, ak sa dostanete na druhú stranu, by sa všetky vaše neduhy mali vyliečiť. V pekle zostanete taký istý odpad spoločnosti, ako ste boli za života.

Nezvonil mi budík. Načo by aj. Nikdy nespím, no to však neznamená, že neoddychujem rád. Je to moja obľúbená činnosť. Preto mám v kancelárii rozľahlý štvorcový gauč. Nechal som si zabudovať káblovku. Chytať pozemský signál bolo chvíľami zložitú, ale kvôli Gilmorkám sa mi to opláti. Som Lucifer, je samozrejmosť, že sa mi budú páčiť seriály, ktoré stoja za nič.

Začína sa šichta. V čakárni som už mal vyše dvadsať tisíc ľudí. Viete, že na vaše narodeniny zomrie na zemi okolo 90 000 ľudí? A všetkých mi sem Smrť pošle. Nielen pošle, ale aj vytriedi, ako rád prízvukuje. Dobrí idú na pravé krídlo, k Bohu a tí zlí idú ku mne. Ľudia bez zaradenia, automaticky Limbo.

Tých však Boh nerieši. Šéfko je vyťaženejší ako ja, čo mu nezavidím, takže ich posielajú ku mne.

Keď vojdete do mojej kancelárie vyzerá to nasledovne: Usadíte sa, ja si prečítam vašu zložku, poviem vám vaše hriechy, sem-tam si vypočujem vtip o ryšavých deťoch. Môj vzhľad je veľmi mäťúci. Svoju pozíciu v pekle si utvrdzujem najmä svojím správaním, pretože vysokého, šlachovitého chlapa s ryšavými vlasmi by v pekle nikto nebral vážne. Ak mi nesedíte, pošlem vás na pravé krídlo alebo do Limba. Ak spĺňate podmienky pre pekle, idete tam. Celý tento systém sa zdá odporne zdĺhavý, čo pre mňa aj je, no pre pozemský čas to je nejakých 10 sekúnd. Tu ide čas pomaly. Aj pre toto nenávidím svoju prácu ešte viac.

Naše kancelárie pre Smrť, mňa a Boha sú veľký komplex. Nebo a Peklo sú niečo ako obrovské mestá. To len tak pre predstavu.

Z tohto chlapíka sa mi dvíha žalúdok. Pomyslel som si. Keby pred rokmi nebol zbabelec, mohli sme to mať vybavené, a ja by som teraz nemusel zaňho všetko vypisovať. Len čo zhrbene vychádzal dverami von, narazil do nízkej ženy, ktorá sa práve chystala vojsť. Vtedy som započul slovo, ktoré v ľavom krídle nikto nikdy nepoužil. „Prepáčte,“ vyšlo z jej úst. Bolo to skôr dievča ako žena. Chudé, nízkeho vzrastu, dlhé tmavé vlasy, biela pokožka a veľké, uplakané, čierne oči.

Ležérne som sa oprel do kresla a hlavou kývol vopred. Roztrasenou rukou si odsunula stoličku a opatrne sa posadila. Bola celá mokrá. Umrela vo vode.

„Pozrime sa na to. Hm.“ otvoril som si všetky jej zložky.

„Som mŕtva?“ opýtala sa.

„Vyzerá to tak,“ odpovedal som.

„Ste Boh?“ uprela na mňa oči.

„Vyzerám na to?“ schuti som sa zasmial.

„Ja neviem...“ vydýchla.

„Vidím, že ste viac znepokojená, ako ostatní, ktorí sem chodia. Ak ste to doposiaľ nepochopili, ste v sekcii, v ľavom krídle, z ktorého vás najpravdepodobnejšie pošleme do pekla.“ V očiach sa jej zjavili nové slzy, ktoré sa jej miešali s vodou na tvári.

„Kam? Prečo?“ tvár si schovala do rúk.

„Na to sa snažím prísť aj ja. Pokračujem. Meno, Safya Abbottová. Narodená 1. januára 1999. Otec Angličan a mama z Indie. Nehnevajte sa, ale toto všetko preskočím, lebo to všetko o sebe už viete.... A konečne sa dostávame k podstate veci. Hriechy.“ Oči mi zastali len na troch bodoch. Som zvyknutý na minimálne desať vážnych priestupkov. Tu boli len tri. „Samovražedné sklony, pravidelná agresivita, a v neposlednom rade spôsob smrti, samovražda.“ *Takže sa utopila, a preto tu sedí? Toto je smiešne!* pomyslel som si. Prekročil som hranicu, kedy už boli moje nervy únosné.

„Potrebujem si zavolať!“

Zodvihol som telefón a v rýchlej volbe vytočil Smrť.

„Povieš mi, čo to má znamenať?“ povedal som miesto pozdravu.

„Nevystrkuj rožky, Luci!“ spustil smiech.

„Veľmi vtipné, ty starý somár! Okamžite mi povedz, prečo si to dievča poslal ku mne. Vieš, akých ľudí posielam do pekla?“ vyštekol som do telefónu.

„Najprv mi láskavo priblíž, o koho ide,“ zisťoval Smrť.

„Safya Abbottová, dlhé vlasy, nízka postava. Veľké, tmavé oči. Samovražda utopením,“ pokračoval som.

„Myslíš tú v žltej mikine a tmavých rifliah?“ ubezpečoval sa Smrť, „lebo Safyu Abbottovú idem práve navštíviť, má 74 rokov. Ale ak myslíš žltý tenký kabát a tmavomodré nohavice nízkej kvality, tak áno. To dievča jednoducho pošli hore alebo do Limba. Šéfko tam má dosť dlhú frontu po posledných teroristických útokoch. Preto som ju poslal rovno tebe. Dobre vieš, že toto nie je moja robota. Prepáč, Luci, končím, tá stará sliepka si konečne dala viac liekov ako mala.“ Zložil.

Dievča na mňa stále len pozeralo. Keďže Smrť má tendenciu byť veľmi hlučný, pravdepodobne počulo všetko. „Kto vlastne ste?“

„A vám to ešte nedošlo? Lucifer je moje meno.“

„Nevyzeráte tak.“

„Vtipy o tom, že ryšavé deti nemajú dušu, som už počul.“ vyplul som zo seba.

„Nechcela som o tom... Musíte vedieť veľa jazykov,“ poznamenala.

„Neviem. Viem len svoj materinský, teda latinčinu. Vy rozprávate po anglicky. V mojej hlave sa to pretransformuje na latinčinu a tie slová, ktoré mi vychádzajú z úst na angličtinu. Takto to funguje aj u Smrti a Boha a ostatných ultimátnych bytostí. Materinský preto, lebo áno, bol som živý. Nastúpil som za „padlého anjela“ Satana, ktorý bol vlastne len povýšený. Zviedla ho žena. Skončil, lebo sa jej chcel venovať, a tak tu už tritisíc rokov, tri mesiace, štyri dni a dve hodiny otročím. Malo by to zodpovedať všetky vaše otázky na mňa.“

„Ako ste sa zmierili s tým, že ste mŕtvy?“ nebála sa ma. Bol som z toho nervózny. Ale zároveň som bol rád, že niekto sa ma pýtal. Že niekto sa pýtal na MŇA!

„Umrel som ako 30 ročný muž na akútnu leukémiu, samozrejme, že ten termín som pochopil až potom, ako som sa dostal sem. Ako som zomrel, som zistil tiež až potom. Bol som rád, že som bol mŕtvy. V mojom živote som neznamenal nič. Ja som bol ryšavý, takže bolo prirodzené, že ma ľudia nemali radi. Celý život som v sebe choval nenávisť. Čistú nenávisť, ktorá sa po smrti nahromadila a dostala ma sem. Potrebovali niekoho, kto nebude donekonečna riešiť svoju smrť. Namiesto Limba som nastúpil sem. Povedal som viac, ako ste sa ma pýtali.“

„Pokojne rozprávajte,“ ticho poznamenala.

Limbo. Znovu som si naň spomenul. To dievča tam určite skončí, ak ju nevezmú hore. V ten moment som vedel, že nechcem, aby tam skončila. Keď sa o vás po niekoľkotisíc rokoch začne ozaj niekto zaujímať bez očividného strachu, máte potrebu byť s ním. Jej ďalším plusom bola jej tvár. Bola naozaj pekná. Príliš pekná.

S výhovorkou, že je ťažký prípad a musím sa jej venovať dlhšie, nechal som ju zvyšných deväť hodín sedieť v čakárni, kým mi nepadla a mohol som ju zavolať dnu.

„Čo tu robíte celý čas?“ pokračovala v otázkach.

„Jedenásť hodín z dňa pracujem, zvyšných trinásť pozerám odpad, ktorý ide v televízii.“

„Myslela som, za ten celý čas. Tá televízia tu určite nebola vždy...“

Oblial ma studený pot. Povedať jej pravdu? Čo si o mne pomyslí? A prečo ma to vôbec trápi? Nepriznám sa, že po nociach som chodil po zemi a robil, nazvime to „neplechu“. Radšej si vymyslím výhovorku. V týchto chvíľach si poviete, Lucifer, ó, ty dokonalý Pán všetkého zla, určite dokážeš dokonale klamať. No nie. Nedokážem!

„Nejako som sa zabavil,“ vypadlo zo mňa. Pozerala na mňa. Som ešte vôbec oblečený? Mám pocit, že som odhalený až na kosť.

„Čo so mnou bude teraz?“ sklopila zrak na svoje zložené ruky.

„Na začiatok si potykajme. Asi sa tu zdržíte dlhšie a ľahšie sa nám bude komunikovať.“

„V živote by ma nenapadlo, že si potykám s Luciferom,“ vyletelo z nej.

„Ale vy nie ste živá.“ Nastalo trápne ticho.

Po chvíli prehovorila: „Tak prečo ma teda nepošlete do toho... Limba?“
Znovu ma striaslo.

„Limbo je horšie ako peklo. V pekle aspoň existujete. Nad Limbom nemá nikto kontrolu. Môže znamenať chaos alebo vymazanie. A keď sa nejakého miesta obáva Lucifer i Boh, môžeme hovoriť o ozaj znepokojujúcich veciach. Peklo si nezaslúžite. Budem sa vás snažiť čo najrýchlejšie dostať do neba.“

Som si vedomý, že tá rýchlosť záleží len a len odo mňa.

Sarah Verešová ***Najkrajšia hlina v celom vesmíre***

Sledoval som ju, ako tam nehybne stála, zatiaľ čo sa obloha hnevala a vylievala vodu z krlhy na chodník. Kvapky dažďa dopadajúce na jej vlasy vytvárali vlny rôznych útvarov. Spôsob, akým sa jej vlnia vlasy, keď prší, je najkrajší zo spôsobov, aký poznám. Stála a jej ruky sa navzájom dotýkali. Ale akoby sa ani nepoznali. Akoby si ani neboli blízke. Presne ako my. Párkrát som ju zazrel, ako vystupuje z autobusu, ako číta knihu na lavičke, alebo kímí labute. Miloval som sledovať ju, ako robí hocičo. Aj keby len spala a neprejavovala žiadny znak bytia. Poznal som ju, aj keď som ju ešte nepoznal. Z toho, akým spôsobom krmila labute, alebo čítala knihy, som ľahko prišiel na to, že je to výnimočné dievča. Aj tie labute ju milovali. Milovali spôsob, akým sa na ne pozerá. Nebol to obyčajný pohľad. Bol to pohľad plný lásky, vychádzajúci z očí ženy milujúcej všetko naokolo. Na prvý pohľad nezraniteľnej, no ak sa prekopete hlbšie do jej vnútra, sami by ste zistili, že je zraniteľnejšia než hocičo iné na svete.

No svoj strach vedela naozaj dobre skryť. Prvýkrát si všimla moju existenciu na piatkovom stretnutí veriacich. Každý piatok si jeden zo spoločenstva pripraví tému a hovorí o tom, aký názor má na danú tému. Teraz prišiel rad na mňa. Pozorne ma počúvala a ani na chvíľu neprestala. Moje posledné slová boli: „Všetci dobrí aj zlí sa stretneme v nebi. On náš pán nám odpustí všetky hriechy.“ Ako som vyslovil tieto slová, všimol som si, ako v jej očiach zaznel nesúhlas. Keď sa stretnutie skončilo, kráčal som domov cez mestský park. Zazrel som ju sedieť na lavičke. Prisadol som si a spýtal sa jej, ako sa jej u nás páčilo. A ona povedala: „Páčilo sa mi ticho, ktoré tam prevládalo.“ Čakal som, že mi povie: „Páčila sa mi tvoja reč, úryvky, ktoré si čítal.“ Hocičo, ale nie ticho. Videl som, že sa so mnou nechce veľmi rozprávať. No nevzdával som to. Videl som na nej, že bola prázdna, no zároveň plná. Plná myšlienok. A tak som sa jej spýtal, či by sme niekedy nemohli ísť na kávu. Jej odpoveď bola: „Nie som dievča, ktoré by sa ti mohlo páčiť. Keby tak len vedela, že zo všetkých vecí na

svete je ona pre mňa tá najkrajšia, nepovedala by to. Ale ona nemyslela jej výzor. V kútiku duše vedela, že je krásna. Myslela a chcela tým povedať : „Moje vnútro a moje ja by sa ti nemuseli páčiť.“ No zatiaľ som nechápal prečo. Ale veril som, že raz pochopím.

Nemal som žiadny talent na prihováranie sa k opačnému pohlaviu. A to je dôvod, prečo som sa jej opýtal úplnú hlúposť, a preto si o mne asi pomyslela, že som jeden z tých „nádejných romantikov“. „Povedz mi niečo o sebe. Sedíme tu už dvadsať minút a ja o tebe viem len to, že si veriaca.“

Na to mi odpovedala: „ Takže nevieš nič. V boha neverím. Ak mám byť úprimná dnes som tam bola len z trucu. Pred mesiacom mi zomrela mama. Na rakovinu. Viem, že to môže znieť sebecky, ale celý čas som sa pýtala samej seba, kde som urobila chybu, že práve ja som o ňu musela prísť tak skoro. Potom som počula o tom vašom spoločenstve. A tak som sa rozhodla, že tam skúsím prísť. Nájdem odpoveď. A pochopím, prečo sa také veci dejú.“

„Našla si odpoveď?“ „Našla. Vďaka tvojej reči o tom ako všetci pôjdeme do neba.“ „Som rád, že ta to upokojilo. Tvoja mama na teba určite z hora dáva pozor.“ „Vieš, neverím, že po smrti bude niekto z nás magická sila, ktorá bude lietat v oblakoch a dohliadať na svojich blízkych. Verím v prírodu. Verím, že po smrti, keď sa každý z nás poberie naše telo sa rozpadne a bude len ďalšou zložkou hliny. Určite sa ti teraz zdá, že byť hlinou je tá najhoršia vec, ktorá sa človeku po smrti môže stať. Ale nie je to tak. Ak sa staneme hlinou budeme stále produkovať život a ani o tom nebudeme vedieť. Pomocou nás budú rásť rastliny, na nás bude záležať všetko. Z nás bude rásť život. A ak to má byť takto. Ak pomocou môjho tela vyrastie niečo nové a niekto dostane možnosť okúsiť, ako chutí život, tak potom chcem byť hlinou. Všetci by sme mali chcieť.“

V kútiku duše som vedel, že si nemyslím to, čo ona. Ale nenazbieral som silu na súperenie s ňou. Akoby som už neveril ani v to, čo som kedysi veril. Bol som ňou tak očarený, že som veril len v ňu. A navyše jej slová dávali význam. Stretávali sme sa spolu 2 roky. Za ten čas sme toho prežili viac než iní za celý život. Dozvedel som sa o nej veľa zaujímavých vecí. A ja som jej toho o mne povedal tiež dosť. Bola mojou najlepšou kamarátkou a tým najlepším, čo sa mi za celý život udialo. Jej existencia bola doslova nefér voči ostatným ľuďom. Ale ako to už raz na svete chodí, ľudia dnes prídu a zajtra zas odídu. A bohužiaľ, jej bolo súdené odísť skôr, než bolo vôbec potrebné. Od jej smrti prešiel nejaký ten čas. No neprešiel jeden deň, v ktorý by som na ňu nepomyslel. Niekedy pristihnem samého seba, ako si predstavujem krásny upršaný deň, keď ju znova stretávam a som z nej taký očarený, akoby to bolo prvýkrát. A znova sa do nej na prvý pohľad zamilujem. Vždy mala strach z výšok. No myslím, že väčší strach jej naháňala predstava toho, že nikdy nevzlietne. Na tomto svete sú ľudia, ktorí budú vždy milovať oblohu. V každom počasí. Myslím, že som ju miloval presne týmto spôsobom. Miloval som láskou, ktorá bola viac než láska. Kvôli nej bol svet lepším miestom. Bola svetlom v tme. Ale z čoho mám najväčšiu radosť je to, že bola práve mojim svetlom.

Pýtate sa, aké bolo stratiť ju? Bolo to, ako počuť v jeden moment naraz všetky zbohom, ktoré mi boli povedané za celý môj život. Ale teraz, na konci toho všetkého som si istý jednou vecou. Nešla do neba. Lebo tam nechcela ísť. A sama hovorievala, že ľudia idú len na miesta, na ktoré chcú. Taktiež nešla ani do pekla. No ak by šla, bola by tým najmilším diablom v pekle. Stala sa hlinou. No nie hocjakou. Ale tou najkrajšou hlinou v celom vesmíre. Mojou hlinou.

Simona Kapusníková
My sme ťa len chránili

„Som... volám sa Natália Čilková... a prišla som sem z Trnavy,“ nervózne som sa usmievala na novú triednu, ktorá na mňa hľadela cez okuliare s hrubými rámami a predstavila sa mi ako pani Javorková. Dievčatá v lavici pri okne si niečo zašepkali, pozreli sa na mňa a zachichotali. Učiteľka ich ignorovala.

Nemám rada začiatky. Všeobecne. Nemám rada čistý písomkový papier, ktorý mám za desať minút vyplniť. Je to akýsi začiatok cesty k známke. Nemám rada, keď začínam písať školský sloh. Sadnem si za počítač a bezradne hľadím na blikajúci kurzor rozmýšľajúc, o čom mám písať. To isté aj s kreslením nového obrázku: iba biely výkres. Ale predovšetkým: nemám rada novú školu. Áno, novú. Bývali sme v Trnave, ale otec dostal pracovnú ponuku tu, v Košiciach. Dnes je prvý deň školského roka, brána do piateho ročníka.

„A teraz ti predstavím tvojich nových spolužiakov. Toto je Terezka Sujná a Marianna Králová, za nimi sedia dvojčatá Martin a Tomáš Haleční, potom je tu Adka Dolná...“

„Ahojte...“ zamrmlala som z povinnosti a už som sa tešila domov.

„Oci?“ oslovila som otca doma a mechanicky utierala riad.

„Áno?“ ozval sa ocko a zapol televízor.

„No... ja len... či by som nemohla ísť von pred činžiak... trochu si utriediť myšlienky a s niekým sa zoznámiť.“

„A... čo keď si zlomíš nohu alebo... ruku alebo vytkneš členok alebo...“ vyratúval otec.

„Nechaj ju, Karol,“ zasiahla mama, „veď už má desať rokov... nemôžeš ju držať tak nakrátko, je veľká.“

„Ale...“ hlesol otec.

„Žiadne ale!“ zaprotestovala mama, „choď, Naty, nadýchaš sa čerstvého vzduchu a niekoho spoznáš.“

„A neprid' neskoro,“ nadýchol sa, „najneskôr o pol siedmej.“ Bezradne som sa pozrela na mamu.

„Najneskôr o pol ôsmej,“ žmurkla na mňa.

„A... ako budem vedieť, koľko je hodín?“

„No...“

„Hodinky sú pokazené a mobil ste mi nekúpili, pritom ho má každý,“ vyčítala som im.

„Tak... zakričím ti z balkóna, dobre?“ navrhla mama.

To bude trapas! pomyslela som si.

„Ahoj... ako sa voláš?“ pristavila som pred činžiakom asi osemročné dievčatko, ktoré bolo vonku samo s kolobežkou.

„Romana...“ odpovedalo mi so sklonenou hlavou a zapýrilo sa.

„Ahoj, Romi... ja sa volám Natália. Ak chceš, môžeme sa spolu hrať,“ navrhla som nesmelو.

„No... ale ja čakám sestru.“

„A ako je stará?“

„Ona nie je stará. Dedko je starý, ale Hanka má ešte len jedenásť,“ zamračila sa Romana.

„Ale... ja som to tak nemyslela,“ myklo mi kútikmi úst, „to sa tak hovorí. Je to to isté, ako keby som sa ťa spýtala, koľko má rokov...“

„Aha. Už prichádza, bola na toalete,“ oznámila a rozbehla sa k nej, až sa jej natriasali vrkôčiky. „Ahóóó, Hanka!“

„Čau, Romi! Eh... ahoj...“ obrátila sa ku mne.

„Ahoj, volám sa Natália. Ty si Hana, však?“

„Hej...“ usmiala sa, „môžeme sa spolu hrať, čo povieť?“

„Super!“ zaškerila som sa a vyhodila si loptu.

„No a toť jej vyprávam, že čil už aj parazol by trebalo nosiť, šak je október,“ ohovárala babka svoju sestru Elenu, keď ma vyzdvihla zo školy (ach jaj, otec mi nedovolí prejsť samu), svojou „typickou topolšťanštinou“, ako to ona nazýva. Topolčany sú malé mesto na západnom Slovensku. Odtiaľ babka pochádza.

„Hen, nesteš íť na zmrzu?“

„Nie, babi,“ prevrátila som oči, „vieš predsa, že držím diétu.“

„Ach... tí dneskajšie divčence... jak vychrtliny sú,“ pokrútila hlavou babka.

„Ahoj, Naty... hmmm... dobrý deň, sme Natáلكine kamošky,“ predstavila sa Hana a Romana sa začervenala. Dalo sa na nej vyčítať, že sa hanbí. Ja som sa tiež skoro prepadla pod zem, keďže začuli babkinu reč. „Pôjdeš dnes von?“

„No... môžem, babi?“ prosebne som na ňu pozrela.

„A kam von?“

„Pred čin...“ nadýchla som sa, zmýšľajúc, že pôjdeme pred činžiak, čo aj bola pravda.

„Do kina,“ predbehla ma Hana, „dávajú ten nový animák o tej mačke... Ježiši, ako sa to volá?“ škrabkala sa po hlave štýlovými zelenými nalakovanými nechtami.

„Do kina?!“ odfrkla babka, „tí mladí, čil už nevedá čo od dobroty... *nuda v Brne*... čo tak do kostola... alebo študovať knihu... veď v tých knižnicách také knihy pekné sú.“

„Tak môžem?“

„No určite nie. Do kina ťa nepustíme,“ rozhodla babka.

„Tak... nič. Ahoj! Dovidenia,“ zosmutnela Hana.

„Čaute!“ kývla som im.

„Nič mi nedovoliť! Ešte aj zo školy ma musí brať babka!“ vyčítala som rodičom a nahnevane tresla dverami mojej izby. Ešte aj tento priestor mi pripomenul, že som „pod papučou“. Ružové steny, fialový nábytok, miniatúrne obrázky Hello Kitty po stenách... Moji rovesníci majú štýlové steny, napríklad dve zelené a dve biele, plagáty slávnych spevákov...

„Aby ste vedeli, ten film som chcela vidieť!“ kričala som cez zatvorené dvere.

„To je film?“ záupel otec a rozkašľal sa.

„Animovaný... kto sa teraz vyjadruje *rozprávka*?“ prevrátila som oči.

„To... to je jedno. Takto sa s nami rozprávať nebudeš!“ zvýšil hlas otec.

„Aj to je predpísané?!“ odvrkla som.

„To čo si dovoľuješ? Takýmto tónom sa s nami nebudeš rozprávať,“ kričal. Obula som si biele baleríny a vybehla z domu. Už som počula len mamine ustráchané „stoj!“.

„Ahoj, Adrianka. Prosím ťa, nemáš telefónne číslo na Hanku?“ podišla som k Adriane, členkou našej „sídliskovej partie“.

„Ahoj... samozrejme, že mám... počkaj... nula deväť štyri deväť päť osem tri...“

„Počkaj, Adka... A nemohla by si zavolať z tvojho? Ja... nemám kredit,“ klamala som. Iba Hana vedela o mojej situácii bez mobilu, vreckového... v situácii prísneho tatka.

„No... dobre,“ vytočila číslo, „zvoní... Hmmm... ahoj, Hanka, tu Adriana. Som pred činžiakom... a prišla tu Natálka, potrebuje ti niečo povedať, ale ona nemá kredit... áno, dám ti ju.“

„Ahoj, Hanka, tu som ja, Naty... ja len... idem s vami do toho kina!“

„Čo?! To fakt?“ počula som na druhej strane.

„O kolkej to je? Kde sa stretneme? A... ešte niečo... nemám peniaze... požičiaš mi? Ja ti to potom vysvetlím...“

„Jasnačka, požičiam ti. Ja som teraz u babky. Tak o pätnásť minút prídem pred tvoj činžiak.“

„Bol super!“ bavili sme sa hneď, ako sme vyšli z kinosály.

„A ten tučný pes Hugo! Ako skákal,“ smiala sa Hana, mysliac jednu z hlavných postáv.

Tou tlačenicou sa len ťažko prechádzalo. Hana nám kúpila pukance aj kolu, je to taká super kamarátka.

„Môžem si požičať kolobežku?“ spýtala som sa Hany. Prikývla. Stúpila som si na ňu a odrazila sa. Ten super pocit. Ja mám takú menšiu, rozhrkanú, ružovú s motýlikmi. Hana má modrú terénnu. Zakrúžila som ešte raz.

„Pozor! Šnúrka!“ zakričala Hana, ale neskoro. Šnúrka z tenisky sa mi zachytila do kolesa a spadla som.

„Aúúúúúú!“ zaúpela som. Nevedela som pohnúť pravou rukou. Akoby som ju mala... „Zlomenú! Mám ju zlomenú!“ hlesla som a rozplakala som sa. Hana rýchlo niekoho vytáčala. Asi záchranku.

„Prídu o chvíľu,“ pohladkala ma, „teraz mi daj číslo na tvojich rodičov. Zavolám im.“

„Nie!“ preľakla som sa, „nesmú sa to dozvedieť!“

„A ako chceš, aby sa to nedozvedeli?“ nervózne sa zasmiala, „prídeš domov so sadrou a ony si to nevšimnú?“

„Ale ja neviem ich telefónne číslo...“

„Akoby nie? Ani mamino, ani otcovo?“

Rozhodne som pokrútila hlavou. „Nie... počkaj, mám otcovu vizitku vo vrecku... pre prípad núdze.“

„No výborne,“ usmiala sa Hana a opatrne mi ju vybrala. Naťukala číslo do najnovšieho modelu iPhoneu. „Dobrý deň, prepáčte že ruším... tu Hana Dominová, Natálkina kamarátka... Natália spadla na kolobežke a má zlomenú ruku.“ A bolo to vonku.

„Čože?!“ zreval otec tak, že som ho počula, „ideme tam.“

„Dobre, sme pred kinom.“

„To bude dobré,“ tíšila ma mama.

„Vieš, Naty,“ prehovoril otec po dlhom mlčaní, „uvedomil som si, že asi si myslíš, že som na teba veľmi prísny. Teda... ty si mi to vykričala. Mrzí ma to a budem sa snažiť to napraviť. Na mňa boli rodičia tiež taký a tiež som im to zazlieval. No ony ma len chránili, rovnako ako my.“

Marianna Ibrahimi
Spln

Je večer. Sedím v okne a pozerám na oblohu posiatu hviezdami a rozžiarený mesiac. Je spln. Hovorí sa, že želania vyslovené pri splne sa môžu splniť. Tak rozmýšľam, čo si priať. Vždy mám 1 589 želaní, ale teraz mi neprichádza na um ani jedno. Asi preto, lebo mi stále chodí hlavou dnešný deň.

"Mary, sklamala si ma. Dnes to je trojka," povedala pani učiteľka a podala mi písomku.

"Ha-ha-ha," počujem Zojin zákerný smiech. Nemám rada Zoju.

"Hlupaňa..." vyhrklo zo mňa. Zrazu som mala pocit, že to počula celá škola. Všetky oči skončili na mne.

"Tak toto je priveľa. Podaj mi žiacku knižku! Poznámka nielen za správanie, ale aj za to, že si si dnes zabudla knihu!" vyhrešila ma pani učiteľka.

Znova som začula Zojin zákerný chichot. Teraz sa k nej ale pridali aj ostatní. Teda všetci okrem Diany. Tá jediná vždy stojí pri mne.

Konečne zvoní a ideme na obed. Idú aj deviataci ktorí sa drzo obiehajú v rade. Keď sa konečne dostanem k táckam, tak ma odsotí Radka:

"Uhni, ja sa ponáhľam!" Skôr ako jej stihnem niečo povedať, kuchárka už podáva tanier na jej tácku.

"To je dnes teda deň! A to ešte neviem čo ma čaká, keď ukážem mame žiacku knižku," sťažovala som sa Diane.

Stále som zahľadená na mesiac. Už asi viem, čo by som si priala. Musím to ale vysloviť nahlas, aby to mesiac počul:

"Chcem byť princeznou! Chcem, aby ma mali všetci radi! Chcem, aby sa nikto zo mňa nesmial! Chcem, aby si ma vážili! Veď kto má život krajší ako princezná?"

Únava ma premohla a išla som spať.

Prišlo ráno a aj povinnosť ísť do školy.

"Mami, napíšeš mi ospravedlnenku do školy, prosím?" spýtala som sa mamy aj keď som vedela, že je to zbytočný pokus.

"Nie! Musíš si splniť povinnosti čo ťa dnes čakajú!" povedala mama.

Tak som sa obliekla, najedla a umyla si zuby. Prekvapenie bolo, keď som vyšla pred vchod a všade boli fotografi. Oslovovali ma „Princezná“. Rozmýšľala som nad tým až kým som pred sebou neuviedla limuzínu. Z nej vystúpil nejaký pán a povedal:

"Princezná Mary, rýchlo, podte!" Pozerala som po ňom a nevedela čo sa deje.

"Ale ja k cudzím ľuďom do auta nesadám!" vykrikla som. On odstrčil odo mňa ešte pár fotografov a spýtal sa:

"Ešte stále nie?"

"No, tak dobre." Naskočila som do auta úplne zmätená. Celou cestou som nevedela povedať ani slovo. Cesta do školy bola rýchlejšia ako moja myseľ.

"Skôr než vystúpíte, Princezná, mali by ste vidieť toto."

Šofér mi podal noviny. Na titulnej strane som uvidela moje fotografie a pri nich veľké nápisy: "NEZODPOVEDNÁ PRINCEZNÁ!" "KEDY UŽ KONEČNE DOSPEJE!"

Neverila som vlastným očiam.

"Toto som ja? Ja som princezná? Splnil sa môj sen?!" rozmýšľala som nahlas.

"Áno ste to vy princezná Mary," povedal šofér. "Poďme, máte povinnosti." Zobral mi tašku a išiel so mnou až do školy. Pri vchode čakala pani riaditeľka.

"Vitajte! Poďte so mnou do riaditeľne," vítala nás.

"V našej škole bude princezná Mary v bezpečí. Zabezpečili sme školu tak, že sa sem novinári ani nikto iný nedostane. Mary, ty môžeš ísť na vyučovanie a my sa ešte porozprávame," povedala pani riaditeľka.

"Mary, Mary, poď sem!" volali ma Radka so Zojou keď som prišla do triedy. "Prepáč za to, čo napísali do tých novín, my sme povedali niečo úplne iné, veď sme kamarátky," začali sa ospravedlňovať a tvárili sa veľmi nevinné. „Ale sú to potvory, “ prišlo mi na um.

"To ste boli vy?" vyhrklo zo mňa. Zrazu bola celá trieda okolo mňa. Každý sa správal ku mne milo. Všetci sa chceli fotiť. Len Diana sedela v lavici a správala sa ako vždy. Cítila som sa ako vo filme, keďže filmy o princeznách sú moje obľúbené. Nemusím kvôli tomu ani chodiť do školy a viem, ako sa má princezná správať. Filmy a knihy sú dobrá škola. Tak som vedela, že jediná dobrá a úprimná kamarátka je Diana.

"Ahoj!" Pozdravila som Dianu a začala si pripravovať veci na vyučovanie.

"Ahoj! No ty si pekná kamarátka! Všetko sa o tebe musím dozvedieť z novín!" povedala mi nahnevane Diana.

"Ja sama neviem čo sa okolo mňa deje. Ráno som vyšla z bytu, pred ním čakali novinári. Volali ma „Princezná“. Večer som ešte princezná nebola. Som z toho všetkého zmätená."

"No to určite!" neverila Diana. Vtom prišla do triedy pani učiteľka a tak som to Diane už nemala ako vysvetliť.

"Žiaci, od dnešného dňa sa nemôžete s nikým rozprávať o Mary, inak budete vylúčený zo školy. Tiež sa s ňou nesmiete fotiť bez súhlasu pani riaditeľky. Rozumeli ste?" vysvetľovala pani učiteľka.

"Pfff, veď sa dnes už stihla vyfotiť s celou školou. Včera sa z nej smiali, dnes je z nej hviezda!" Vykríkla Diana. Potom prišla do triedy pani riaditeľka a museli všetci vymazávať fotky, ktoré ráno fotili. Začala som sa cítiť veľmi zle. Celý deň bol zvláštny. Všetko bolo naopak. Moja najlepšia kamarátka bola zrazu moja nepriateľka a tí, ktorí sa mi smiali, boli veľmi milí. Takto som si to nepredstavovala. Vyučovanie skončilo a bol čas ísť domov. Chcela som ísť s Dianou, že si to cestou vysvetlíme, ale pri škole už stál šofér limuzíny a všade okolo neho čakali fotografi ako supy. Diana sa prešmykla pomedzi nich a išla preč.

"Diana!" kričala som a utekala za ňou, no v tom ma obkľúčili novinári a nemala som ju už ako dobehnúť. To bolo horšie ako päťka z matematiky. Tak toto je fakt zlý deň. Skutočne to nemajú princezné ľahšie. Mala som slzy na kraji.

"Princezná Mary je moja najlepšia kamarátka. Dnes prijala aj moje pozvanie na party. To dievča čo pred chvíľkou utekalo ju ohovára a smeje sa z nej, ale ja som vždy pri nej..." ozval sa mi spoza chrbta Zojin hlas. Ani neviem kde sa vo mne vzala tá odvaha. Otočila som sa a dala jej facku.

"Poďte rýchlo princezná", chytil ma okolo pliec šofér a odtiahol do auta. "Vyrobili ste si riadny problém. Takto sa princezné nesprávajú!"

"Ja už nechcem byť princeznou! Byť princeznou je ťažké! Chcem byť

obyčajné dievča ako predtým!" plakala som v aute. Bola som rada že som doma. Od únavy som veľmi skoro zaspala a bála som sa ďalšieho dňa.

"Vstávame princezná!" budí ma ráno mama. Mala som strach aj vykročiť z domu. Zase fotografi, limuzína, falošné kamarátky. Nemala som sa na čo tešiť.

Nesmelo som vyšla pred dvere. Ulica bola prázdna. Do školy som išla so strachom, kde ma fotografi čakajú. Dnes budú o mne písať iste všetky noviny. Pred školou nečakala riaditeľka. Prišla som do triedy a Diana bola opäť tá stará dobrá kamarátka. Keď som si pripravovala veci na vyučovanie, spadla mi na zem kniha.

"Cha-cha-cha!" začala sa zákerne smiať Zoja.

"Už nie som princeznou!" vyhlklo zo mňa.

"Veď ty si ňou ani nikdy nebola, moja! Že „Princezná“..." začala sa ešte viac smiať Zoja.

Ja som ale bola šťastná. Vedela som, že čaro splnu sa už stratilo.

Martina Kostolná

Môj oceán...

Na začiatku sme si určili jasné pravidlá. Pravidlá, ktoré nesmel nikto z nás prekročiť. Všetko bolo na milimeter presne vypočítané, jeden jediný nečakaný pohyb, by všetko razom pohltil, presne tak, ako rozbúrený oceán naráža do skalnatých útesov, ktoré sa všemožne snažia brániť prudkým úderom ich krutého osudu. Odjakživa sú tam a sú zvyknuté, že do nich oceán mláti vtedy, keď je smutný, nahnevaný, sklúčený, zúrivý, nešťastný...skaly presne vedia, že hocikedy sa môžu vzdať a odísť, ale ich láska k oceánu je natoľko silná, že jednoducho nedopustí, aby sa ich mohutné kamenné nohy odlepili od chladného pobrežia. Sú až príliš pohltené láskou toho búrlivého stvorenia. Milujú, keď sa jeho silné ruky, ktoré prešli už veľký kút sveta, dotýkajú ich kamenných tiel bez emócie. Lenže skaly nie sú bez emócie. Ich city sú silnejšie ako ľudské. Verte mi, viem to naozaj dobre. Skaly totiž vedia, že ich je nespočetné množstvo a všetky z nich milujú toho jedného muža, ktorí je pre každú z nich pravý. Milujú toho neskrotného a silného boha, ktorý nikdy nezostáva dlhšie ako pár sekúnd, avšak jeho návšteva na nich vždy zanechá emócie. Po jeho odchode im stečú po suchých tvárach horúce slzy, ktoré zaniknú v jeho tieni. A potom čakajú...čakajú na ďalšie kradmé stretnutie, ktoré ich na dlhú dobu uchváti. Ona bola môj oceán. Bola môj oceán, keď čítala knihu. Bola môj oceán, keď bola smutná, keď sa hnevala, ale aj keď sa smiala. Dokonca bola mojím oceánom aj vtedy, keď som ju prvý raz videl. Vtedy to bol taký pocit, ako keď stojíte na pláži a hľadáte na more. V diaľke vidíte obrovskú vlnu blížiacu sa priamo na vás, ale nemáte strach, veď je tak krásna. Čím je ku vám bližšie, viete, že ju ľúbite viac a viac a myslíte si, že je celá len vaša. Rozbehnete sa jej priamo naproti, ale ona do vás narazí. Náraz nebolí vaše telo, ale vašu dušu a nakoniec aj ten skončí. Vaša vlna sa rozliala a útržky z jej tela sa stratili vo vode. Prichádza druhá vlna, ale tá už nie je taká ako tá prvá. Ona je taká istá ako oceán. Prišla, kradmo sa ma dotkla, odišla a zanechala vo mne spomienku. Teraz je možno v inej časti rozbúreného mora, pripätá na inú skalú,

ktorej zostane tiež len smutná spomienka, tak ako mne. Kde je teraz ona? Nevieť. A čo je so mnou? Ležím, ako nebožtík na posteli a čakám na budík, pretože všetko je krajšie ako to pokojné ticho. Odrátavam sekundy. Jeden, dva, tri, štyri... a vtom zazvonil budík. Nevypol som ho. Počúval som, ako kričí. Zdvihol som sa z postele, ale zatočila sa mi hlava a znovu som sa zosunul na to isté miesto. Pokúsil som sa postaviť druhý raz a urýchlene som sa predral do kúpeľne pod prúd teplej vody.

Žila len so starou mamou, jej rodičia kedysi odišli ako ona. Stará mama bola bohatá a ústretová žena, vlastnila malé vydavateľstvo, z ktorého sa časom stalo väčšie, takže s peniazmi nikdy nemali problém. Jej stará mama bola taká ako ona, až na malé, pre niekoho nepatrné, no pre mňa značné rozdiely. Nie...moja Kristína bola iná. Nikto nebol ako ona. Každý jeden milimeter na jej tele bol stvorený nehoráznou precíznosťou, presne tak, akoby bola vymodelovaná sochárom. So svojim krehkým teličkom zvykla sedávať na parapete okna a čítať knihu. Vždy čítala len jednu a tú istú. „, Nezabíjajte vtáčika“. Čítala tú knihu až príliš veľakrát. Bolo to jedno z prvých slovenských vydaní, ktoré si ešte dávno kúpila jej stará mama. Obal knihy bol už úplne roztrhaný a väzba knihy ledva držala pokope. Poznala ju skoro naspäť a niekedy som mal pocit, že sa cez tých 344 strán dostala až do útrobov srdca spisovateľa. Namiesto záložky používala pohľadnicu. Bola to jej jediná živá spomienka na rodičov. Vravnel som, že jej rodičia jedného dňa odišli a nikomu o sebe nedali vedieť. Nechali Kristínu babke a zmizli. A po mnohých rokoch poslali domov jednu jedinú pohľadnicu. Bola z Francúzska, z Provensálska. Keď jej ju stará mama ukázala, Kristína mala asi 8 rokov. Vtedy si ju vzala a čítala si ju znova a znova a dlhú dobu ju odmietala pustiť z ruky. Na tých pár riadkoch nebolo nič špeciálne, taká klasická dovolenková pohľadnica. Fotka nebola nejako extra pekná, nazval by som ju gýčovou, ale pre Kristínu bol dôležitý matkin a otcov podpis. Pohľadnica dnes vyzerá takisto ako tá kniha. Teda, aspoň si to myslím. Posledný rok myslím naozaj často. Premýšľam nad všetkým, ale najmä a najviac nad ňou...

Vypol som vodu a vyliezol som von zo sprchy. Vonku sa začínalo zvečerovať, ale z okna môjho bytu bol dokonalý výhľad na západ slnka. Milovala západy slnka. Tak isto ako nočnú oblohu posiatu miliónmi hviezd. A potom sme si sadli do okna, ale v teplejšie dni sme šli priamo na strechu a pozorovali sme hviezdy. Premýšľali a rozprávali sme o všetkom a ona zvykla hovoriť, že mesiac vyšiel na nebo, aby hviezdy neboli tak smutné. Všetko, čo vždy povedala, bolo múdre, dokonca ja som si niekedy pri nej pripadal nevzdelane. Bola tak mladá a krásna.

Obliekol som sa a vyšiel som na ulicu. Pozrel som sa na hodinky: 19:34. Všetko som mal naplánované presne na sekundu. Od môjho bytu to je na vlakovú stanicu necelá hodinka chôdze. Myslím, že na stanicu by som trafil už aj poslepiacky. Túto cestu som už dnes raz absolvoval, tak isto ako včera, predvčerom, týždeň dozadu...vlastne keď nad tým premýšľam, už to bude skoro rok, čo chodím každý deň ráno aj večer na vlakovú stanicu. Pozorujem tam ľudí. Ľudí, ktorí sa stretávajú po dlhej dobe a sú takí šťastní, že sa vidia, že hodia všetky veci na zem, skáču si do náručí a hovoria si, ako veľmi si chýbali. Niektorí to myslia vážne, iní zas nie a podaktorí aj plačú. Chodím sem vždy ráno a večer, vtedy prichádzajú rýchliky z iných krajín...som tu vždy ráno o 8:14 a večer o 20:48. Nevieť, čo od toho očakávam. Viem, že ani v jednom vlaku nikdy nebude, ale stále mám nejaké malé zblúdilé percento nádeje, že ju tu stretnem. Milovala vlaky. Vravela mi, že by nikdy inak necestovala.

Spoznali sme sa v kaviarni. Jeden z hostí mal vtedy narodeniny a ich klavirista ochorel a ja som bol majiteľov známy, takže som prijal túto ponuku za pár eur a fľašu vína. Vtedy som ešte nevedel, že narodeniny mala ona. Bola vtedy zima 7.12. a padali z neba obrovské vločky. Viem, že som v ten deň lutoval, že som sa upísal kamarátovi za tak málo a že pre herca v divadle je predsa iná práca, ale svoj sľub som dodržal. Bola to taká tá hipsterská kaviareň s tehlovým obložením a množstvom rastlín. Nechotne som prišiel na dohodnuté miesto v dohodnutý čas. Keď som vošiel dovnútra, pamätám si, ako som ju uvidel. Pozrel som sa jej do očí a môj celý svet sa zatočil. Mala nádherné zelené oči, ktoré mi zobrali všetky slová. Viem, že sa na mňa tiež zahľadela a usmiala sa. Prameň kučeravých ryšavých vlasov si zastrčila za ucho a odišla niekam do rohu kaviarne, do ktorej sa nahrnulo množstvo ľudí. Nemala rada veľa ľudí na malom mieste. Po zvyšok večera som sa len ukradomky na ňu pozeral a niekedy som mal pocit, že sa pozrela občas aj na mňa. Pamätám si prvú vetu ktorú mi venovala . Spýtala sa: „Aké ste znamenie v horoskope?“ Tiež si myslím, že je to dosť komické stretnutie. „Rak.“ odpovedal som s úsmevom. „Achh...to nie je dobré. Strelci a raci v partnerskom horoskope dobre nevychádzajú.“ Nadvihol som obočie. „Aký partnerský...čo?“ Ona sa len uchechtla a povedala: „Kristína.“ „Patrik.“ Skoro celú oslavu sme sa rozprávali, samozrejme medzitým, čo som hral na klavíri. Na konci oslavy pomohla mne a majiteľovi upratať kaviareň a šiel som ju odprevadiť domov. Veta, ktorú mi povedala pred tým, ako otvorila vchodové dvere, ma vtedy naozaj vyviedla z reality, povedala: „Nabudúce, keď sa stretneme, tak sa pobozkáme.“ A vošla do bytovky bez rozlúčenia. Nikdy by som si nebol myslel, že to ryšavé kučeravé dievča malo pravdu. Na ďalšom stretnutí sme sa naozaj pobozkali, lenže vtedy som prišiel na to, že je medzi nami 10 ročný rozdiel...

Prešiel som cez priechod pre chodcov okolo malej trafiky a zabočil som doprava. Už len pár krokov ma delilo od vlakovej stanice. Keď som prechádzal okolo kvetinárstva niečo sa vo mne zlomilo. Vo väze sa smutne pohupovala kytica tulipánov. Svoje farebné hlavy si opierali o seba a zdalo sa, že sa navzájom prikrývajú svojimi lístkami a snažia sa chrániť jeden druhého pred zlým svetom. Pohľad na smutnú kyticu kvetov som nezniešol. Tulipány v kytici som naposledy videl zakomponované do náhrobného venca. Tak isto ako Kristína aj jej stará mama milovala tulipány. Nebolo teda divné, keď jej pohrebný veniec bol tiež z tulipánov...áno...Kristínina babka pred rokom umrela. Nikto nevedel, čo sa jej stalo. Jednoducho zaspala a už sa nezobudila. Všetok svoj majetok nechala Kristíne, spolu s vydavateľstvom, pozemkami aj bytom. Pohreb bol rýchly, veľa ľudí neprišlo. Babka nemala mnoho priateľov. Viem len, že Kristínu to zničilo. Nemala nikoho. Rodičia si žili niekde vo Francúzsku a o nikom inom z rodiny nevedela. Vzal som ju vtedy k sebe a tak nejako u mňa ostala bývať. Odvrátil som pohľad od tulipánov. Poriadne mi zovrelo hrdlo. Z hlboka som sa nadýchol, pozrel som sa na opačnú stranu a vstúpil na hlavnú stanicu.

Nevedel som bez nej žiť. Videl som ju všade. V kvetinách, ktoré práve kvitli, v slnku, ktoré pomaly páliło moju dušu, videl som ju v mesačnom svite, ale najmä počas dažďa. Milovala dažď. Vždy stála na okraji otvoreného okna, hľadela von a rozťahovala ruky, akoby chcela odletieť spolu s vtákmi, ktorí poletovali po zatemnenej oblohe. Pamätám si vôňu jej vlasov, vôňu jej tela a aj farbu jej pier. Bolo naozaj ťažké žiť bez nej. Stále neviem, prečo odišla. Jednu jarnú noc som sa zobudil na rachot. Myslel som si, že sa iba Kristína prechádza

po byte (odjakživa mala problém so spánkom). Vtedy som si všimol otvorený kufor naplnený z polovice oblečením. Skriňa bola otvorená a veci poprehadzované. Keď si všimla, že som hore, len sa na mňa usmiala.

„Ideš niekam?“ spýtal som sa rozospato.

„Áno, Patrik, idem.“

„Ako dlho tam budeš?“

„Ako bude potrebné. Čas je relatívny, ja som tiež relatívna, nemám nikoho...“

„Máš predsa mňa.“ povedal som a ona zdvihla zrak. Prameň ryšavých vlasov jej sklzol do tváre a ona podišla k posteli, na ktorej som ležal. Pohľadila ma po čele a dala mi bozk na líce.

„Samozrejme, že mám teba...teraz mám tisíc vecí, ktoré ti potrebujem povedať a aj tisíc dôvodov, prečo ti ich nepovedať...čo mám podľa teba urobiť?“ spýtala sa a položila mi hlavu na plece.

„Nechaj si ich radšej pre seba, keby si mi niečo naozaj chcela povedať, tak to urobíš.“ povedal som a ona sa usmiala a postavila z postele.

„Spi...ešte máš čas.“ Keby som vtedy vedel, že je to poslednýkrát, čo som sa s ňou rozprával, povedal by som jej, že ju ľúbim a že je mojím oceánom, ale ja som sa len otočil na bok a zaspal som. Myslím, že mi vtedy nedošlo, čo sa deje. Pravý výbuch emócií nastal až ráno, keď som zistil, že to všetko nebol sen a že Kristína naozaj odišla. Bola preč, tak isto ako väčšina jej vecí. Nechala mi na stole iba knihu, ktorú čítala až príliš veľakrát, jeden tulipán, ktorý mám odložený doteraz (je už úplne vyschnutý) a papier, na ktorom bolo jej krásnym písmom napísané: *“Ako sa dá povedať človeku, ktorého naozaj ľúbime, že ho ľúbime? Nechcem ti hovoriť zbyhom, pretože keď niekomu povieš zbyhom, už mu nikdy nepovieš ahoj, takže preto do skorého videnia, vrátim sa, stačí len čakať. K.”* Povedala, že stačí čakať, a tak odvtedy čakám, každý deň v ten istý čas. Knihu, ktorú nechala doma som odvtedy čítal toľko- krát, že sa obálka už oddelila od zvyšku knihy a musel som ju opraviť. Vo vnútri bolo vyznačených mnoho citátov, boli v nej dokonca aj poznámky k deju a myslím, že som pochopil, že tá kniha je neoddeliteľnou súčasťou jej života.

Znova som sa pozrel na hodinky. 20:58. Vlak meškal desať minút. Navôkol čakalo zopár ľudí, ktorí hľadeli nervózne na hodinky, presne tak ako ja. Neustále som sa nakláňal nad koľajnice a čakal. Zrazu zahlásili príchod vlaku a ja som intuitívne odstúpil od koľají. Vlak zastavil a začali z neho vystupovať ľudia. Niektorí skákali do náruče iným ľuďom a potom šli spoločne k ďalším a ďalším až zanikli v dave. Z vlaku už vyšli všetci cestujúci a ja som si začal uvedomovať, že dnes to dopadlo rovnako ako včera, pred mesiacom, či pol rokom. Zrazu z vlaku vystúpila zvláštna osoba. Nebola extra vysoká a na hlave mala kapucňu. Zovrelo mi hrdlo, lebo spod kapucne jej vykukli pramene ryšavých vlasov. Pristúpil som bližšie k tomu zjaveniu, ktoré sa otočilo mojím smerom. Pomaly si dala dole kapucňu a na mňa sa pozeral pár veľkých zelených očí. Bol v nich oceán. V ústach som zacítil trpkú príchúť soli, ktorá zastavila čas. Znovu som bol malým chlapcom, ktorý prvý raz v živote bol na pláži. Behal som naprieč vlnám a snažil som sa ich chytiť. Neviem, čo som od toho očakával, pretože krása sa nikdy nedá skrotiť. Vlny do mňa narážali nehoráznou silou, ale ja som sa nemohol odtrhnúť od zeme. Moja láska k oceánu bola jednoducho silnejšia než všetky pocity. S úžasom som hľadel na ostatné skaly čakajúce na ich osudovú vlnu. Boli rovnako napäté, ako ja. Potom sa zjavila. Moja vlna. Moja a nikoho iného a keď sa ma dotkla, zmyla zo mňa všetok smútok a vo mne nezostalo nič iné iba láska k rozbúrenému oceánu...

Lucia Kubicová
Sila priateľstva

Dnes sme sa s babami dohodli, že sa počkáme pred školou. Samozrejme, Jana zase meškala, ako vždy. Bolo už veľmi veľa hodín na to, aby sme ju ďalej čakali. Tak sme sa rozhodli, že pôjdeme čakať dnu. Medzitým zazvonil zvonček a všetci sme museli ísť na vyučovanie.

Prvá hodina je nudná. Všetci sú ešte unavení a rozospatí, pretože šli určite spať neskoro. Druhú hodinu sme mali angličtinu. Čítali sme zaujímavý článok o tom, ako kuchárka zabila pána Rossa, pretože mu nechutila jej sekaná so zapečenými zemiakmi. Ludia sú niekedy naozaj divní. Celý deň v škole bol celkom fajn.

Šli sme sa naobedovať a keď sme vyšli z jedálne, bol tam Marek. Spýtal sa nás, či nevieme, či sú spolužiaci ešte v jedálni. Keďže tam neboli, začal sa predvádzať. Nám to nevadilo, lebo bol nesmierne vtipný. Po štyridsiatich piatich minútach strávených s Marekom, sme sa s babami rozlúčili a išli domov.

Večer mi Petka zavolala. Bola veľmi vystrašená a mala som pocit, že sa bojí. Nahlas mi vravela do telefónu: „Zuzi, rýchlo príď do parku! Žaneta spadla a rozbila si hlavu, neviem, čo mám robiť!“ Neváhala som ani sekundu a hneď som bežala za nimi. Keď som tam prišla, Žaňa sedela na zemi a plakala. Neďaleko bola nemocnica. V tej chvíli ma napadlo, prečo nešli do nemocnice. Ale chápala som, že boli vystrašené. Pán doktor nám povedal, že to nie je nič vážne, ale že si máme nabadúce dávať pozor. Upokojilo nás to. Veľmi sme sa o Žaňu báli. Keď sme vyšli z nemocnice, dali sme si horúcu čokoládu a pobrali sa domov.

Bol to náročný deň. Preto som bola rada, že som si konečne ľahla do postele. Spomenula som si na Janu. Kde len tak môže byť, keď dnes nebola v škole.

Zaspala som. V noci sa mi sníval zvláštny sen. Janka prišla do školy, ale bola smutná. Ako dobrá kamarátka som sa jej spýtala čo sa deje. Nič mi nechcela povedať. Bola som nahnevaná, no zároveň som sa o ňu trochu bála. Janka nechodila do školy, nedvíhala telefón, neodpovedala na správy. Začali sme sa strašne báť. Rozhodli sme sa, že ju pôjdeme pozrieť domov. Jej mama nám povedala, že nás nechce vidieť. So smutnou tvárou sme odišli domov. Trápilo nás, prečo sa s nami nechce baviť. Na ďalší deň sme šli ku Janke zas. Videli sme, že vyhadzuje smeti. Tak sme na ňu zakričali: „Janka, prečo sa s nami nebavíš?“ Prišla ku nám a povedala: „Baby, mám vás veľmi rada, ale musím vám niečo povedať.“ Zľakli sme sa. „Ja ... Ja, som chorá.“ Pokračovala Janka. Petka sa smutne spýtala: „Ako chorá?“ Janka sa na nás pozrela a po jej červenom líci tiekla slza. „Mám rakovinu, dievčatá.“ Táto smutná správa nás úplne zlomila. Bolo to ako keby vám vrazili nôž do hrude. Všetky sme sa objali a sľúbili si, že nech sa stane čokoľvek, budeme stáť pri sebe. Nastal ten deň, keď mala Janka ísť na lepšie miesto. Plakali sme ako o dušu. Ja, Žaňa, Petka aj Janka. Predstava, že Janka tu už s nami nebude, bola hrozná. Rozlúčili sme sa a boli s ňou až do poslednej chvíle. Keď odišla na lepšie miesto, dali sme jej pusku na čelo a so sklonenou hlavou odišli. Niekoľko mesiacov nám trvalo, kým sme sa dali dokopy. Ale nikdy sme na ňu nezabudli. Bola dobrou, vernou a hlavne úžasnou kamarátkou. Zrazu mi zazvonil budík.

Na chvíľu som sa zamyslela a premýšľala, aké by to bolo stratiť tie najlepšie kamarátky. Potom som sa obliekla a šla do školy. Keď som dievčatá zbadala,

hneď som bežala za nimi, silno ich objala a povedala im, ako veľmi mi na nich záleží. O tom sne som im ešte nepovedala. Kto vie prečo? Možno sa bojím, že sa to niekedy stane. No verím v to, že ma nikdy nič takéto nestretne.

Hana Pastoreková
Eugénia

Staré domy ma odjakživa fascinovali. Nikdy som neprišla na to, čo ma na nich tak nesmiérne lákalo, pravdou však je, že ma záhadným spôsobom priťahovali. Pripadali mi oveľa útulnejšie ako moderné novostavby postavené v rušnom centre akejsi betónovej džungľe. Staré domy totiž nie sú len obyčajné domy. Majú *dušu*. Akoby každá tehla, každá štrbinka vo vřzgajúcich parketách, každá hrdzavá kľučka od dverí - akoby to všetko dýchalo dušami predchádzajúcich majiteľov.

Mojím najobľúbenejším a zároveň najnavštevovanejším starým domom je kaštieľ starých rodičov. Vraví sa, že budova bola kedysi prekrásna. Majestátne, dobre udržiavané sídlo, ktoré mnohí považovali za pýchu dediny. Čas si však kruto vyberá svoju daň a z kaštiela je dnes už len trojposchodová budova so zatekajúcou strechou, plesnivými okenicami a zaprášenými izbami. Jeho krása je dávno preč, no jeho tajomné čaro stále pretrváva.

Kráčam dolu pokojnou ulicou zvanou Čerešňová alej. Úzke chodníky lemujú rady divých čerešní. Je koniec marca. Príroda sa po dlhej zime konečne prebudila k životu. Konáre sú husto posiate drobnými kvetmi. Lupienky padajú na tvrdú zem v nepravidelných intervaloch, odievajúc ju do nevinnnej ružovej. Prechádzajúc popod koruny stromov, sama sa nevyhnem jemnej spřške. Prstami opatrne vyberám okvetné lupienky z ryšavej hrivy. V Bratislave by ma niečo podobné rozčúľilo, no tu je všetko úplne inak. Vychutnávam si všetko - od ružových kvetov až po štebot spevavých vtákov - všetko dokonale zapadá do seba ako kúsky skladačky. Odjakživa som to tu milovala.

Približujem sa k hnedej bráne z tepaného železa. Srdce mi veselo poskocí. Už len pár metrov a som na mieste. Kaštieľ mi nesmierne chýbal. Kedysi som u starých rodičov trávil každý víkend, no odkedy som dospela, veci sa rapidne zmenili. Prázdniny pre mňa už viac neexistovali, namiesto nich na mňa číhali nadčasy a tenký hlások v hlave, ktorý mi neustále pripomínal, že účty sa nezaplátia samé. Načiahnem sa za kľučkou a pomaly ju stlačím nadol. Okamžite ma ovanie sladkastá vôňa hyacintov. Stará mama milovala hyacinty. Každý rok boli v hojnom počte vysadené všade navôkol. Odkedy stará mama zomrela, starý otec, hoci už takmer bezvládny, ich vlastnoručne sadil, aby sa v rozľahlej záhrade každú jar vznášala ich vôňa. Škridle na streche sú nepekne oškreté. Okná na povale sa už dávno rozlúčili so svojimi okenicami vďaka silnému vetru a neodbytnému dažďu. Polovicu domu obrastá divý brečtan a popínavé ruže. Neudržiavaný trávnik by potreboval zastrihnúť. Zanedbaný kaštieľ napriek tomu vyzerá k svetlu. Zdá sa, že je ideálnym miestom pre rozjímanie a písanie romantickej poézie. Ktovie, možno tu sama čosi napíšem.

Svoj príchod oznámim stlačením zvončeka. Zvnútra počujem kroky starého otca. Čosi si mrmle pod nos. Šuchot jeho papúč sa ozýva čoraz hlasnejšie. Napokon ustane a vystrieda ho šramot kľúčov v zámke. Odomkne a opatrne pootvorí dvere, najprv len na úzku štrbinku, no keď jeho oči spočinú na mojej tvári, otvorí dokořán. Pery sa mu rozťahnu v bezzubom úsmeve.

"Zorka, si to ty? Nevedel som, že prídeš... Mohol som aspoň upratať... No poď dovnútra, nestoj tu vonku!"

Šuchtavo odstúpi odo dverí. Ruka na kľučke sa mu trasie. Obďarujem ho úsmevom a nakloním sa, aby som mu mohla vlepíť bozk na líce. "Čo nového, starý otec?"

"Všetko po starom, srdiečko. Poď, vieš predsa, kde je obývačka."

Zatvára za mnou dvere, opatrne potočí kľúčom v zámke a opäť mi venuje potešený úsmev. Starý otec má sedemdesiatštyri rokov; obrovský kaštieľ, v ktorom kraluje úplne osamote a tri dospelé deti, no len jedno jediné vnúča. Mama často tvrdila, že starý otec ma úplne zbytočne rozmaznáva, no mne to tak nikdy nepripadalo. Fungovala medzi nami akási zvláštna chémia. Starý otec je výborný poslucháč. Svoj názor mi povie, no nevnučuje. Ak som niekedy cítila potrebu vyrozprávať sa, moja prvá cesta zakaždým smerovala k starému otcovi.

"Dáš si čaj, Zorka? Určite si poriadne vysmädla, veď od stanice je to až sem hodný kus cesty!" starý otec si ma znepokojene premeria od hlavy po päty. "Alebo kávu?"

"Kávy mám viac ako dost, starý otec, ďakujem!" zasmejem sa klesnúc na ošúchanú bielu pohovku. "Nerob si starosti! Radšej si sadni a povedz mi, ako sa máš."

Klesne vedľa mňa, úsmev mu zmizne z pier. V očiach sa mu objaví ustarostený výraz. Pokrčí plecami.

"Ale, ujde to."

Jeho stručná odpoveď ma znepokojí.

"Čo sa deje, starý otec?" spýtam sa ticho. "Nebodaj opäť tlak?"

Odmietavo pokrúti hlavou.

"Nie, Zorka, iba som uvažoval. Nie som už najmladší. Môj život takmer končí. Rozmýšľam nad tým, čo sa stane s kaštieľom, keď tu už nebudem. Tvoj otec ho pravdepodobne zrovná so zemou."

Uvedomím si, že starý otec sa v kaštieľi narodil, prežil v ňom svoje detstvo i svoju mladosť a napokon v kaštieľi aj zomrie. Myšlienka, ktorá ho máta preňho musí byť nie len smutná, ale aj nesmierne bolestivá. Načiahnem sa a zovriem v dlani jeho útle prsty. Mierne ich stisnem.

"Keď na to príde, pokúsím sa otcovi vyhovoriť ten hlúpy nápad. Nemysli na budúcnosť, starý otec. Je to ešte ďaleko."

Pokrčí plecami, pokúsi sa o úsmev. V okamihu však opäť zväžnie. Jemne si vyslobodí prsty z mojej dlane.

"Vieš, Zorka, je tu ešte jedna záležitosť, o ktorej som sa s vami chcel porozprávať. S tebou, s tvojím otcom, s tetou Renátkou... Týka sa to môjho hrobu."

Ach jaj, zas tie morbidne témy dôchodcov, pomyslím si unavene, ale venujem mu iba povzbudzujúci úsmev. "O čo ide?"

"Rád by som bol pochovaný na starom cintoríne."

Jeho žiadosť ma zaskočí. Prekvapene zažmurkám. Stará mama, prastarí rodičia i mladší brat starého otca- všetci do jedného sú pochovaní na novom cintoríne. Starý cintorín je pochmúrne miesto, ktoré sa schováva v tieni ošarpanej kaplnky. Hroby na ňom sú zničené a zaprášené, mnohé z nich sú hroby detí, ktoré zomreli ešte ako novorodenci. Starý cintorín takmer nik nenavštevuje. V okoloidúcich vyvoláva hrôzu.

Starý otec si všimne môj pohľad. "Je to priveľa? Žiadať čosi podobné?"

"Nie, samozrejme, že nie." odpoviem po chvíľke váhania. "Ale prečo? Myslela som, že budeš... no veď vieš... stará mama..."

Povzdychne si. "Tvoja stará mama bola obdivuhodná žena, Zorka. Bola zosobnením dobroty. Veľmi praktická. Nebola vzdelaná- napokon, vzdelanie v tej dobe nebolo takou samozrejmosťou ako dnes, ale mala dobrú hlavu. Pravdou však je, že nebola prvou ženou, ktorú som požiadal o ruku."

Mlčím. Zarazene pozerám na jeho tvár. Najprv mi doznievajúce slová nedochádzajú, potom si pomaly začínam uvedomovať, čo vlastne povedal. Udivene otvorím ústa, no vzápätí ich opäť zavriem.

"Vidím, že nevieš, čo povedať."

"Čo sa stalo, starý otec? Odmietla? Tá prvá." vysúkam zo seba napokon.

Pozrie kamsi do prázdna a usmeje sa. Pokrúti hlavou, no jeho oči namiesto mojej tváre spočínajú kdesi na popraskanej omietke protiahlej steny. Nevraví nič a na okamih sa mi zdá, že ani nedýcha. Znepokojene sa k nemu načiahnem, ale odrazu prehovorí. Ticho, roztraseným hlasom, no predsa.

"Keď som bol ešte chlapec, môj starý otec ma často brával do mesta na trh. Nechodili sme predávať, kdeže! Iba nakupovať. Všetelijaké čacky, haraburdie, rozmary po akých naše hladné srdcia pišťali. Najprv brával len mňa, neskôr, keď Ondrej podrástol, nosil nás oboch. Necestovali sme vlakom, ale vo vlastnom- to si vtedy málokto mohol dovoliť. Zakaždým sme sa vracali s prázdnyimi vačkami, ale nesmierne šťastní. Nefalšovaná detská radosť, Zorka, je to najkrajšie, čo na tomto svete možno nájsť! S Ondrejkom sme milovali výlety so starým otcom, no ako to už býva, starý otec ochorel, po čase zomrel a do Prešporuku sme už ďalej nechodili.

Keď som mal sedemnást rokov, v jeden deň som sa sčista-jasna rozhodol, že zaskočím na trh. Doma nebolo roboty, tak som zapriahol kone a vybral som sa do mesta. Prediéral som sa preplnenými uličkami, tu a tam nakukol do niektorého zo stánkov, občas sa pristavil, no nič som nekúpil. Rozhodol som sa, že to otočím a namiesto toho, aby som trh obišiel, prejdem tú istú cestu ešte raz. Možno mi čosi predsa len padne do oka, no nie? Otočil som teda kone a mierne ich popohlnal, keď mi odrazu pred kobyľu vbehol dieťa. Kobyľka sa splašila, zaerdžala, postavila sa na zadné a hodnú chvíľu som mal čo robiť, aby som ju upokojil. Ušla sa mi nepekná rana kopytom do ramena. Bolest ma na chvíľu opantala, no netrvalo to dlho. Keď sa mi podarilo kobyľu upokojiť, zvrtil som sa k tomu chuligánovi, veď ja mu dám, že mi takto koňa vyplašil! No namiesto toho, aby som zbadal dieťa ledabolo postávajúce na ceste, uvidel som ho v objatí akéhosi mladého dievčaťa. Pritískalo ho k sebe, akoby ho chcelo ochrániť pred mojím hnevom. Ako strážny anjel, ktorý chce svojho zverenca ušetriť krutému osudu. Ba aj vyzerala ako anjel, Zorka! Nemala síce jagavé zlaté vlasy, ale hustú havraníu hrivu, no jej tvár bola nepochybne najkrajším dielom samotného Pánaboha- oči sivé ako mračná pred búrkou, pekne krojené pery, drobný noštek. Pomyslel som si: *„Aké to nádherné stvorenie!”*

Namiesto pekného slova som jej však taktne, no nie najmilším tónom pripomenul, aby si deti držala mimo vozovky. Pri pohľade na krčdel za ňou mi okamžite došlo, že je buď učiteľka, alebo guvernanka. Ospravedlnila sa mi, pokorne zvesila hlavu a povedala, že mali práve namierené do kostola. Vidí, že som si ublížil a pomodlí sa za mňa. Hádam vyššia moc zmierni moju škodu. To bolo prvýkrát, čo moje oči spočinuli na Eugénii.

Naše cesty sa v ten deň rozišli, no myšlienky na ňu ma mätali niekoľko nasledujúcich týždňov. Nech som sa snažil akokoľvek, nedokázal som jej obraz dostať z hlavy. Otec sa ma pýtal, čo sa deje, no ostýchal som sa priznať sa mu s niečím podobným. Napokon som, o takmer osem týždňov neskôr opäť zavítal do

Prešporuku, ale tentokrát som nešiel na trh. Namieril som si to presne do najbližšieho kostola, priviazal kone pred ním a vošiel dovnútra. Čakal som tam hodnú chvíľu, možno aj dve hodiny, ale moje čakanie sa vyplatilo. Dupot detských topánok sa rozozvučal kostolom a čoskoro som opäť uvidel jej tvár.

Keď ma zočila, mierne kývla hlavou, no odvrátila sa. Zamrzelo ma to. Náhle som si nevedel spomenúť, či moje slová pri poslednom stretnutí nevyzneli nepriateľsky. Počkal som, kým sa ona aj deti pomodlia a keď odchádzala z kostola, postavil som sa jej do cesty.

"Chcel som sa vám ospravedlniť," vyletelo zo mňa. "Za minule. Myslím, že som s vami nejednal najmilšie. Nie je to vaša vina, že mi to dieťa vbeholo do cesty."

"Je to moja práca, vaša reakcia bola primeraná," odvetila, a už podľa výberu slov, ktorý si zvolila, tušil som, že ide o vzdelanú mladú ženu. Spýtala sa ma na rameno. Odvetil som, že je to lepšie. Čosi na nej ma nesmierne fascinovalo, určite som na ňu cival s otvorenými ústami. Nikdy predtým som nevidel krajšie stvorenie ako bola Eugénia.

Jej otec bol chudobný učiteľ, matka zomrela, keď bola Eugénia ešte dieťa. Vyrastala spolu s ostatnými deťmi, ktoré jej otec učil v slabo osvetlenej triede v podkroví niektorého chátrajúceho prešporského domčeka. Keď bola dosť stará na to, aby otcovi pomohla, prestala chodiť na jeho hodiny a začala sa vzdelávať sama. Veľa čítala. Pisala básne, no nie lúbočné, oslavné, ani tie o prírode. Väčšinou to boli básne o smrti, pochmúrne riadky, ktoré neustále zatemňovali jej krásnu myseľ. Svoju tvorbu čítala deťom na hodinách, ktoré prebrala po otcovi, no tie pre jej poéziu nemali pochopenia. Napokon- boli to iba malé deti.

Keď sme sa s Eugéniou lepšie spoznali, spýtal som sa jej, prečo jej tvorba zakaždým vyvolá v človeku strach a smútok. Prečo všetko píše tak melancholicky, akoby na celom širom svete neexistoval ani kúsok šťastia? Eugénia mi venovala krátky pohľad, smutne sa usmiala a povedala, že za celý svoj život nemala tú česť stretnúť šťastie. Žije v čiernobielym svete, kde každý dbá iba sám o seba. Nepozná farby, nikto jej ich neukázal. Ako môže byť človek šťastný vo svete, ktorý nie je farebný? Najprv som jej myšlienkam nechápal, no s odstupom času mi je ich význam úplne jasný.

Ako ti je, Zorka moja, určite jasné, s Eugéniou som sa stretol ešte niekoľkokrát. Nemohli sme sa stretávať príliš často, tak sme si písali listy. Posielal som jej ich na ozdobnom papieri v obálkach zapečatených voskom. Tie jej prichádzali obyčajných hárkoch, zviazané hnedou stuhou, no zakaždým som sa im potešil, ani čo by boli uložené v škatulke zo zlata. Občas mi k nim priložila aj niektoré zo svojich básní, spočiatku rovnako melancholických ako tie, ktoré som dovtedy čítal, no neskôr sa v nich začalo písať o slnečných lúčoch, rozkvitnutých jabloniach a nádeji. Boli to nádherné básne a možno to je jeden z dôvodov, prečo som sa do Eugénie tak bezhlavo zamiloval.

Chceli sme sa zobrať. Boli sme veľmi mladí, no ľúbili sme sa. Nepotreboval som viac dôvodov. Bolo mi jedno, že je to len dcéra akéhosi učiteľa. Peňazí som mal viac než dosť, bol som dedičom obrovského sídla. Rozhodol som sa, že svoje city prezradím aj svojim rodičom. Otec bol najprv proti, no napokon povolil. Na druhý deň som v tmavej triede požiadal Eugéniinho otca o jej ruku. Dostal som jeho súhlas a hneď ako som prišiel domov, začali sa prípravy svadby.

Plánovali sme malú svadbu. Eugénia okrem otca nemala žiadnu inú rodinu. Ja som zas pozval len tých najbližších. Obrad sa mal uskutočniť v malom kostolíku neďaleko odtiaľto. Keďže Eugénia sa po svadbe mala presťahovať sem,

bolo vhodným riešením nájsť tu aj miesto pre jej otca. Miestny farár sľúbil, že mu môj nastávajúci svokor môže pomôcť v nedelnej škole, no Eugéniin otec si nebol istý, či to miesto plne zodpovie jeho požiadavkám. V deň našej svadby pricestoval prvým vlakom, aby si ešte pred obradom mohol obzrieť kostolík aj faru, pohovárať sa s farárom a urobiť tak rozhodnutie, či miesto prijme alebo odmietne. Keby vedel, že robí jednu z najväčších chýb svojho života, istotne by prvým vlakom nepricestoval. No on predsa len prišiel - v spoločnosti čiernej aktovky a novučičkého obleku, ktorý si z chabého platu kúpil pri príležitosti dcérinho sobáša.

Eugéniu som mal počkať o dve hodiny na to na vlakovej stanici. Cestu som si skracoval popri koľajniciach - presne tak ako obvykle. Namiesto jednej vedú cez dedinu dve koľaje. Jedna zvykla byť hlavná, po nej premával rýchlik z Prešporuku a späť, ktorý na našej stanici nikdy nezastavoval. Druhá bola bočná, pre osobáky. Nevedel som, kedy presne Eugénia pricestuje. Iba som kráčal v ústrety vlakovej stanici a dúfal, že ju tam zbytočne nenechám čakať príliš dlho. Jej vlak mal prísť od Prešporuku, no ja som kráčal z opačnej strany, bolo teda veľmi nepravdepodobné, že v dialke začujem jeho príchod. Obával som sa, že ak ma neuvidí na stanici, zabudne vystúpiť. Eugénia tu u nás nikdy predtým nebola. V liste, ktorý som jej pred sobášom napísal, som jej spomenul, že osobným vlakom z Prešporuku sa sem dostane veľmi jednoducho - vystúpi na tretej zastávke a ak ma neuvidí na stanici, počká tam, až kým si po ňu nepridem.

A tak Eugénia prišla. Viem si ju predstaviť ako sedí vo vlaku. V jednej ruke zvierá kyticu z poľných kvetov, druhou nervózne žmolí lem bielych čipkovaných šiat. Hladí z okna na uháňajúcu krajinu, takmer sa klepe od vzrušenia. V hlave sa jej neustále rodia námety na nové básne. Možno tentokrát napíše aj čosi o láske! Vlak začína prudko brzdiť, Eugénia vstáva. Toto bude tretia zastávka od Prešporuku. Je na mieste.

Oboma rukami si nadvihne čipkovanú sukňu a prejde krátkou uličkou. Zdá sa jej, akoby už prechádzala uličkou k oltáru, ale toto ešte nie je ten vytúžený moment. Prejde do chodbičky k dverám. Za okienkom sa ukáže rozľahlá krajina, široké polia, lúka. Závory a hľa, akýsi domček! Stanica, no dosť maličká. Dedina je však sama o sebe dosť malá, nie? Maličká dedina a maličká stanica. Jej budúci domov. Nie je to nádherné? Vlak zabrzdí prudšie a napokon úplne zastane. Eugénia sa rozhladne okolo seba - nerada otvára dvere vo vlaku, no zdá sa, že na tejto zastávke nik iný nevystupuje. Potlačí kľučku nadol. Prekvapí sa, že dvere idú pomerne ľahko. Opäť si pridrží sukňu a opatrne zostupuje schodíkmi nadol. Jej útla noha obutá v bielej topánke dopadne na zem. Zvrtné sa, zavrie za sebou dvere vlaku a zamáva akejsi tvári v okne nad sebou. Potom vykročí vpred. Stratená vo svojich myšlienkach, ľahkomyseľne stúpi na druhú koľaj.

Zrazil ju prichádzajúci rýchlik uháňajúci do Prešporuku.

Neviem, čo viac mám k tomu povedať, Zorka. Čakal som na stanici takmer hodinu. V hlave mi dokonca skrslo podozrenie, že Eugénia si to celé rozmyslela. Keď už som bol na pokraji zúfalstva, na stanicu pribehlo akési dieťa. „Zrazili nevestu, zrazili nevestu!“ kričalo. Hneď som vedel, kolká bije. Rozbehol som sa popri koľajniciach a čoskoro uvidel osobný vlak i rýchlik. Uvidel som prízerajúcich sa ľudí a ochabnuté telo v bielych šatách, ktoré akýsi muži nakladali na nosidlá. Vykročil som k nim, v očiach ma pálili slzy, no ktosi ma zastavil. Vraj je to bolestivý pohľad. Vraj si ju mám pamätať krásnu a živú. Plakal som celé dni, Zorka. Dokonca som uvažoval, že si vezmem svoj vlastný

život. Vinil som sa za všetko, čo sa stalo. Povedal som jej predsa, že má vystúpiť, keď vlak zastaví tretíkrát. Nespomenul som jej však, že osobný vlak pred dedinou zastaví na necelú minútu, aby dal prednosť rýchliku uháňajúcemu opačným smerom. Vyfučalo mi to z pamäti- napokon, vlakom som takmer nikdy necestoval. Mojou pochabou chybou som zabil nie len svoju mladú nevestu, ale i najväčší kúsok samého seba. Možno keby jej otec prišiel rovnakým vlakom ako Eugénia, dokázal by zrážke zabrániť... ale je príliš neskoro myslieť na čosi také. Eugénia zomrela tragickou smrťou a chýry o nej sa niesli dedinou ešte niekoľko mesiacov po tom, ako sa tragédia odohrala. Jej telo nepreniesli naspäť do Prešporuku. Pochovali ju na starom cintoríne. Moja rodina jej zaplatila majestátny biely pomník, ktorý krásou prevyšoval všetky ostatné.

„Namiesto môjho milého som si vzala smrť“ stojí na ňom dodnes.

A tak, Zorka, som stratil ženu, ktorú som kedy miloval. O niekoľko týždňov na to som si vzal tvoju starú mamu. Bolo to dohodnuté manželstvo, skôr pre utíšenie reči ako pre moje potešenie. Mal som ju rád, áno, ale nikdy som ju neľúbil. Rešpektoval som ju, ctil som si ju ako som len mohol, ale nikdy som k nej necítil to, čo som cítil k Eugénii. Moje miesto je tam, na starom cintoríne. V odľahlom kútiku, kde moji rodičia postavili osamelý pomník mojej prekrásnej mŕtvej neveste."

Slová mi neprichádzajú na jazyk. V očiach ma pália slzy. Krátko zažmurkám, aby som ich zahnala.

"Je mi to ľúto, starý otec," prehovorím ticho. Neodpovie. Iba pokrúti hlavou a smutne sa usmeje. Ani sa nesnaží skryť bolesť v jeho očiach. Niektoré rany čas jednoducho nevyliedí. Sedí tam, pozerá pred seba, mlčí. V hlave mi neustále odznieva veta, ktorá pred niekoľkými minútami vyšla spomedzi jeho pier.

Zabil som nie len svoju mladú nevestu, ale i najväčší kúsok samého seba.

Po zvyšok návštevy medzi nami vládne hrobové ticho. Cez otvorené okno sa dovnútra nenápadne vkráda sladká vôňa hyacintov. Na malú chvíľu opantá všetky moje zmysly. V hlave mi skrsne rozhodnutie, že cestou na stanicu niekoľko z nich odtrhnem a menšou okľukou ich zabehnem položiť na hrob nešťastnej Eugénie.

Starý otec žil už len niekoľko mesiacov. Farár sa žiadosti pochovať ho na starom cintoríne trochu začudoval, ale nenamietal. Pomník, ktorý nesie meno starého otca je vernou kópiou toho, ktorý patrí Eugénii. Ležia spolu bok po boku a aj keď v pozemskom živote im bolo spoločné šťastie odopreté, v tom posmrtnom kráčajú spoločnou cestou ruka v ruke.

Veronika Šutá
Až chlapec

Vysoko nad zemou, kde siahala len jeden jediný, doteraz neobjavený vrch, žil starček. Celý svoj život pozoroval svet zhora a vo voľnom čase sa venoval veľmi zaujímavej záľube.

Pestoval oblohu.

Starček mal za svojou chalúpkou z oblakov veľký skleník, v ktorom rástli drobné čierne klíčky. Tie keď podrástli, jemne štekli starčekove kolená. Také boli nízke. A na koniec rozkvitli. Z ich púčikov vyšla jasno-modrá clona, ktorá sa po čase rozrástla ako koberec. Na nej postupne vznikali malé jemné obláčiky, ktoré keď dosiahli veľkosť mraku, starček vedel, že je čas na zber. Všetku oblohu zbalil do veľkej plachty a vypustil do neba.

Tento proces sa opakoval stále dookola. A nikto netušil, že niečo takéto môže existovať.

A tak to malo aj ostať...

Na tomto svete žil jeden malý Chlapec. Jeho život bol veľmi zaujímavý a často nepochopený. Kráčať vždy tým smerom, ktorým on sám chcel. Počúval len to, čo uznal za vhodné a odpovedal len vtedy, keď to bolo nutné. O svoje myšlienky sa s nikým nedelil a samého seba si nechával pre samého seba.

Takto sa raz prechádzal ulicou starého mesta, do ktorého sa dostal vtedy keď prehlásil: „Dnes to bude juhozápad.“

A pobral sa na juhozápad.

Vždy spravil to, čo povedal...alebo si pomyslel.

Svoje skutky riadil slovami, a bolo smutné, že väčšina ľudí práve toto gesto obchádzala.

Veď stačí len povedať, nie?

Nie.

Počas prechádzky narazil na skupinku ľudí. Hádali sa, kto má viac. Dovtedy toho moc nepočul o materialistických hodnotách, tak sa započúval do ich rozhovoru. No hádka bola dosť nezaujímavá. Koho zaujíma či biela ovca stojí viac než čierna?

„Prečo sa hádate o zvieratá?“ spýtal sa Chlapec.

„To ty nepochopíš. Si na to ešte malý.“ Odpovedal jeden pozorovateľ hádky.

Chlapec mykol plecóm na znak toho, že mu to je jedno a kráčal ďalej. No po pár krokoch stretol dve ženy.

„Za ten zemiak zaplatíš viac!“ kričala jedna a jej bordová tvár vyzerala, že chce vybuchnúť.

„Prečo? Veď je stále len jeden.“ Odpovedala jej kričiac druhá.

„Ale veľkosťou je ako dva.“ Kričala zase tá prvá.

„Prečo sa hádate kvôli rastline?“ spýtal sa Chlapec.

„To ty nepochopíš. Si na to ešte malý.“ Odpovedala mu tá druhá žena.

Chlapec opäť mykol plecóm na znak toho, že mu to je jedno a vzdialil sa od nich. Po chvíli kráčania stretol skupinu detí. Bol rád, že konečne našiel nejakých rovesníkov a dúfal, že budú dosť malí na to aby sa nezaoberali zbytočnosťami.

Omyl.

„S tebou sa nebudeme kamarátiť.“ Kričali po chlapcovi, čo ležal na zemi schúlený do kľbka.

„Prečo?“ spýtal sa Chlapec. Nechápal.

„Lebo nemá nič.“ Odpovedalo jedno z detí.

„A to je zlé?“ ďalej nechápal Chlapec.

„Áno. Ani ty nič nemáš?“ opýtalo sa ďalšie z detí.

„Mám.“ Prehlásil Chlapec.

„A čo? Ukáž!“ deti sa zhrkli okolo neho a prebodávali ho ostrými pohľadmi.

Bolo to pre neho zvláštne vidieť tak malé duše, tak moc bažiace po majetku. Nedávalo mu to zmysel. Asi ako všetko čo dnes videl.

„Nemám ako. Moja myseľ je skrytá v hlave.“ Povedal pokojne Chlapec.

Deti sa začali smiať.

„Ani s tebou sa nebudeme kamarátiť, lebo tiež nič nemáš.“ Vyhlásilo jedno z nich a spoločne odišli.

Chvíľu za nimi nechápavo hľadel, potom mykol plec om ako obvykle a otočil sa k chlapcovi na zemi.

„Nemáš rozum?“ spýtal sa ho.

„Neviem. Asi mám.“ Odpovedal chlapec na zemi zarazene.

„Nemáš srdce?“ spýtal sa ho znova.

„Neviem. Asi mám.“ Chlapec bol čím ďalej tým viac zarazený.

„Tak prečo vravia, že nič nemáš?“ spýtal sa Chlapec.

„Lebo nič nemám.“ Vysvetlil mu chlapec na zemi.

Chlapec nechápal. Mal pocit, že nikdy v živote nechápal tak moc ako teraz.

Preto si povedal, že bude lepšie keď pôjde ďalej.

„Hej! Počkaj!“ zvolal za ním chlapec, čo ležal na zemi.

Chlapec zastal a otočil sa.

„Kde ideš?“ spýtal sa ho chlapec, čo ležal na zemi.

„Ešte neviem. Možno skúsím severovýchod.“ Zamyslel sa Chlapec.

„A môžem ísť s tebou?“

„Jasné, poď.“ Prikývol.

„Ja som Johan, a ty?“ povedal chlapec, čo sa už postavil zo zeme a kráčal vedľa Chlapca.

„Ja som Chlapec.“ Odpovedal mu Chlapec.

„Len Chlapec?“ nechápal Johan.

„Až Chlapec.“ Umlčal ho jednou vetou a po zvyšok cesty už boli ticho.

Po dlhšej prechádzke svetom sa dostali do lesa, ktorý aj za jasného slnečného svetla bol pokrytý hustou hmlou. Stromy stáli vedľa seba nahusto a koruny bránili slnečným lúčom dotknúť sa machu a napadaného lístia.

„Podme preč.“ Povedal Johan.

„Prečo plačeš, že nič nemáš, keď sa bojíš hmly?“ pozrel sa na neho Chlapec a so svojimi jasno-modrými očami ho prebodol ako kopijou.

Kráčali ďalej týmto hustým lesom a počúvali čo sa deje okolo, lebo videli ledva dva metre pred seba. Nebolo počuť žiadne veselé štebotanie vtákov. Len sem-tam hlboké húkanie sovy, zatiaľ čo Johanovi na chrbte hrali zimomriavky naháňačku.

Po ceste, ktorá im pripadala nekonečná, skoro ako ľudská hlúposť, sa dostali k vysokému vrchu.

„Tam nejdeme, však?“ spýtal sa Johan s nádejou v hlase.

„Ideme.“ Odpovedal Chlapec a pustil sa do zdolávania kamenného obra.

„To nemôžeš myslieť vážne.“ Vzdychol si Johan.

Chlapec len nechápavo krútil hlavou.

Statočne šli a stúpali vyššie a vyššie. Šplhali sa po ňom až na samý vrchol, ktorý bol niekde až nad oblakmi.

„Fiha! Ak toto zažívaš často, tak už chápem čo si myslel tým, že toho máš veľa.“ Povedal Johan keď vyšli úplne hore.

„Nepovedal som, že toho mám veľa. Nepočítam to. Čísla sú zbytočné.“
Povedal Chlapec.

Vedel, že celý svet sa točí okolo čísel a čísla okolo neho, ale neprikladal tomu nejakú obzvlášť veľkú váhu. Čas je nekonečný, tým nepohneš. Váha je už raz taká, je zbytočné sa nad tým zamýšľať.

Tú vzdialenosť, ktorú chceš prekonať prekonaj, ostatné nechaj buď pred sebou alebo za sebou.

Množstvo je nepodstatné, výška zdolateľná, a všetky vzorce, rovnice a matematické opodstatnenia sú už vyriešené a opodstatnené. A tie, ktoré nie aj tak nevyriešim a neopodstatním. ' pomyslel si Chlapec.

Zoskočili z vrchu a dopadli priamo na mäkké oblaky. Bolo to ako spadnúť do perín, alebo do mora cukrovej vaty. Brodili sa cez oblaky, ktoré ich svojimi jemnými tkanivami štekli po celom tele. Tam kde oblaky neboli sa nachádzala modrá plocha, ktorá pripomínala veľké klzisko, po ktorom sa dalo korčuľovať aj bez korčúľ. Celé to tu pripomínalo modrý huňatý raj.

Zrazu v diaľke uvideli chalúpku z oblakov. Vyzerala ako veľká kopa bielych chumáčov s oknami a dvermi. Za ňou stál obrovský skleník, ktorého koniec bol v nedohľadne.

„Čo to môže byť?“ spýtal sa Johan.

Chlapec neopovedal. Nemal rád zbytočné odpovede na nezmyselné otázky.

Podišli ku chalúpke a nahliadli cez okno. Sklo bolo veľmi jemné, skoro ako mydlová bublina. A možno to aj bolo práve z toho materiálu.

Za oknom sedel starý pán v drevenom hojdacom kresle. Spal. Jeho dlhá drevená fajka v tvare vodopádu už dohorievala a kreslo sa už nehojvalo. Mal dlhočiznú snehovo-bielu bradu a na hlave mu zastalo už len pár bielych zakrútených vlasov. Oblečené mal dlhé biele rúcho a bol bosý. Načo by mu aj bola obuv keď celý život kráča po oblakoch, že?

Chlapci obišli chalúpku a podišli k tomu obrovskému skleníku . Otvorili veľké dvere a vošli dnu. Všade boli stonky nejakých čiernych rastlín, ktoré boli vysoké asi jeden meter a namiesto kvetov mali nad sebou koberec modrej clony, na ktorej sa tvorili malé obláčiky.

„Čo to je?“ spýtal sa Johan.

Chlapec najprv mlčal, lebo otázka mu prišla primitívna, no napokon povedal:

„Ten stavec pestuje oblohu.“

„Zoberme si zopár korieňkov, môžeme to pestovať na Zemi.“ Povedal s nadšením Johan.

„Nie.“ Odpovedal Chlapec rázne.

„Ale no tak. Konečne budem mať niečo.“

„Nie. Máš už dosť. Až cez hlavu.“

„Nemám nič.“ Vzdychol si Johan.

„Máš rozum? Máš. Máš srdce? Máš. Máš zážitky a spomienky? Máš. Dostal si sa na toto nádherné miesto, kde ešte nikto nikdy pred tebou? Žiješ? Si slobodný? Áno!“ zvolal Chlapec, ktorému tieto zbytočné slová už liezli na nervy.

Ale nepomohlo to. Johan už vyberal zo starých mrakov, ktoré slúžili ako zemina, korene rastliniek.

„Nerob to.“ Varoval ho Chlapec pokojným hlasom. Nemal rád krik.

„Konečne budem niečo mať, konečne ľuďom dokážem, že mám viac než len to úbohé “nič“.“ Dychtivo hľadel na vytrhnuté rastliny, ktoré teraz zúfalo ležali

pri jeho nohách. V jeho očiach Chlapec videl nenásytnosť a hlad po bohatstve. Ako všetci, tak aj Johan bol schopný toho obetovať veľa.

Keď si Johan natrhla dostatočné množstvo, ktoré ledva odniesol, vyšli zo skleníka a kráčali späť k vrchu.

„Nechceš mi s tým pomôcť?“ spýtal sa Johan, ktorý ledva zvládala tú váhu vo svojom náručí.

„Nie.“ Odpovedal Chlapec.

„Čo sa to tu stalo?!“ počuli výkrik starého chraplavého hlasu zo skleníka.

„To je ten starec. Nesmie nás chytiť. Bež!“ zvolal Johan so strachom v očiach a rozbehol sa k vrchu.

„Rýchlo, pomôž mi!“ dodal.

„Nie.“ Odpovedal znova Chlapec a sledoval ako niečo biele sa k nim približuje. Bol to ten starec, ktorý si nemotorne predieral cestu pomedzi oblaky.

Chlapci dobehli k vrchu, Johan si pritisol rastliny viac k sebe a snažil sa zísť. Špičkami bosých nôh sa zachytával o skaly a pokúšal sa nájsť bilanciu. Jeho tvár zakryl závoj strachu. Chlapec kráčal rovno za ním. Rád by mu pomohol, keď predsa od toho tu ľudia sú, ale predsa len ukradnúť časť oblohy bolo nesmierne skúpe a to on veľmi dobre vedel.

Vtedy sa pod jednou bosou nohou Johana uvoľnil kameň a Johan sa skotúľal dole.

Ako tak padal a pozoroval nebeské rastliny padajúce popri ňom, začal si uvedomovať prítomnú situáciu.

Umrie.

Len preto, že túžil po niečom, čo mu aj tak nebolo súdené. Bral to, čo nemal brať, chcel to, čo nemal chcieť. A teraz mu osud a jeho vlastná chamtivosť berie to najcennejšie čo kedy mal.

Chcel všetko vrátiť späť, chcel zmeniť názor osudu. Vymazať svoje meno z veľkej čiernej knihy, do ktorej je vyryté odkedy spravil túto zásadnú chybu. Chcel žiť. Aj s tým málom čo mal. Ale to už neovplyvní.

Sledoval ako sa obloha vzdáľuje a zem naopak približuje. Slečna Smrť sa naňho pozerá so žiarivým úsmevom a načahuje dlhú kostnatú ruku.

Ach.

Už ho má. A nepustí. Ako keď pes dostane kosť. Zakope ho šesť stôp hlboko a nedovolí mu uzrieť svetlo sveta. Už nikdy viac.

A tak Chlapec ďalej kráčal svetom. Raz severovýchodne, raz juhozápadne. A ďalej toho moc nenarozprával, a ďalej počúval len to čo chcel a čo uznal za vhodné. A ďalej si nechával samého seba pre samého seba.

Ďalej chápal viac než ktokoľvek iný aj napriek tomu, že to bol len... alebo až? ... Chlapec.

Dagmar Budd
Nočná hliadka

V úvode si dovoľím citovať Karla Hynka Máchu, ktorý jednu zo svojich známych básní začína veršami:

„Byl pozdní večer – první máj –
večerní máj – byl lásky čas.“

Karel Hynek Mácha bol básnik, ja nie som, ale táto jeho báseň sa celkom hodí, a dá sa povedať, že v nej vidím akúsi paralelu k poviedke, ktorú vám chcem prerozprávať.

Som obyčajnou študentkou gymnázia v jednom z menších okresných miest na Slovensku. Som vo veku, keď nás dospelí čoraz viac nabádajú uvažovať o našej budúcnosti, o tom, čo budeme robiť po ukončení stredoškolského štúdia. Pre niektorých je to jednoduché, pre iných neriešiteľná dilema. Každý z nás však pri tom prechádza rôznymi fázami, úvahami, pochybnosťami, nadšením a sklamaniami....Všetci však raz nakoniec „dospejú k poznaniu“. Poznaniu toho, kam patríme, kde je naše miesto, čo je naším poslaním. Niektorí skôr, iní neskôr, ale raz to príde.

V úvode poviedky ma inšpirovali verše Karla Hynka Máchu: „...byl pozdní večer – první máj“. Tu sa s českým básnikom začneme trochu rozchádzať....ale podobnosť zostáva. Bol neskorý, augustový večer alebo skôr skoré augustové ráno. Čosi okolo druhej hodiny po polnoci a môj príbeh o tom, ako som dospela k poznaniu, sa práve začína...

Běstvína, malá dedina s cca 520 dušami, schovaná hlboko v srdci stredných Čiech. Kúsok za dedinou v lesoch je čistina, na ktorej sa každý rok stretávajú mladí ľudia so záujmom o prírodné vedy. Býva ich vyše 80 a bavia ich rôzne odbory, napr.: astronómia, biológia, zoológia, geológia, chémia a pod. Inak to nebolo ani vtedy.

Som jednou z účastníčok tohto stretnutia a mám dnes nočnú hliadku. To znamená asi dvojhodinovú obchôdzku táboriska, kontrolu, či sa na okolí nepohybuje niekto alebo niečo, čo tu nemá čo robiť. Sú dve hodiny ráno a všade je tma. Horúci deň vystriedala celkom chladná noc. Pritiahnem si mikinu viac ku krku a obchôdzka sa môže začať. Všade je ticho. Hrobové ticho. Pch, to znie tak depresívne. Nie, nie hrobové ticho. Toto ticho je iné – celkom živé. Aj tí najodolnejší táborníci už zaľahli, ich rozhovory a smiech utíchli. Svetlá v chatkách zhasli, takže žiadne z nich už neruší okolitý priestor. Moje oči si privykli na tmú noci, ktorá v skutočnosti nie je až taká tmavá. Dedina je malá: kostolík, krčma, obchodík „s smúšeným zbožím“. Svetelný smog neruší prirodzené svetlo, ktorým vychádzajúci Mesiac zalieva krajinu. Pokračujem v obchôdzke a premýšľam....

Vchádzam hlbšie do lesa, a tak si radšej trochu posvietim na cestu čelovkou. Úzky pás svetla mi osvetlí pár metrov lesnej cestičky. Dost' na to, aby som mohla pokračovať bez zakopávania o konáre stromov. Hlavou mi behajú rôzne myšlienky. Je tu ticho a zároveň hluk. V mestách sa v podstate 24 hodín miešajú rôzne zvuky áut, ľudí, sirén, pracujúcich strojov, miestneho rozhlasu a pod. Tu nie. Znamená to teda, že tu je ticho? Nie, teda aspoň nie absolútne ticho.

Zastavím sa na chvíľu a počúvam...V neďalekom rybníku kŕkajú žaby, spievajú svoju pieseň lásky. V ľahkom nočnom vánku šuštia listy stromov; pod

mojimi nohami praskajú konáriky, na ktoré v tej tme stúpam. Zavíjajú líšky, hlasno suchocú ježkovia... V diaľke zahúkala sova a moje ucho len tesne minul netopier naháňajúci svoju korisť. Zvukov je mnoho. Veľa ich neviem identifikovať a veľa ich ani nedokážem počuť. A vraj ľudia sú korunu tvorstva a na vrchole evolúcie. Za tie tisícročia vývoja sme stratili veľa z prirodzených zmyslov. V meste je tolko zvukov a preda sme hluchí. Hluchí k hlasu svojho srdca, hluchí k pocitom iných. Tu je ticho, ale len relatívne. Život v prírode beží ďalej aj v noci. Toto ticho neohlušuje. Mám pocit, že zintenzívňuje môj vnútorný hlas, vyostruje zmysly, myšlienky... Hoci nevyslovené, sú veľmi hlasné.

Premýšľam a pokračujem v chôdzi... Načo som tu?; čo tu robím?; 500 kilometrov od domova, v cudzej krajine, v podstate medzi neznámymi ľuďmi? Nestážujem sa, program je plný „na prasknutie“. Ľudia sú milí, veľa sa tu naučím. Je to však naozaj všetko? Čo ma sem vlastne priviedlo? Náhoda? Vraj náhody neexistujú a všetko sa deje s nejakým zámerom. Ak je to tak, tak začínam premýšľať, aký je ten môj.

...tok myšlienok na chvíľu preruší hluk prechádzajúcich trampov a ich spev od táborového ohňa. Kontrolujem táborovú bránu – zatvorená. Hm, o piatej ju treba odomknúť, aby mohlo vojsť auto s čerstvým chlebom a zásobami. Kontrolujem stopky, ešte je čas. Sú len tri hodiny ráno...

...pokračujem v obchôdzke, spev od ohňa sa stráca, ponáram sa znovu do ticha a myšlienky sa vracajú... Čas pomaly plynie, vychádzam z lesa, smerujem späť k táborovým chatkám. Čistina je osvetlená jasným chladným mesačným svetlom. Je to naozaj len Mesiac? Je tu akosi veľa svetla. Zastavím sa a zdvihnem hlavu. Nado mnou je nádherná, jagajúca sa Mliečna dráha. Je plná hviezd, súhvezdí, planét a planétok, hviezdneho prachu, z ktorého pochádzame aj my, asteroidov, meteoritov, komét... Rozoznávam niektoré súhvezdia, aj keď nie som expert na astronómiu. Skôr ma fascinuje ich žiara a premýšľam nad tým, či sme tu naozaj sami... Mám pocit, že vidím zakrivenie Zeme. Líham si do trávy a tá nádherná, hviezdami posiatá obloha akoby na mňa padala. Nie je to nepríjemné. Rosou pokrytá tráva síce trochu chladí, ale ten pohľad je nezabudnuteľný a povznášajúci. Svetlo, ktoré vyžarujú hviezdy a odráža Mesiac, osvetľilo celú čistinu. Iluminácia, úžasné! V tom sa to vonkajšie svetlo nejako prenieslo aj do môjho vnútra. A tu, ležiac v tráve pod hviezdnu oblohou, ďaleko od domova, som v jedno skoré, preskoré augustové ráno dospela k poznaniu - alebo možno ono prišlo za mnou - že mi je tu dobre, že toto je to miesto, kde som šťastná; miesto, kam patrí. Možno nezáleží až tak na tejto čistinke a na konkrétnych GPS súradniciach. Skôr ide o zvláštnu chémiu, ktorú vytvorila príroda, farby a zvuky noci, tí správni ľudia, s ktorými si máte vždy čo povedať, ktorí vám rozumieja.

Prišlo poznanie. Toto chcem robiť, takto chcem žiť. Byť s ľuďmi, ktorí sa venujú práci vo výskume, žijú a pracujú v súlade s prírodou a v jej prospech. Sem patrí, toto je moje miesto. Sem zapadla puzzle skladačka môjho ja. Tu som doma a som tu šťastná. Na chvíľu mi to poznanie vyrazilo dych. Musím si urovnať myšlienky a prehodiť ich do chladnej reality. Nech rozmýšľam akokoľvek, je to pravda. Toto chcem naozaj robiť, študovať a žiť v súlade s prírodou...

...blížim sa k prvým chatkám. Sú štyri hodiny ráno. Lampáše na druhej strane rybníka zhasínajú. Moja hliadka sa končí. Už vidím svojich kolegov, ktorí ju po mne preberú a budú slúžiť do šiestej, keď tmu noci vystrieda svetlo prichádzajúceho dňa. Ďalšieho horúceho augustového dňa. Odovzdávam službu,

stopky, podpisujem zápis z hliadky a môžem si ísť ešte pospať. To sa mi však už nechce a ani nedá. Ešte vládne všade tma, v mojej duši však nie. Tam je ticho, pokoj a svetlo. Som spokojná a šťastná...

Taká obyčajná nočná hliadka. Jedna z mnohých počas dvoch táborových týždňov. Práve sa skončila. Pre mňa však zostane navždy nezabudnuteľnou a neobyčajnou. Nielen preto, že bola prvá, ale hlavne preto, že som prišla na to, čo chcem v živote robiť a stretla som veľa úžasných ľudí, ktorí ma posúvajú dopredu. Karel Hynek Mácha mal pravdu. Tam kde „borový zaváňel háj“ a „jezero hladké v křivích stinných zvučelo temně tajný bol“, som sa cítila šťastná, naplnená a som vďačná, že som tu mohla byť.

Každé ďalšie leto strávené na tomto magickom mieste ma znovu a znovu utvrdzuje v tom, že je to tá najlepšia cesta a správne rozhodnutie. Toto leto bude už piate....

Lucia Migačová
Ak netúžim, baru neodolám

Bábätko sa narodí a kričí, plače. Mamina utiera sopeľ. V puberte však už sople netečú. Tečie hnev a vášeň. Ktoré roky života sú podľa vás tie najkrajšie?

Je ťažké žiť na mieste na ktorom sme sa narodili, no nevybrali sme si ho? Veď ale keď nás nedokáže udržať ani gravitácia, tak čo potom? Pluť len tak na okolo. Niečo mi v ústach prekáža a tak to vyhodím, pretože moje telo to už nevie udržať. Tfuj, pluvanec na mravčeka. Ale nik ho nenúti trčať v mravenisku. Lenže má povinnosti. To mi povedal. A teraz sa topí v agónií mojich horkých slín plných názorov. Nebojte sa, vedia byť aj neodolateľne sladké.

Mladé slová vedia byť naozaj hlučné. Obzvlášť, keď sú nespokojné. Chvály počuť zborovo vykrikovať v kostoloch. Kultúra sa mení, hodnoty sa menia. Vekové rozdiely vo vzťahoch aj farba zeleniny. Sny aj miesta, kde chceme oddychovať, kde pracovať a kde by sme vypili liter rumu. Akože dnes spieva Hex. Je piatok podvečer. A na raňajky si kúpim štyri rovnako veľké jablká, ako tortičky z piesku z jednej formičky.

To kam sa človek rozhodne ísť je miesto, ktoré si vybral. Ak túžba kvitne, rozhodnutia sa robia celkom ľahko. Vyzerajú ťažko, ale adrenalin ide s vášňou ruka v ruke. On nám pomôže dať zo seba tie najlepšie výkony. Ale bez túžby? To, čo ju vyvoláva, to, čo ona vyvoláva. Uteká v rieke po vlnkách nespravodlivosti našich vlastných rozhodnutí.

Prečo nemáme túžbu a kto nám ju zobral? Túžbu, ktorá chladnými dúškami zahrieva telo. Stratili sme ju a inzerát v novinách nepomôže. Ani zoznamka s motiváciou či osvietením. Nik ich nečíta. Len sledujú obrázky. Ak si ich vôbec kúpia. Pozrú titulok z veľkých písmen, pár pfs, vtíp. Odhodia. Nepripomínajú vám tie noviny okoloidúcich? Alebo tých, ktorých sme v živote už stretli?

Ak netúžime, sme schopní odolať. Ak sme schopní odolať, sme schopní ustúpiť. Ak nemáme túžbu. Sedíme za barom.

1.1 Bar sa len tak neskryje

Nie je pravda, žeby sa niekto pýtal, čím chcem byť až vyrastiem. Nik sa ma dokonca ani nepýtal, kým by som chcela byť, až vyrastiem. Ak sa na to niekto opýtal, tak sa ospravedlňujem. Moja pamäť má mnoho temných miest, do ktorých sa nevie dostať. Bez ohľadu na charakter spomienky. Či je veselá alebo nie je. Tí, ktorí poznajú Lennona, vám povedia, že chcú byť šťastní. Tí, ktorým je tak trochu jedno, čo každá rocková a iná hviezda vypustila z úst, po tom naozaj túžia. Ja som túžila po mnohých veciach. Napríklad, keď som bola malá, videla som sa, ako stojím pred celým svetom a hovorím, čo cítim, čo si myslím. Hovorila som a všetci ma počúvali. Chceli byť ako ja, pretože ja som chcela lepší svet. Verili mi, lebo som ja verila v nich. V to, že svet bude raz ideálnym miestom na život. Plným kvetov a šťastných ľudí. Zdravých detí, divých zvierat, ktorí spolu žijú ako rodina. Chcela som zastaviť to, čo sa tu deje. Povieť revolúciu, aby raz ľudia nespomínali na moje meno ale na moju osobu. Rozum, zmysly a dušu. Pre všetko, čo v tomto čudnom staršom veku pomenúvam ako cnosť. Vtedy som len chcela viesť ľudí. Teraz to viem akurát tak epickejšie pomenovať. Potom som si povedala, veď celý svet asi nezmením. Aj ľudia mi hovorili, že lietam stále v oblakoch. Nikto mi nechcel odpustiť, že som sa v nich narodila, koniec koncov, mi to nik neveril. A postupne už ani ja. Prestávala som. Uvedomila som si, že ak sú dospelí, asi vedia niečo, čo ja ešte nemôžem vedieť. Tak som znížila svoje nároky na svoj život. Rozhodla som sa, že budem myslieť racionálnejšie. Teda, že nebudem meniť jeden svet pre všetkých, ale jeden svet pre každého jedného. Teda budem pomáhať ľuďom a zmením ich svet. Nikto nepovedal, že ak chceme zmeniť svet, tak že má byť iba jeden. Nakoniec som sa vzdala aj toho. Chcela som len, aby niekto bol šťastný vďaka mne. Ja som spadla z oblakov a neviem, či sa dokážem postaviť. Nie som anjel, pretože nelietam. Som len jeho úlomok, ktorý dopadol na zem. Ako každý človek. Niekedy rozmýšľam, či odpovede na naše detstvo len neformulujeme, akoby sme ich v hlave vytvárali znova nanovo. Akoby také nikdy neboli, keď sme sa nad nimi zamýšľali sami. Ale zrazu sú také živé, že im sami uveríme.

„Máš oheň?“

„Nemám, prepáč.“

„Veď v pohode, zoženiem si iný.“

Teraz rozmýšľam, čo budem robiť. Stojím na rozhraní pár svetov. V tom jednom som dieťa, a stále ma straší Exuperyho myšlienka. V tom druhom rozmýšľam, ako budem šťastná až dospejem. Ako zarobím, a či budem žiť, ako ma život baví. Keď tak premýšľam, kam by som si mohla poslať prihlášku na vysokú, a potom čítam knihy a weby o tom, čo všetko chcu. A tak by som najradšej sadla na vlak a odišla preč. Alebo aj do auta. Mne to je jedno, ak to nie je smradlavý, rozheganý autobus. Pestovala by som, zeleninu, ovocie, kvety, rastliny, rodinu.

„Fajčíš?“

„Prosím?“

„o, že či fajčíš. Nie tuto Zdena. Len cigarety. Alebo aj nie.“

Promovaní inžinieri sa postarali o humor. Keby som mala poruke oriešky, dám si ich len preto, aby som sa teraz mohla dusiť. Alebo napodobním smiech?

„Čo si dáte slečna? Máme, čo len chcete, podľa ponuky. Mohli by ste si dať, pivo, kofolu, moje telefónne číslo a moje raňajky.“

No teraz chcem tie oriešky, prosím dajte! Vytiahol svoj najlepší trik.

„Prečo nič nehovoríš? Prečo nič nehovorí, ha?“

„Neviem tvári sa, akoby bola v tranze. Hej slečna, ste v poriadku?“

Keď sa nebudem čo dlhšie hýbať, možno sa zľaknú, že som dáka čudná a odídu. Alebo sa stanem neviditeľnou. Myslím, že to zaberá. Čumia na mňa čoraz divnejšie. Keby mi napadol ešte nejaký trik. Ja neviem. Ako zámerne vypustiť z nosa sopeľ. Dvíhajú sa. Hmm, tak to skúsím nabudúce. Sú preč.

O strýkovi hovoria, že ma odjakživa dar reči. Vraj ho mám po ňom. Ale ako môže byť dar niečo, čo nevieme? Veď ja naozaj niekedy neviem, čo hovorím. Alebo skôr hovorím tak veľa, že neviem, čo hovorím. Alebo myslím tak rýchlo, že neviem ako to povedať. Vtedy to napíšem. Učiteľka v škole hovorí, vraj to viem úžasne. Že mám skvelé texty. Posiela ich na sťažie. Zatiaľ som vyhrala tak veľké nič. Tak hovno. Ale vraj sa na mňa dobre pozerá. Len škoda, že častokrát poriadne šušlem. Asi vnútorne bojujem s myšlienkou, či vôbec ľudia chcú počúvať niečo na viac okrem svojej duše. Teraz by som si dala aj tú cigaretu. Zabila by som v sebe nikotínom radosť. Aby som si pripomenula, že žijem na zemi.

„Lucia, koho si to zase odohnala preč? Vyzerali fajn.“

„Ze fajn! Ona mi povie. Bože. Keď toto je fajn, buď ja mám príliš vysoké nároky alebo oná chodí po druhej strane zeme, pretože nízina jej latky si kúpila letenky na druhú pologuľu.“

„Že boli fajn.“ povedala som.

„Miláčik, do baru chodia ľudia hľadať buď príležitostný sex, zľavnený alkohol, alebo zabíjajú depresie akože zábavou.“

Sestra „Eva“ má okrem postrehu na farebné zladenie očných tieňov aj iné postrehy. Nemalý fakt, že jej správne neumytá papuľa sa mi vždy postarala o akékoľvek aj ústredné kúrenie. Teda, zahriala ma na duši.

„Poď, pozvem ťa na drink.“

„Dnes nepijem Monička. Minule som sa opustila, dnes to nemám v pláne.“

„Ty si opustená stále Lucia. A čo tak ciga?“

Nikotín. Nikotín Obecný. Držiac pery mládeže, stáreže, prvej puberty, druhej puberty, krízy stredného veku. Všetkých. Najväčšie percento za alkoholom, sa topí v cigaretách.

„Aké máš?“

„L&M modré.“

Jemine. Fuj.

„Jednu si vezmem, vďaka.“

Vonku je zima. Neviem prečo, aj keď môžeme fajčiť dnu. Fajčíme von. Ale je tu tichšie. Možno aj niekoho stretne. Napríklad takého Obamu, Merkelovú. Možno Ibiho Maigu. Každopádne, tí ľudia vyzerajú akoby sa obliekli na posledný deň svojho života. Väčšina z nich je v tlaku alkoholového mága. Všimajú si vôbec oblečenie jeden druhého? Možno ani nie. A preto ho ženy nosia tak málo. Aha zvrátky.

„Oheň?“

Monika bola jedna z tých drzých, vymalovaných dievčat s perfektné okrúhlym zadkom. Jej srdce bolo však čisté ako nektár stratený v tatranskom potoku.

„Ďakujem.“

„Prečo si dnes prišla?“

„Neviem, doma bola nuda.“

Nevedela som, čo so sebou robiť. Chcela som maľovať aj tvoriť. Ale ten zvláštny parazit v mojom tele sa prisal k depresii. Vraj načo to budem robiť, keď to bude na nič. Takých ľudí som nikdy nechápala. Preto teraz nedokážem pochopiť ani samú seba. Schránka z mäsa a kostí skrývajúca pijavicu. Parazita žijúceho na duši. Aj by sa možno skrýval ale nechce. Nechce vyjsť na povrch a nechce byť skrytý. Bije sa sám so sebou. A ja si to tu odpykávam ako trest za neoprávnené sťahovanie videí. Ešte, že nesledujem platené porno.

„Skúšala si niečo robiť?“

„Nechcelo sa mi.“

Na hlúpu otázku drahí spolubývatelia, hlúpa odpoveď. Objasňovať niekomu obsah vášho ja, keď práve fajčíte cigaretu, aby ste ho zabili. Nedáva zmysel. Koniec koncov aj keď vám „ja“ vášho partnera na rozhovor kladie otázky, v skutočnosti počúva svoje. Odpovedá si na ne, zatiaľ čo na vás sa usmieva a prikyvuje. Najst' dobrého poslucháča nevie ani rádio stanica. Je to šťastie skryté v umení. Ako väčšina života.

„My sa ideme predsa len sťahovať.“

Konečne niečo pekné. Nikotín zrazu zaštipal a už nebol taký veselý.

„To je perfektná správa! Konečne to budete mať lepšie, istejšie. To vám to naozaj prajem.“

Povedala som to úprimne. A rovnako som svoju úprimnú radosť aj napriek nikotínu nevedela zakryť. Jednoducho vyletela na povrch. Kolaudácia, skvelá asociácia na sťahovanie. Nič lepšie mi nenapadá. Monika je moja priateľka s každou bradavicou aj každým púčikom kvetu.

Idú titulky. V krku to už páli až moc. Zahasila som ohorok o kraj koša a vhodila ho doň. Sice zhnije a rozloží sa. Ale vyhodit' špak vedľa koša je lenivosť asi taká, ako keď z garáže nákupného centra idú samochodiace pásy. Také tie vyžehlené eskalátory. Akoby nestačilo urobiť rovnú podlahu smerom trochu do kopca. Ľudia by hold museli použiť svoje laby.

Čím budem až vyrastiem? Zasadím strom, postavím dom. Vypasím kravu, urobím syr. Zamilujem sa do dieťaťa a svoje telo nechám žiť nahé.

1.2 Všetci sú len ľudia

Zadok sa mi lepil na kožený vankúš barovej stoličky. Nohy ma boleli. Trochu som tancovala. Pri bare by možno človek čakal toho filmového psychológa. Ale tento barman ho potrebuje asi tiež. Chcem od neho len malé pivo. Nechcelo sa mi ísť domov. Za barom pri hudbe sa zabíja čas lepšie ako pred chladničkou pri vašom obohratom playliste ktorý vám doma hrá dokola. Niekedy stačí ísť len do kaviarne a vychutnávať si horkosť kávy tak, ako si nevieme vychutnávať horkosť niektorých dní. Niektorých životov.

„Lucia?“

Hmm. Tá hlava vyzerá ako hlava môjho učiteľa. Učil ma dejepis. Vyzeral trochu ako Indiana Jones len mal o niečo viac tupý výraz. Škvrna na kravate prezrádzala, že si okrem historických detailov na veľa iných nepotrpí. Nehovoriac o jeho kabinete. Niekedy máte problém nájsť ho tam, aj keď tam je. Podľa mňa on sám je v ňom stratený. Ale vie vám povedať kedy chodil Napoleon cikať.

„Lucia? Ste to vy?“

Sme na strednej škole, dospievame. Ale keď nám vykajú, akoby sme starli.

„Pán učiteľ?“

Trochu trápne. Teraz ho pozvem na pivo? Alebo sa ho opýtam na najbližší test, o ktorom neviem, pretože v štvrtáku už nechodím na dejepis? Prisadol si. Aha.

„Vyšli ste si s priateľmi?“

„Ja neviem, vyšli sme si? Čo sa ma pýta, či fetujem? Alebo sa doma nudím? Alebo som len spoločenský typ?“

„Veď už máte väčšina 18. Normálne sa pýtam. Akoby som nebol váš učiteľ.“

Aha. Takže asi sa chce naozaj len dáko prihovoriť. Možno sa mu pokazila doma telka. Alebo žena. Má ženu? Možno ju stratil v nejakých papieroch.

„Áno, len sme si tak vyšli. Pokecať, zatancovať, trochu sa zabaviť.“

Edo sa už vyvracal. Miestny alkoholik má už svoje zvyky. Aj Zola. Dnes to bolo myslím nejaké SUV. Ale zvyšok by mal slušne sedieť pri stole. Teda v rámci možnosti. Samo, Lucia, Barbora, možno aj Dano. A Simona asi tiež. Hmm.

„Vy ste prečo prišli?“

Zvláštne sa na mňa zapozeral. Akoby som ho urazila.

„Nemyslela som to zle. Tiež sa iba pýtam.“

„Pretože som učiteľ a sedím v bare pre mladých?“

„Nie tak celkom. Len som vás tu nikdy pred tým nevidela.“

Je zvykom, že učitelia sa vyhýbajú podnikom obľúbených u mladých a hlavne ich študentov. Bez ohľadu na to, či by sami mali radi ten podnik, radšej sa mu vyhnú. Študenti si radi vyhodia z kopytka no učitelia rovnako. Indiana Jones je predsa možno len drsný.

„Tiež pravda. Akosi som chcel dnes niečo celkom iné. Tak som si to vybral.“
Hmmm.

„Nad čím si sa zamyslela?“

Nad čím nad čím.

„Príde mi to spontánne. Také bezprostredné.“

„Nečakané?“

Prečo si myslí, že je v našich očiach nudná troska špinavá od kávy?

„Nie, tiež ste iba človek. Aj keď ste učiteľ. Práve naopak. Páči sa mi to.“

„Mal som pocit, že budím iný dojem.“

„Ako to myslíte?“

Objednal si pivo. Hm tá pena! Moja je už dávno fuč. Tiež by som si dala ešte jedno. Ale radšej len malé.

„Že som nudný, alebo podivný. Nevidím nič iné ako papiere alebo tak.“

„A záleží vám na tom? Že si to študenti myslia? Myslia si to o každom, kto učí dejepis. Váš život je zahrabaný v minulosti. A oni vás tak vidia.“

Čo to trepem tomu učiteľovi do hlavy? Dajte mi niekto cigaretu. Idem do postele. Do svojej. Vedľa svojho plyšového prasata pretože už mám 18.

„Takto som sa na to nepozeral.“

„Tak môžete s tým začať. Koniec koncov, nemyslím, žeby ste sa chystali umrieť niekde v zaprášenom šuflíku vašich poznámok na najbližšie hodiny. Vyzeráte celkom drsne.“

„Čo, drsne?“

Čo, drsne? Kto to povedal? Pivo, prečo rozprávaš?

„Neviem, keby ste nemali blízko k študentom, nevyberiete si miesto, ktoré je k nim blízko. Neviem si predstaviť, žeby sem prišiel taký telocvikár...“

Pri mene som sa zastavila. Našla som svoju penu z piva. Pri predstave vďaka môjmu smiechu vyletela mojím nosom. Indiana Jones sa začal smiať.

„Mala by som ísť.“

„Samozrejme. A Lucia?“

Odlepila som si zadok z kože. No fuj. Vankúš s vankúšom sa spojili v jedno. Môj zadok a povrch stoličky. Vyzvala som ho pohľadom nech pokračuje.

„Dejiny nie sú o živote zahrabanom v minulosti. Práve naopak. Neverili by ste, ako to všetko mení pohľad na prítomnosť, či dokonca budúcnosť.“

Časové pásma. Super, môžem ísť spať. Vonku som čakala na taxík. Tak ako sa mi ten zadok prilepil mi práve zamrzal. Aj by som sa rozlúčila s našimi, ale stratili sa mi v dave vrieskajúcich pavánov pod pódium, a tie koaly, čo sa držali stolov, neprežrádzali žiadnu telesnú schránku, ktorú by som spoznávala. Našla som v taške cigarety. Ktovie odkiaľ prišli. Možno z tajomnej komnaty skazenej mládeže. Nemala som ale oheň. Zahrešila som. Fuj.

„Chcete oheň?“

Pre Kristove nohy. Ten človek si nedá pokoja!

„Neviem, chcem?“

„Myslíš, že ja som v tvojom veku nefajčil?“

„A fajčíte teraz pán učiteľ?“

„Neviem, fajčím?“

Podal mi zapalovač. Zapálil si.

„To je môj taxík. Dobrú noc.“

1.3 Spravodlivosť s frajerami nerandí

Niekedy sa zobudíte, umyjete si zuby, oči aj uši a začnete nový deň. Len tak. Ako veвериčka hryzie oriešky. Len tak. Aby nebola hladná, napríklad. Škola, práca. A začnete deň ako každý iný. V živote sú veci, ktoré jednoducho musíte urobiť aj keď nechcete. Treba sa s tým naučiť žiť. Ísť tak ako sa dá. Zarábať, utrácať. Hypotéka je hladná, Ježiškov fond rodičovského združenia tiež. Na Vianoce treba novú telku a deti majú hladný telefón. Alebo to chlpaté či šupinaté kamarátstvo, ktoré si vybrali vo zverinexe. Jednoducho robiť veci, ktoré sa nám nepáčia, nerobia nás šťastnými alebo s nimi máme problém, však robiť musíme. Musíme sa naučiť s tým žiť a fungovať. Hovorí môj otec.

„Neber si to príliš k srdcu. Jednoducho sú veci, ktoré musíme urobiť aj keď sa nám to nepáči. Svet je škaredé miesto.“

Súhlasíš, či nesúhlasíš. Ťažko povedať keď moje životné oblaky sa vypršali a para sa nevie odlepiť od zeme. Kvapky uviazli v jej vnútri. Aj by vyleteli, ale asfalt je príliš tvrdý. Človek ho takým vymyslel.

„Čo robíš?“

Odmocnina zo 49....

„Hmm, mali sme niečo?“

„Len úlohu pred testom. Keďže nie som schopná mať z toho nejakú extra dobrú známku, nech nachytám aspoň body za tie úlohy.“

„Nie si schopná?“

V každej knihe od teenagerov sa rieši matematika. Aj by som to poprela. Ale ešte stále je súčasťou môjho života. Súčasťou ako takou, aj keď už posledný rok.

„Ja to mám, ak to chceš odpísať.“

Čože? Títo ľudia existujú?

„Hej jasné daj, máš to u mňa.“

Ezopove líšky. Budú vás lákať, hýčkať a vychovávať. Akoby ste nemali vlastnú hlavu. Akoby tá ich bola svätynou. Pyramídou všetkých tajomstiev, pretože vaša hlava je iná. V nej je niečo iné ako príklady, ktoré niekto vymyslel

určené na riešenia, ktoré tiež niekto vymyslel s pomocou prístrojov, ktoré rovnako niekto vymyslel. Ako kdekoľvek inde v živote. Sú také ako slovenské výpadovky. Tak ich volám. Deravé duše, ktoré sa snažia zalátať čimkoľvek, len nie nezištnou pomocou. Preto nič nevydržia. Pritom, nič by na tom nestratili. Práve naopak. Očakávania prinášajú straty. Pretože očakávania sa len tak neplnia.

„To by som nemal vidieť.“

Čo to kto to do čerta?

„Nemala by si byť neviem, v triede alebo na chodbe alebo kdekoľvek inde a bez cigarety?“

„Áno, mála.“

Teraz je drsný viac ako keď sklúčený sedel pri bare.

„Zahas tú cigaretu a vráť sa tam, kam patríš.“

Tam kam patrí sa už nevrátim. A vy prosím, zahaste svoju aroganciu.

„Ako si želáte pán profesor.“

Lenka Želonková **Vlakové spojenie**

Za oknom sa mihajú stromy a ako zelený čaj uvoľňujú moje myšlienky...

Čakala som na stanici a vytrvalo hypnotizovala hodinky.

Doma som splašene pobehovala po byte a vyratúvala si na prstoch, či som na nič nezabudla. Potom som utekala na autobus, no na polceste k zastávke som si uvedomila, že som v náhlivosti zabudla zamknúť byt. A tak som sa vrátila.

Keď sa konečne došuchtal ten storočný autobus na zastávku, došlo mi, že som si zabudla kúpiť lístok. A tak som nenastúpila.

Keď som schádzala po schodoch do železničného podchodu, potkla som sa o šnúrky na botaskách. Už-už by som letela dolu schodmi, keby ma niekto zozadu nezachytil. A tak som opäť nadobudla rovnováhu.

„To by nebola pekná fasáda,“ ozvalo sa za mnou.

„Vtipné,“ otočila som sa za hlasom. „Ale inak ďakujem.“ Sadla som si na schody a zaviazala si šnúrky, aby ma viac nikto nemusel zachraňovať.

„Máš za čo,“ uznal. „Nechýbalo veľa a už by sme tam ležali dvaja.“ Pri tej predstave som sa uškrnula.

Medzi nami nastalo ticho, ktoré vyplňal ruch naokolo. S rukami vo vreckách sa nervózne poobzeral.

„Tak ja pôjdem. A dávaj si pozor, nech nespadneš,“ žmurkol na mňa zelenými očami a odišiel.

Vo vagónoch druhej triedy to praskalo vo švíkoch. Ľudia do seba chtiac-nechtiac narážali taškami, vakmi a aj hlavami, z čoho vznikali konflikty. V uličke zavládol zmätok, zatiaľ čo v kupé sa spokojne odľukovalo a lúštilo krížovky. Uhýňajúc sa potenciálnym zbraňami hromadného ničenia (resp. cestovným taškám) som preskúmala kapacitu polovice vlaku. Napokon sa na mňa predsa len usmialo šťastie i náhoda zároveň.

„Niektó sa nám tu rozvaluje na dvoch sedadlách, pričom vonku je aj pre vzduch tesno,“ poznamenala som uštipačným tónom.

„Aj ja ťa rád vidím,“ privítal ma vo svojom rajóne. „A náhodou ti držím miesto.“ Pre väčšiu dôveryhodnosť sa začal uskromňovať.

„To sotva,“ zhodnotila som predierajúc sa k nemu. „Ako si mohol vedieť, že vôbec pôjdem do tohto vlaku?“

„Som veštec,“ odvetil sprisahanecky, keď som sa vedľa neho usadila. Džentlmensky mi uvoľnil miesto pri okne. „A okrem jasnovideckých schopností mám toto.“ Z vrecka nohavíc vytiahol akýsi lístok. Vytrhla som mu ho z rúk a hodnú chvíľu naň vyjavene hľadela. Bol to *môj* lístok na vlak!

„Odkiaľ ho máš?“ položila som zásadnú otázku. Vlastne celkom zbytočnú.

„Vypadol ti vtedy na schodoch.“

Takže môj záchranca si odniesol z nášho prvého stretnutia menší suvení. A šľachetne sa rozhodol vrátiť mi ho prv, než by si so mnou sprievodca stihol vybaviť účty.

„Filip,“ energicky predo mňa vystrel ruku.

„Lucia,“ vložila som do nej moju.

Promptne ju natočil k svojej tvári a chrbát ruky mi pobozkal. „K vašim službám.“

Tri trápne sekundy som naňho iba civela. Komickému zjavu chýbala len slina tečúca z otvorených úst. Ešteže som sa spamätala skôr, ako moje slinné žľazy a vyslobodila som si zarazenú ruku.

„Tvoje služby nepotrebujem,“ odsekla som.

„Prirodzene, princezná. Váš pôvabný let zo schodov ma o tom už informoval,“ odvetil seriózne.

Trhalo mi kútikmi úst, no udržala som ich na uzde. Tú radosť mu neurobím.

„Maminka,“ v kupé zapišťala hlava plná sponiek (páni, ona má hádam viac sponiek než vlasov).

Strapatá, evidentne zničená žena oproti mne neprítomne hľadela z okna.

Dievčatko pritvrdilo.

„Au! Nevrela som ti, že ma nemáš kvákať za vlasy?“ S riadnou dávkou sebazaprenia sa odtiahla od vonkajšej scenérie.

Dievčatku mamino karhanie rozhodne žily netrhlo. Sprisahanecky pokračovalo šeptom, aký sa používa v divadle: „To dievča je naozajstná pincezná?“ Je ho počúť do posledného radu.

„Maminka“ si nás dvoch skúmavo premerala. „Možno, Elka,“ obdarila nás veľavravným úsmevom. „Možno je princeznou chlapca, čo ju tak nazval.“

Navonok som bola chladná o nič menej než mrazené kurča. „Už len to by mi chýbalo.“ Vo vnútri som však horela.

„Čo tým chceš povedať?“ ozval sa perspektívny princ. Pekelne peknými očami na mňa blikal ani svetlá na železničnom priecestí. Toto výstražné znamenie mohlo signalizovať jediné: Došlo k urazeniu mužskej hrdosti!

„Náhodou som snom každej baby!“

„Jedna baba práve vyvracia tvoje tvrdenie.“

„Veď aj dobre vyzerám, aj vtipný som...“

„Vtipný? Dovoľ mi zasmiať sa,“ zabŕdala som. Prvej časti Filipovej autocharakteristiky som nemohla oponovať, a tak som ju nenápadne vynechala.

„Dovoľ mi rozosmiať ťa,“ zahrkútal so zlovestným úsmevom, keď pochopil, že som len ironická a od mrazenej neutrality ľahko neupustím.

Po tých osudových slovách ma začal surovo, nemilosrdne a bez varovania ŠTEKLÍ! Nepoznám horšie mučenie (až na niektoré stredoveké praktiky, no tie sú, chvalabohu, dávno za nami). Krochkajúc som sa zvíjala na zodratom sedadle a prosila o zmlovanie. Všetci prítomní prerušili svoju doterajšiu činnosť a zo spadnutou sánkou a dvihnutým obočím ma sledovali. Iba pán plnších tvarov chrápajúci pri dverách sa nezobudil. Istotne sa mu snívalo o zabíjačke a moje prasačie sólo mu prišlo akurát vhod. A Filip? Ten sadista sa na mne výborne zabával a nevyzeral, žeby niekedy plánoval prestať.

Smiech mi absolútne obmedzil prísun kyslíka.

„Nechajte to chůda. Ešte chvíľa a prisámvačku sa vám viacej nenadýchne,“ zaznel hrubý bas.

Až vtedy ma nádejný vrah kráľovského rodu pustil. Fúzatý dedko s popolníkovými okuliarmi mi zachránil život! Dobrí ľudia nevymreli.

Hneď, ako som nabrala oxygenium, využila som svoje dvojmesačné poctivé chodenie na box a pustila som sa do ničenia Filipovho hrudníka.

„Vieš, čo si?! Ty si...“ Musela som starostlivo zvážiť výber pomenovaní pre toho hotentota – predsa len, v kupé bolo s nami dieťa nanajvýš predškolského veku.

Ako som tak doňho vychudnutými rúčkami udierala, svižne mi schytil obe zápästia. Mohla som sa mykať, koľko som chcela. Moje boxové zručnosti (hodné zaplakania) mi momentálne boli na dve veci.

„No povedz, kto som,“ dožadoval sa v presile.

Si najkrajší chlapec pod slnkom. „Si pako!“

„Naozaj?“ Na rukách som pocítila väčší tlak.

Nevzdám sa. „Áno, namyslený pako!“

Zápästia mi očerveneli. „Pokračuj,“ riekol stoicky.

Bolesť prestávala byť znesiteľnou. Vzdávam sa. „Inak si celkom milý chlapec,“ precedila som cez zuby. Tlak neustupoval. „Skromný, pozorný, láskykotný... Došlaka, čo chceš počuť?“

„Povedz mu, že ceš byť jeho pincezná,“ prišlo mi na pomoc dievčatko.

S Filipom sme na seba pozreli. Ruky som mala voľné. A líca v plameni. Bleskovo som sa obrátila k svojmu plecniaku. Len nech nič nezbadá.

Filip však spustil rehot.

Tak som sa začala smiať aj ja. Nasilu. Ale presvedčivo. A z vaku som vytiahla bagetu.

„Dobrý nápad. Princ tiež vyhladol,“ žmurkol na Elku.

Dievčatko si zahanbene schovalo posponkovanú hlavu pod mamino tričko.

Filip z tašky vylovil sáčok s chlebom. Zrejme po podrobnejšej analýze zhodnotil, že táto desiata je zrelá na kôš, pretože tam vzápätí skončila.

„Poznáš príbeh o africkom dievčati menom Taisha?“ vyčítavo som si ho premerala.

„Viem, o čo ti ide. Chceš ma poučovať o ľahkomyselnom vyhadzovaní drahocenného jedla, zatiaľ čo deti v Afrike...“

„Prečítaj si to,“ uzavrela som a odhryzla som si z bagety.

Náhle zväčnel. „Otec mi robieval lepšie desiate.“

„Nechápem. Už ti ich nerobí?“

Filip na mňa vrhol opovrhujúci pohľad, až som si pripadala ako úplná krava.

„Prvýkrát po troch rokoch cestujem vlakom,“ poznamenal. Dost od témy.

Zadivaný do zeme sa hral so zipsom na bunde. Prišlo mi ho ľúto. Nemo som sa rozlúčila so šťastí zjednou bagetou.

„Tu máš. Ja viac nechcem.“

„Ťažko mi mohol zhltnúť, že mi štvrtina francúzskeho pečiva stačila, no so zhltnutím jedla nemal problém. „Som vám do smrti zaviazaný, princezná.“

Naraz v strede žuvania znehybnel.

„Mal som ho rád. Dlho potom som nenávidel celú železničnú spoločnosť. Ja viem, bolo hlúpe a zúfale obviňovať kohokoľvek iného než samotného otca. No ešte aj dnes sa pýtam...“ potiahol nosom. „Je to fér?“

Nemala som šajnu, o čom točí. Prejavovala som však tichý súcit.

„A mama? Dva týždne po pohrebe, keď som sa vrátil zo školy... som ju prinavrátil medzi živých. Doteraz sa mi nepodakovala. Myslíš si, že ma nenávidí? Mal som právo zničiť jej voľbu? Som sebec?“
Možno by bol Filip naozaj takým, na akého sa hral, keby ho nezasiahla minulosť.

Jeho otec bol dobrý muž. Alebo ním aspoň mohol byť, keby mu tiež tak neublížilo to, čo bolo dávno predtým.

Pracoval ako inštalatér. S francúzskym kľúčom chodil od domu k domu a skrutoval, zafahoval, zavádzal... A napokon aj zvädzal.

Filip mal štrnásť, keď jeho mamu prepustili z práce. Čas si krátila hrou na správnu žienku domácu. Prach sa už ani neodvážil položiť na vystavený porcelán, pretože bola pripravená okamžite zasiahnuť handričkou a dezinfekčným prostriedkom. To tvrdil aspoň Filip.

A tak zavítala i do otcovej pracovne. Tam naspodku zásuvky našla list. Trestné oznámenie pre neplatenie výživného. Dieťa, na ktoré otec neplatil alimenty, bolo o dva roky mladšie od Filipa.

„On tvoju mamu podvádzal, kým ty si si v plienkach cmúľal palec?“ vytreštila som oči.

Mlčky prikývol.

„A dvanásť rokov pred rodinou držal tak závažné tajomstvo? Navyše neplatil na decko, ktoré si s milenkou... urobil? Prepáč, ale je to sviniar.“

„Bol,“ opravil ma.

Len čo sa v ten večer inštalatérsky neverník vrátil domov, žena sa naňho vyziapala, a potom ho aj s jeho francúzskym kľúčom vyhodila.

O ničom netušiaci Filip sa zatiaľ s futbalovým tímom vlakom vracal zo zápasu. Neďaleko mesta ale brzdy zapískali. O chvíľu nato im sprievodca vlašne oznámil, že „sme prešli človeka a odpratanie bude trvať minimálne dve hodiny“. Tréner sa hneď postavil so slovami, že sa naskytla skvelá príležitosť na zlepšenie kondičky, takže sa pôjde pešo. Celý tím s frflaním vyšiel do studenej tmy.

„Prechádzali sme popri vlaku až k jeho prednej časti...“ preglgol. „Policaisti kľáčali na trati a baterkami svietili na...“ v očiach sa mu zračila hrôza, akoby bol práve dvadsiaty február spred troch rokov a on sa díval na... „môjho ocka.“

Nemôžete si pritulíť dievča, keď rumázga a vysmiať chlapca, keď robí to isté. Opatrne som Filipa pohladila po chrbte a tíško mu závidela. Ja som nikdy bohvieako neprejavovala city. Nikto mi ich nedával, nemala som ich teda ako ďalej odovzdať. A preto som neplakala s ním. Preto vo mne všetko zostalo smrdieť ako nevynesený odpad.

Nestihla som sa ani naučiť sa smiať a on mi ublížil. Ten pán, ktorý ma mal chrániť vlastným telom, ktorý mi mal rátať kroky a roky, ktorý mal sedieť na vianočných besiedkach a tleskať najsilnejšie... Odišiel. A nikdy tu nebol.

Otecko. To slovo pre mňa nemá význam. Neexistuje.

„Kontrola cestovných lístkov,“ sprievodca surovo rozbil dojímavý výstup a nastavil dľaň.

Filip si chvatne utrel slzy do trička.

Otvorila som svoju kráľovsky modrú peňaženku a hľadala v nej správny lístok. Jedného krásneho dňa si v nej urobím poriadok. No tak slnečno doposiaľ nebolo.

„Nech sa páči,“ vyhrabala som najčerstvejší prírastok z nechcenej zbierky.

Okom odborníka ho prezrel, obohatil pečiatkou s dátumom a vrátil. „A vy, pane?“

Že pane. „To je princ,“ uvažovala som, že ho predstavím. „Môj princ.“

„Pane, žiadam si váš lístok!“ zvýšil hlas. Nadobúdala zrejme dojem, že má vážnu sluchovú poruchu. Filip totiž iba nečinne čumel na moje stehná. Čo ho na nich tak zarazilo? Musím začať cvičiť.

„Filip! Haló, zobuď sa!“ štuchla som doňho lakťom.

Zrazu zatriasol hlavou ako retriever po kúpeli a nato z vrečka riflí vybral na smrť dokrčený lístok. Sprievodca naňho nacapil pečiatku ako epitaf a odpochodoval na ďalšie významné kontroly.

Chystala som sa odložiť peňaženku do vaku, keď Filip zrúkol: „Stoj!“

V šoku som sa temer postavila do pozoru.

„Otvor peňaženku,“ dôrazne prikazoval.

Moje zorné pole zachytilo znepokojenie popolníkového starca. Bol pripravený opäť hrdinsky zasiahnuť. To možno nebude na škodu.

Položila som si ju naspäť do lona a rozopla zips. Napäto som očakávala ďalšie pokyny.

Ukázal na papierový obdĺžnik v priesvitnej priehradke. „Chcem počuť, kto na nej je.“

Zahľadela som sa na hranatú tvár s hustým obočím, pod ktorým sa krčili čierne oči. Dávno som preskúmala každý milimeter tej fotografie. Dúfala som, že z nej vyčítam, prečo.

„Môj biologický otec.“

Prečo tu nikdy nebol.

Filip vybral z batoha zväzok kľúčov a bez slova mi ich hodil na peňaženku. Potom si zaboril hlavu do dlaní a čakal.

Som iba ja taká príbrzdená? Čo mám s nimi, dopekla, robiť?! Mám sa k nemu nastahovať? Či si ich strčiť do peňaženky a ujsť? Ako som si ich v ruke pohadzovala a urputne sa snažila pochopiť jeho zámer, všimla som si kľúčenku. Plastový obdĺžnik, kde bola vsadená... Nie. Nie. Nie!

„Filip,“ zakvílila som.

Znamenie, že som pochopila. Zdvihol ťažkú hlavu a pozrel sa mi do tmavých očí. Blúdila som po jeho hranatej tvári.

Mohol mi dať facku. Aj ja jemu.

Mohla som kričať a zasa sa zúfalo snažiť o box. On tiež.

Mohli sme sa zabiť. Nikdy predtým nebola vražda vhodnejšia.

Namiesto toho sme si vleteli do náručia. Dlhو sme boli v silnom objatí a ja som dlho nevedela utíšiť slzy.

Napokon som na pleci svojho brata zaspala. Snívalo sa mi o šťastnom konci.

Opretá o tvrdú stenu som sa zobudila na ostrý telefonát pána plnších tvarov. Filipovo plece aj on samotný zmizli.

Odišiel. No aspoň tu bol.

Za oknom stromy zastali a ako zelená na semafore volajú: „Je čas ísť!“

Viktória Lesnická
Krása života

Tento príbeh je o dievčati, ktoré je trochu iné ako ostatní. Príbeh o dievčati, ktoré chcelo aspoň o kúsok zmeniť svet.

Tento príbeh je o mne.

Chcela by som tým, čo to čítajú niečo odkázať. Myslím, že môj život nie je ľahký, ale to, či mám pravdu sa dozviem, až keď budem staršia, pretože teraz mám ešte len 16 a ako hovoria dospelí: „Zlé časy ešte len prídu.“ Dúfam, že po prečítaní tohto sa viac ľudí zamyslí nad svojimi životmi.

Začala by som úplne od začiatku. Keď som bola malá, bola som rozmaznaná. Klasická princezníčka svojich rodičov. Musela som mať všetko, čo som chcela. Potom sa to pomaly začalo meniť. Najprv úplne neškodne, ale nakoniec úplne. Rodičia sa občas hádali a už som nemala všetko, na čo som si ukázala prstom.

Potom sa rodičia hádali čoraz častejšie a častejšie. V piatom ročníku ma otec prvýkrát udrel.

Začiatkom ôsmeho ročníka už bolo všetko iné. Oco ma pravidelne bil a začal piť a mama sa o mňa vôbec nezaujímal.

Jediný, kto vedel ako to mám doma, bol môj bratranec. Ten nanešťastie býval na druhej strane Slovenska. Vždy ma vypočul, poradil mi a hneval sa na mojich rodičov ako môžu byť ku mne taký krutí viac ako ja. Postupne na mňa tú jeho nenávisť preniesol a ja som začala byť agresívna na každého.

Jedného dňa som sa vrátila zo školy. Oco aj mama boli niekde preč, takže som mala úžasnú náladu. Večer prišiel oco a už na prvý pohľad mi bolo jasné, že dokým neprišiel domov, sedel niekde v bare. O pár minút neskôr prišla aj mama. Zamierila do spálne, a keď z nej vyšla, v ruke držala obrovský kufor. Odišla. Oco ju tackavo nasledoval, ale po pár minútach prišiel ku mne a začal ma fackať a vrieskať po mne. So slzami v očiach som vybehla z domu a vyliezla na strechu nášho domu. Lahla som si a plakala som. Pozerala som sa na hviezdy a mesiac.

„Vidíš, čo prežívam?! Prečo mi to robíš?!“ rozprávala som nahnevane s pohľadom upretým na mesiac.

V ten deň som mamu videla naposledy. Preplakala som za ňou pár týždňov a začala som sa obliekať do prevažne čiernych farieb akoby mi zomrela. Spolužiáci sa mi začali vysmievať. Postupne mi začali brať veci a kopali do mňa. Do školy som nechcela chodiť, ale zostať doma s ocom bolo ešte horšie.

Každý večer som vyliezla na strechu a rozprávala som niekomu tam hore, ako trpím a aký úbohý je môj život.

Chcela som sa nejako zbaviť svojej psychickej bolesti, a tak som skúšala rôzne veci na odreagovanie. Začala som piť, ale po pár dňoch ma to prešlo, pretože mi stačil jeden pohľad na môjho opitého oca, bitka od neho a prešlo ma to. Fajčiť som ani nezačala, pretože sa mi to hmusilo. Drogy som nevedela odkiaľ mám zohnať, a tak som sa uchýlila k jedinej a asi najhoršej veci, aká ma mohla napadnúť. Začala som sa rezatť.

Najprv som sa pichala špendlíkom, potom to pokračovalo nožom a nakoniec skončilo žiletkou. Zistila som, že bratranec sa reže tiež, a tak mi to neprišlo veľmi zlé. Celé ruky som mala zjazvené avšak bolo mi to jedno.

Každý deň som trávila ne streche. Pozerala som sa na oblohu a premýšľala som, aké to mám ťažké a nevedela som, ako zvládnem ďalší deň plný fyzickej a psychickej bolesti.

Prišiel prvý deň strednej školy. Nový spolužiaci, nové kamarátstva, nová šanca..

V triede ma všetci akceptovali a nevadilo im, že som neustále oblečená v čiernom oblečení. Párkrát som počula, ako sa o mne rozprávajú: „Je to pravda. Pozri na jej ruky. Celé porezané...“ ale to bolo všetko.

S otcom to však bolo ešte horšie. V robote mal nejaké problémy, čo jeho nervozitu ešte zvyšovalo. Bil ma násilnejšie a častejšie.

V jeden večer som za ním opatrne prišla a poprosila som ho o peniaze na nejaké podujatie do školy.

„Zase peniaze?! Ani náhodou. Viem, že ich chceš na chľast, tak vypadni!“ vrieskal po mne. Rýchlo som ušla na strechu. Z vrecka som si vytiahla žiletku a plačúc som rozprávala hviezdám, ako chcem odísť zo sveta.

Toto všetko som prežívala do začiatku prvého ročníka. Potom sa to zmenilo. Po dlhom čase ma prišiel pozrieť bratranec. Dal mi prečítať knihu s názvom Skrytá tajemství vody.

Po jej prečítaní sa mi úplne zmenil pohľad na život. Bratranec mi povedal, že už sa nereže a začal meditovať. Rozprával mi o čakrách a o tom ako si užíva každý okamih života.

Keď bratranec odišiel, vyliezla som na strechu a začala som premýšľať.

Ľudia sa neustále niekam ponáhľajú. Nevšímajú si jednoduché veci a maličkosti. Nestarajú sa o planétu, pretože vedia, že kým sú živí, ešte sa nič nestane. Nerobia nič, čo by pomohlo ostatným. Chcú všetko len pre seba.

Ja som bola ten druhý typ ľudí. Nevážila som si ani ostatných a najmä nevážila som si samu seba. Chcela som zomrieť. Po prečítaní tej knihy som sa však opäť zmenila. Síce to stále nie je ono, ale som na seba hrdá. Prestala som sa rezať a vážim si svoj život. Aj keď mám občas slabšie chvíľky, zvládam to.

Zvyk chodiť v noci na strechu mi ostal, avšak už sa nesťažujem na svoj život, ale ďakujem zaň. Pozerám sa na mesiac a na hviezdy. Vnímam jedinečnosť okamžiku. Veď ani zuby si nečistíme dvakrát rovnako. Všímam si maličkosti: východ a západ slnka, rannú rosu pokrývajúcu trávu, jedinečné úsmevy ľudí....

Všímam si, ako sa majú osoby okolo mňa a snažím sa každému pomáhať.

Oca síce nezmením, ale už sa kvôli nemu netrápim. Bojujem s vlastnou slabosťou a snažím sa zmeniť svet k lepšiemu.

Tatiana Pavolková
Máme dve Lucky

„Pozri Katka, tu urobíš ešte takýto malý oblúčik a bude z toho pekný psík!“ naznačila ceruzkou Lucka. A naozaj! Úplne ako náš Pluto! Lucka vždy vedela presne, ako naše papierové dvojčky vyzerajú.

„Hav hav!“ napodobnila som Pluta a vytrčila jazyk presne tak, ako to robí on. Je pri tom veľmi vtipný a je to ten najlepší havo na svete! Dokonca je rovnako úžasný ako moja Lucka!

„Teraz ho nakresli ty,“ vyzvala ma Lucka. Lenže ona to vedela vždy lepšie

ako ja.

„Ty ešte niečo nakresli!“ rozkázala som jej a ona namiesto toho, aby ma okríkla, že jej mám dať pokoj, ako by to urobil Majo, sa na mňa milo usmiala a nakreslila aj micu a veľkého papagája.

No nie vždy bývalo všetko také super. Okrem mojej Lucky, ktorú zbožňujem, býva s nami aj druhá Lucka, ktorá je navlas rovnaká ako ona, no nie je to ona. A hnevá ma, že si sem hocikedy príde a nikdy neviem, kedy to bude. Dokážem ich rozoznať len vďaka jednej dôležitej veci. Určite prídete na to ktorej. Keď prišla do mojej izby prvýkrát ako hurikán, bola som úplne vystrašená.

„Buď už konečne ticho, Kata! Kto to má počúvať?!“ zrevala na mňa a prudko za sebou zabuchla dvere. Myslela som si, že je to Lucka, lebo tak vyzerala, ale nebola to ona, pretože Lucka je ku mne milá a nikdy na mňa nekričí. Navyše vôbec nerozumiem, prečo ju tu maminka s tatinom nechajú občas prebývať na noc alebo aj na dlhšie, keď sa správa vždy hnusne. Dokonca občas počujem z Luckinej izby, obývačky či z kuchyne krik. Viem, že vtedy je doma tá druhá Lucka, pretože moja Lucka by sa s rodičmi takto nehádala. Minule som sa postavila ku dverám obývačky a všetko som počula. Dokonca aj môj brat Majo vtedy vyšiel celý prekvapený zo svojho tmavého brlohu, čo sa často nestáva. Takýyyyý humbuk robili.

„Božeeeee! Ty tomu vôbec nerozumieš!“ kričala na moju maminku.

„Vieš čo?! Choď si kde chceš! Ale opováž sa mi potom sťažovať a môžeš mi potom volať koľko chceš!“ kričala aj moja maminka. Medzi dverami bola malá škárka a videla som, aká je červená. Nikdy predtým som ju nevidela tak sa hnevať.

„Tebe by som už len tak volala! Prečo by som volala niekomu, kto mi chce zničiť život?!“ zvolala a počula som, ako kráča k dverám, za ktorými som s Majom stála. Ten ma rýchlo schytil a schovali sme sa za roh. Tatino na ňu tiež kričal.

„Čo si o sebe myslíš?! Okamžite sa vráť a ospravedlň sa!!! Lucia!“

Naštastie nás nevidela... Potom sme len počuli buchnutie dverí ako hrom, až stenami otriaslo a bola fuč. Bola som rada, že konečne odišla. Bola tu už skoro týždeň. Bolo to hnusné, ako na maminku kričala a bolo mi maminky ľúto. S Majom sme sa na seba pozreli. Oči mal vyvalené a vyzeral, že bol tiež trochu v šoku ako ja. Je pravda, že niečoho podobného sme už boli svedkami, ale nikdy to nebolo až takéto. Vtom vošla do kuchyne naša maminka. Vyzeralo to, ako keby plakala. Zostala prekvapene stáť, keď tam zbadala mňa a Maja. Objala som ju, aby už neplakala. Maminka je totiž najúžasnejší človek na svete a nezaslúžila si, aby na ňu niekto kričal a bolo mi smutno z toho, že plače.

„Vy ste to počuli?“ spýtala sa slabým hlasom a pozrela pritom na mňa aj na Maja.

„No...ten koniec sa nedal prepočúť,“ povedal Majo a ja som len pozrela hore na maminku. Jej tvár bola vysoko ako slniečko. Slniečko by však plakať nemalo. Stále si ten deň pamätám.

Tá druhá Lucka k nám začínala časom chodiť častejšie a častejšie. Vôbec som tomu nerozumela. Prečo tu je a prečo ju tu maminka s ockom nechávajú? Ďalšou záhadou pre mňa bolo, kam odchádza moja Lucka. Vždy keď tu ostala tá druhá Lucka, moja sa vyparila, akoby sa pod ňou zlahla zem. Chápem, že tú druhú Lucku asi tiež nemá rada a chce byť od nej čo najďalej, ale kde odchádza? Neboja sa o ňu rodičia, keď je preč? A prečo ma nikdy nevezme so sebou?

Nebojí sa sama? Samé otázky, na ktoré som nevedela nájsť odpoveď.

Jedného dňa, keď bola moja Lucka v škole (je už veľká deviatačka!) a Majo tiež (ten je ešte len tretiak alebo sopliak, ako ho volá náš bratranec. Nevieam, čo to síce znamená, ale páči sa mi to.), dokonca ani druhá Lucka tu nebola, som sa odhodlala, že túto vážnu vec musím s maminkou prediskutovať. Boli sme doma len my dve, lebo škôlka bola zavretá kvôli obrovskej potope. Dúfala som, že budeme mať dosť súkromia pozhovárať sa. Bolo to len medzi mnou a maminkou, pretože sa zdalo, že nás dve to najviac trápi.

„Mamiiii?“

„Čo, Katuška?“

„Musíme prediskutovať vážne veci,“ pozrela som na ňu seriózne a sadla som si za kuchynský stôl na tatovo miesto, čo mi dodalo odvahy.

„Aké vážne veci?“ pozrela na mňa zmätene a prisadla si ku mne.

„Ty si niečo vyviedla?“ prizmúrila oči a skúmala každý môj vlasok.

„Ale nieee... Toto je naozaj vážne!“ povedala som jej s očami otvorenými naširoko a vážne prikyvovala.

„O čo ide, Katka?“

„O Lucku... Teda o našu Lucku a aj o tú druhú Lucku...,“ povzdychla som si a sklopila som oči.

„O akú druhú Lucku?“

„No ide predsa o tú, čo sa stále s tebou a tatinom háda a chodí sem tak často na návštevy a o našu Lucku, ktorá je zatiaľ bohviekde!“ vysypala som zo seba rýchlo a čakala, čo mi povie. Najskôr sa tvárila nechápavo, ale hneď na to sa usmiala a ja som nerozumela prečo... Je na tom vari niečo smiešne? Vari nechápe, aká je situácia vážna? Maminka mi až potom vysvetlila, že dve Lucky nie sú a je len jedna a tá istá Lucka.

„Tomu neverím! Moja Lucka sa so mnou hrá a nikdy nekričí ako tá druhá Lucka!“ protestovala som a trvala na svojom podloženom názore. Potom mi „Vieš Katka, každý človek má v tele anjelika aj čertíka. Ako ja, tak aj Lucka, Majko alebo ty. No a keď budeš taká stará, ako naša Lucka, uvidíš, že tu budú tiež pobehovať také dve Katky.“

„Tomu nerozumiem... Ja som predsa len jedna Katka!“

„Ale áno, lenže v živote každého človeka je obdobie, kedy sa učíme rozhodovať o tom, či bude mať nad nami nadvládu anjelik alebo čertík a každý z nich v nás o to miesto na čele bojuje, a preto keď Lucku niekedy ovládne ten čertík, máš pocit, že to nie je naša Lucka.“

„Ale Lucka s ním bojuje, však? Nevzdáva sa, pravda? Bude zase taká ako predtým? Nemôže nám predsa zmiznúť len tak!“ pypytovala som sa s obavami.

„Samozrejme. Nikdy nezmlzla a nikdy neodíde. Vždy to bude naša Lucka,“ usmiala sa mama a objala ma. Potom som sa už cítila lepšie a prestala som sa o Lucku tak báť. Maminka predsa vie, čo hovorí a to znamená jediné: Mala by som sa začať pripravovať na veľký boj.

Tatiana Piliarová
Tajomstvá čajových vrecúšok

„Čo nové dnes v práci?“ opýtala sa ho veselo. Z očí si pomaly stiahla veľké slnečné okuliare a vložila si ich do vlasov ako čelenku, popri ktorej pomaly uletelo zopár neposlušných ebenových vlasov, ktoré jej padli do tváre. Roztopašne sa usmiala, rukou ich začesala za okuliare, fialovými gélovými nechtami roztvorila vrecúško s hnedým cukrom a vysypala ho do ľadovej kávy.

„V podstate nič. Zajtra máme poradu, tak snáď pôjde všetko podľa plánu a najneskôr v utorok môže ísť nové číslo do tlače. Čo ty? Mali ste dnes veľa?“ Pozrel jej do očí, a i keď mu boli trochu cudzie, usmial sa. Letmo sa dotkol svojej bielej šálky s horúcou vodou a zdvihol z tácky papierový štvorcový obal, v ktorom sa ukrýval čaj. Podľa čierneho pásiku ho jedným potiahnutím otvoril a vybral z neho krehké čajové vrecúško. Ani ho nemusel priblížiť k tvári, hneď zacítil jeho dobre známú vôňu. So záujmom pozrel na obal. Áno, nemýlil sa.

Laura milovala čaj z lesných plodov, obzvlášť ten tejto značky. Zavše neskoro v noci, keď nemohla spať, vklzla v jeho modrej kockovanej košeli potichu do kuchyne a dala zovrieť vodu v bielej kanvici. Do dvoch šálok, jednej z modrého skla a druhej z červeného, vložila po jednom čajovom vrecúšku. Ich obaly nechala letmo ležať na drevenom stole. Kým voda zovrela, schovala si mlčky hlavu do dlaní alebo sledovala spoza okna spiacie sídlisko, ponorené do pokojnej noci.

Keď sa zobudil na pípnutie kanvice a dotackal sa rozospato do kuchyne, častokrát mala oči plné slz. Nežne sa spýtal, či opäť ten zlý sen, a ona len prikývla a bez slova sa mu stúlila v náručí. Moje drahé dievčatko, to bude v poriadku, šepkal jej a snažil sa ju upokojiť, hoci sa nezvíjala vo vzlykoch a plači, len jej z očí vyteklo zopár slaných kvapiek. Po chvíli sa vymanila z jeho náručia a naliala do oboch šálok vriacu vodu. Opatrne zdvihla šnúрку, na ktorej bol čaj pripútaný, a keď ňou pohla, so záujmom sledovala, ako sa v priezračnej vode vytvára červená šmuha. V duchu ju prirovnávala k opatrným ťahom štetca, maľujúceho na červeno, občas však zaiste i k čomusi inému... vtedy sa jej zuby opatrne ponorili do spodnej pery ako do vankúša a ona lyžičkou energicky zamiešala vodu, čím pôsobivý obraz zmizol.

Poslala ho, aby si išiel ľahnúť, že o chvíľu príde, a keď chcel protestovať, priložila mu ukazovák na pery. Letmo sa usmial a zamieril do spálne. Poznal ju. Presne po piatich minútach vyťahla zo šálok vrecúška, utrela si oči a nos do eukalyptovej papierovej vreckovky a s oboma šálkami v rukách prišla za ním. Dlhé minúty spolu sedeli na drobnom bielom gauči v spálni a zhovárali sa. Pozeral jej do orieškových očí, občas sa letmo dotkol ktoréhosi pramienka jej vlasov a už mu boli celkom jasné slová všetkých veršov, ktoré Petrarca venoval svojej Laure. Cítil to isté, držal ju za ruku a vedel, že keď dopije čaj, pokojne zaspí v jeho náručí.

Ráno, keď vstal, posteľ vedľa neho bývala obvykle prázdna. Možno by ani neveril, že tu bola, keby nenašiel dve čajové vrecúška v umývadle a ich obal na stole. Vtedy sa usmial, položil noviny na stoličku a trpezlivo odhodil do koša obe čriepky minulej noci.

Laurinu hrboľatú cestu životom, ktorej črepiny dokázal jasne rozoznať v jej očiach každú noc nad ovocným čajom, poznal už dávno z rozprávania jej brata. S Lukášom sa zoznámil na výške. Prvé dva semestre bývali na internáte na tej

istej chodbe a veľa večerov strávili spolu s ostatnými kamarátmi v drobnej krčmičke neďaleko. Nad pivom, vínom a po úspešne zvládnutom skúškovom i vodkou sa pomaly dozvedal všetky podrobnosti, ktoré sa Lukáš pokúšal pred svetom skrývať za svojim humorom a suverenitou. Okolo pol druhej ráno však alkohol zvykol otupiť jeho zmysel pre pretváрку a úprimnosť zľahka vyplávala na povrch.

Laure zomreli obaja rodičia, keď mala dvanásť rokov. Ich manželstvo nebolo úžasnú, Laurin otec bol arogantný karierista závislý od alkoholu, ktorý bil svoju manželku vždy, keď sa svet netočil tak, ako by si želal. Laurina matka ho nadovšetko milovala a nedokázala od neho odísť, a tak modriny zakrývala púdom a monokle slnečnými okuliarmi. Toto pritažké bremeno, ktoré bola rozhodnutá slepo niesť na pleciach, sa jej stalo osudným. Jedného večera sa s manželom po ceste domov z práce nepohodla, čo malo horšie následky ako kedykoľvek predtým; opitý tyran zaparkoval starý modrý Ford priamo do stromu vedľa rýchlostnej cesty. Ona zomrela na mieste, on o dva dni v nemocnici.

Táto história mu nebola nikdy povedaná naraz ako celok, postupne ju však z krátkych útržkov bez problémov vydedukoval. Lukáš nikdy nezabudol poznamenať, že otec jeho ani sestru nikdy neudrel, no on dobre vedel o trojcentimetrovej jazve na jej ramene, ktorú sa neustále pokúšala skrývať. A vedel, že jazva na pleci nie je jedinou pamiatkou, ktorá jej z detstva zostala, že je tu ešte čosi hlbšie a horšie kdesi v jej vnútri, o čom si však netrúfal hovoriť.

Lukáš odišiel z vysokej na začiatku druhého ročníka. Najskôr sa s kamarátmi rozlúčil na pár dní s tým, že mu zomrela stará mama a musí odcestovať na pohreb, vrátil sa však až o dva týždne. Preto, aby si zbalil veci.

Keď Lukáš znášal batožinu, išiel ho odprevadiť k autu. Bratsky si podali ruky, a on vtedy zbadal za oknom, obrúbeným jemným rámom kresliaceho mrazu, jej hnedé oči, pozorujúce svet zo sedadla spolujazdca ako bez duše. Lukáš ho potľapkal po pleci, oznámil, že si našiel prácu i byt v meste, a tak sa niekedy môžu stretnúť. Len rýchlo prikývol, nespúšťajúc pohľad z čokoládových dúhoviek.

Pamätal si, že druhýkrát ju stretol v potravinách v centre mesta. Pri regáli so škatulkami plnými čajov sa dali do reči a on ju odprevadil až domov. Po ceste jej od dievčiny v čiernej minisukni kúpil červenú ružu a ona sa smiala, s akýmsi jemnocitom prechádzala prstami po jej tŕňoch a zašepkala, že miluje tulipány. Len tak. Bez dôvodu.

Jeho ďalšie spomienky sa vznášali popri malej riečke za mestom, kam sa chodili prechádzať, nad voňavou starou čajovníčkou v zabudnutej bočnej uličke či v jeho byte, ktorý si napokon popri štúdiu prenajal. Presne poznal vôňu jej vlasov s jemnosťou prvého jarného vánku, ktoré jej dopadali na plecia ako gaštanový vodopád, iskru v jej očiach, občas rozmazanú slzami, jej úsmev, keď červená čiara pier dovolila ukázať svetu rad jej drobných bielych zubov. Poznal jazvu na jej pleci, ktorú skrývala, tri materské znamienka tvoriace trojuholník na jej ľavom členku i malú jamku nad pravým spánkom, ktorú tu zanechali na pamiatku ovčie kiahne. Poznal ju celú, a predsa sa po čase čosi zmenilo...

Odrazu ju videl bledú... a ráno začal nachádzať pri obaloch od čajov i prázdne blistre z tabletiiek. Častokrát mu volala cez deň do práce a túžila sa uistiť, že ju ešte stále ľúbi, čomu absolútne nerozumel. Objavoval ju na modrej kuchynskej stoličke bez sily a nálady, kde dlhé minúty presedela pozerajúc na plávajúcu podlahu. Nádherné vlasy jej ledabolo vyskakovali z červenej gumičky,

oči boli opuchnuté, unavené, obrúbené tmavým rámom rozmazanej ceruzky. Občas si potichu vzdychla, bezducho zdvihla svoj nádherný pohľad k jeho očiam a zašepkala, že je tu celkom zbytočná.

Raz ju našiel doma sedieť na posteli medzi jej obľúbenými vankúšmi... tvár mala celú červenú, plakala, nahlas vzlykala a ako v krčoch sa kolísala z jednej strany na druhú. Jeho objatie a bozk, na ktoré sa v esemeskách ešte doobeda tak tešila, teraz mávnutím ruky odmietla.

S Lukášom sedeli hodinu v kuchyni nad pivom nevediac, čo robiť. Skryl si tvár do dlaní a šepol, že to nezvláda. Lukáš prikývol a po chvíli odvetil tiché chápem a... choď... Podali si ruky a on odišiel s prázdnotou v očiach. Cítil, že v ich byte čosi necháva, no veril, že je to práve akési bremeno, ktoré ho ťažilo kdesi vnútri, odkedy ju spoznal. Ešte ich párkrát navštívil, no vždy len nakrátko na pivo či kávu, Lauru väčšinou ani nevidel. Cítil sa byť sebecký, no bol rozhodnutý neriešiť to, a už o tri dni pozval novú kolegyniu z práce na kávu. V srdci cítil akési prázdno a nevediac, čo s ním, snažil sa ho nejako zaplniť. Od Lukáša mu v ten deň prišla esemeska, že Laura dostala antidepresíva. Nechápal, na čo mu Lukáš písal, možno to spravil len z akéhosi zvyku... Táto informácia ním otriasla. Zatláčil ju však do najtajnejšieho kútika svojej mysle a snažil sa kráčať ďalej a žiť bez spomienok na minulosť.

Dnes si nevedel spomenúť, kedy presne sa to všetko pokazilo. Vedel len, že dnes ráno v jeho umývadle neboli dve čajové vrecúška. Ani včera. Ani predvčerom.

Akosi podvedome vložil vrecúško do horúcej vody a sledoval červenú šmuhu, ktorú nakreslilo. Pozrel na svoje náramkové hodinky, a presne po piatich minútach vrecúško vybral na biely tanierik. Aká náhoda, že mu v tejto reštaurácii s vonkajšou terasou priniesli práve tento čaj! Zrazu už vedel presne, čo má urobiť.

„...haló... počúvaš ma vôbec?“ zasmiala sa rozkošná čiernovláska oproti nemu a poklepkala po stole bruškami dlhých tenkých prstov. Pokrútil hlavou. „Prepáč... prepáč, Monika, musím odísť...“ Vstal zo stoličky, obliekol si tenký sveter a vytiahol peňaženku. Na stôl položil nepoškodenú bankovku a do priechodku na kreditnú kartu vložil obal od čajového vrecúška. Bez ďalších slov vykročil naprieč námestím, nechajúc ohromenú dievčinu ďaleko za sebou.

V kvetinárstve na rohu Sládkovičovej ulice kúpil kyticu červených tulipánov a zamieril na najbližšiu autobusovú zastávku.

Dominika Komarová
Malo to tak naozaj byť ?

„Pozri mami, tá teta je na vozíku, čo sa jej stalo?! „ kričalo na mňa dievčatko na druhej strane ulice. Cítila som sa dosť nervózne a neisto, keďže som od istej udalosti vonku nevyšla.

Narodila som sa v malom odľahlom mestečku. Som pre mojich rodičov jediné dieťa čiže jedináčik. Môj otec je podnikateľ v jednej firme a moja mama učiteľka na základnej škole. Môj otec bol dosť zaneprázdnený a chodil domov veľmi neskoro, no mama sa mi naplno venovala. Vždy sme si zahrli nejaké

zaujímavé hry a tvorili kreatívne veci. Musím povedať, že už od malička ma to veľmi bavilo. Spoznávať, tvoriť, vyrábať. Cez víkendy a voľné dni si otec stále našiel čas, aby nám pripravil program a vzal nás niekde na výlet. Chodili sme do hôr, do kúpeľov, do kina a s mamou nakupovať. Mala som všetko čo som potrebovala a občas aj to čo som nepotrebovala. Veľmi si mojich rodičov vážim za to, že sa mi snažili dať vždy všetko, čo mohli. Mama mi pomáhala s učením a veľmi som na nej obdivovala to, že nech som za ňou prišla s akýmkoľvek problémom, vedela mi vždy poradiť. Otec ma vždy vedel motivovať k práci. Občas prišla chvíľa, kedy mi prišlo ľúto, že som jedináčik a nemám sa s kým bláznit, natahovať a biť. Nikdy táto chvíľa netrvala dlho, neskôr ma to prešlo. Chodila som vonku s kamarátkami a blázenie som si tam s nimi vynahrádila. Rodičia na mňa kládli veľké nároky, čo sa týka vzdelania, ale nikdy som k tomu nemala negatívny postoj, ani ma to nikdy nehnevalo. Brala som to ako samozrejmosť a snažila som sa dať do toho všetko. Vzdelanie v mojom živote postavili na prvé miesto. Vedela som, že to myslia dobre, a že bez neho sa dnes človek nikde nedostane.

Po základnej škole prišla stredná a ja som sa musela rozhodnúť. Už od útleho veku bola mojím snom architektúra. Poslala som si prihlášku na stavebnú školu. Veľmi usilovne som sa pripravovala na skúšky, aby som to zvládla. Prišiel deň „D“. Celá vystresovaná som vstala z postele a zišla dole do kuchyne. Na raňajkách ma rodičia vrúčne objali a podporili, držali mi prsty, aby mi to vyšlo. Skúšky prebehli dosť rýchlo a mala som z nich v podstate dobrý pocit. O pár hodín prišli výsledky a umiestnila som sa v prvej desiatke. Bola som nesmierne šťastná a rodičia boli na mňa veľmi hrdí. Tak sa mi pomaličky plnil môj sen. Po strednej škole som absolvovala vysokú školu. Bolo to dosť náročné. Ale boli to pre mňa snáď najkrajšie časy. Na tejto škole som spoznala jedného úžasného chlapca. Najskôr sme sa stretávali len na chodbách. Vždy, keď okolo mňa prešiel, venoval mi milý úsmev. O pár mesiacov spoločného okukovania mi na chodbe podal lístok. Bola to pre mňa vtípná situácia. Na lístok mi napísal svoje telefónne číslo a ak by som mala záujem, či by sme niekam nešli spolu. Nechala som ho trochu čakať, no a neskoro večer som mu napísala „esemesku“. Začali sme sa takto neplánovane stretávať, až to po roku prerástlo do niečoho väčšieho a to do lásky, ktorá trvá tri roky.

Čas plynul ďalej a ja som si po skončení vysokej školy našla veľmi dobrú prácu. Darilo sa mi, dostávala som slušný príjem a čo bolo dôležité, práca ma veľmi bavila. Pomaly som sa začlenila do poriadneho života. Každodenného stereotypu práce a plynutia času bez toho, aby som nevedela ako prešiel deň. Častokrát som si ľahla večer do postele a neprešla ani sekunda a už som tvrdo spala. Po dlhšom čase som si konečne mohla splniť svoj veľký sen. Mojm snom bolo navrhnuť si nádherný dom na samote niekde blízko hôr, kde by som mala pokoj a každé ráno by som počúvala spev vtákov a šumenie stromov. Sen sa stal skutočnosťou. Ďaleko od rodiny, no konečne na tom správnom mieste som našla odľahlú chatku. Kúpila som ju a prerobila na malý dvojposchodový dom s terasou. Každú miestnosť som si navrhla podľa svojich predstáv. Môj milujúci priateľ architekt v ničom neprotestoval, lebo vedel, že je to môj najväčší sen. Každé ráno som dostávala raňajky do postele, potom som sa ponáňovala a vyšla na terasu s výhľadom na okolité hory. Nadýchla som sa čerstvého vzduchu a s úsmevom vykročila do nového dňa. Konečne som mala všetko, čo som kedy chcela. Mala som dokonalého priateľa, dobrú prácu a krásne bývanie. Lenže bývala som ďaleko od rodiny, čo bolo veľké mínus. Vidala som ich iba na

sviatky alebo na narodeniny moje alebo mojich rodičov. Veľmi často mi prišlo za nimi smutno, no snažila som sa s nimi byť v kontakte každý deň. Okrem mojej rodiny mi nič nechýbalo, bola som spokojná. Raz prišiel deň, kedy som dostala veľmi veľkú ponuku na navrhovanie hotela. Brala som to za veľmi dôležitú vec a pristupovala som k tomu zodpovedne. Do polroka som mala navrhnuť celý hotel úplne do detailov. Sedela som za papiermi, počítačom, rysovala a dávala tomu vizuálnu podobu. Niekedy som ani nevedela, či je ráno alebo večer. V tento uponáhľaný čas sa blížil dátum narodením mojej mamy a ja som si musela na víkend urobiť voľno.

10. január

Obyčajný piatok ráno. Zobudila som sa na zimné slnko, ktoré mi svojimi zubatými lúčmi žiarilo do očí. Priateľ odišiel skoro ráno do práce, dal mi pusku a utekal. Naraňajkovala som sa na terase, zababušená v deke a rozmýšľala som nad krásou okolia. Vstala som, prichystala sa a následne zbalila veci do kufra auta. Vydala som sa na dlhú cestu za mojimi rodičmi. Po ceste k nim som vyzdvihla v meste v starožitníctve darček, krásne drevené hodiny s kyvadlom na stenu a vedľa v kvetinárstve kvety pre mamu. Zastavila som sa natankovať a už som sa venovala len a len jazde. Jazda bola bez nejakých problémov. Neboli záveje a ani nefúkal zimný vietor, takže to bolo v poriadku. Zavolať som mame, že čo robí a ako sa má, aby som sa presvedčila, či je doma. V telefóne som musela znieť veľmi uponáhľane, aby ju ani nenapadlo, že idem za nimi. Malo to byť totiž prekvapenie. Po niekoľkých hodinách cesty som mala už len pár kilometrov do cieľa. Vtedy sa to stalo. V pravotočivej zákrute som dostala šmyk. Snažila som sa stočiť volant, ale už sa nedalo nič robiť. Šmyk vyhodil auto do strany a vo vzduchu robilo akrobatické kúsky. Vyhodilo ma to pár metrov od cesty rovno na kolajnice. Počas „letu“ som stratila vedomie, no pamätám si jeden záblesk. Auto pristálo na kolajniciach a keď som otvorila oči rovno na mňa sa rútil veľký stroj. Vlak. Rušňovodič mával rukami, kričal, trúbil a brzdlil. Snažil sa zo všetkých síl ten rýchlo poháňajúci sa kolos zastaviť. Nepodarilo sa mu to a o stotinu sekundy zmietol moje auto ako nič. Nastala tma.

O dva týždne neskôr som sa prebudila. Začala som pomaly otvárať oči a pred mnou sa týčil len biely strop. To hrozné prebudenie, keď ničomu vôkol seba nerozumiete. Snažila som sa pohnúť končatinami. Ako prvé sa mi podarilo pohnúť pravým ukazovák. Po viacerých pokusoch som rozhýbala všetkých desať prstov na rukách. Prišli na rad dolné končatiny. Snažila som sa pohnúť prstami na nohách. Nestalo sa vôbec nič. Ničím som nepohla, nič som necítila, akoby tam nič nebolo. Snažila som sa dvihnúť hlavu a zistiť, čo sa deje. Po druhom pokuse sa mi hlavu podarilo dvihnúť. Videla som len bielu perinu. Odkryla som ju a nohy tam boli, skúšala som znova a znova, dotknúť sa ich, hýbať nimi. Zmocnila sa ma panika a strach. Nič sa neudialo. Neverila som tomu, čo cítim, vidím. Prišla sestrička, ktorá bola veľmi potešená, že som sa zobudila. Vysvetlila mi situáciu a mňa sa zmocnila panika. Začala so vzlykať, plakať, búchať pästou do postele. A pýtala sa: „Prečo?! Prečo sa všetko zmenilo zlomkom sekundy?! Prečo ja?!“ Všetko, čo som mala, bol zrazu prach minulosti. Stačila malá chvíľka a ja som nemala nič. Nikdy sa už nepostavím na nohy. Nikdy sa už nepoprechádzam po horách. Nikdy neurobím krok. Zrazu mi všetko ostatné, čo som mala v živote, prišlo úplne zbytočné. Ležala som tam bez života, bez nádeje a bez viery v lepšiu zajtrašok. V tú chvíľu som bola stratená. Trvalo

mi dlhé roky, kým som sa dostala na akú takú psychickú úroveň. Každý deň som si kládla otázky, plakala som a uzatvárala do seba. Dnes však viem, že nech nás život skolí na úplne dno, vždy je šanca povstať ako nový človek a nestrácať nádej. Mám úžasnú rodinu, ktorá bola stále po mojom boku. Mám úžasného priateľa, ktorý ma navzdory všetkému neopustil a držal ma za ruku v najťažších chvíľach môjho života. Tento rok mi na narodeniny pripravil prekvapenie a vyniesol ma na horu za našim domom, aby mi dokázal, aká veľká je jeho láska ku mne. Vravil mi:

„Život nám dáva tvrdé rany, aby sme povstali ešte silnejší.“

„Pozri mami, tá teta je na vozíku, čo sa jej stalo?“

Ozvalo sa dievčatko na druhej strane ulice. Cítila som sa dosť nervózne a neisto, keďže od toho dňa som vonku nevyšla. Bola to moja prvá prechádzka medzi ľuďmi. Po chvíli stres opadol a ja som prijala samu seba.

Tomáš Kičina
Si tam ?

Pondelok až nedeľa, január až december. Merajú čas počtom vypitých pív a vyfajčených cigariet. Ich rozjarená nálada každodenne víri zobúdzajúcim sa sídliskom. Ráno som si privstal skôr a hľadel na nich z vyvýšenej plošiny, ktorá viedla do tela skromného obchodného domu. Tam som si kúpil fľašu teplej minerálky („Litrové fľaše nechladíme!“) a ešte raz som uprel pohľad na štangastov z protilahlého pohostinstva. Tolko slobody ohraničenej v niekoľkých metroch štvorcových! Revolučné reči, silné slová a osobité filozofie vyplývajú rýchlokadenčným tempom, akoby ani hlboké ľudské zamyslenie nebolo čímśi vzácnym, čímśi čo vyžaduje absolútne sústredenie v tichu zamknutej izby. A nakoniec aj tak všetky tie myšlienky zostávajú trčať pod rozheganými stolmi ako žuvačky prilepené na spodky sedadiel po premietaní tinedžerského filmu. Nezdá sa však, že by im to prekážalo. Na rozdiel odo mňa niekam patria, sú súčasťou istej komunity a sotva by rozumeli osamelému zblúdilcovi, ktorý sleduje opodial ich zabehnutý mikrosvet.

Keď teraz stojím na kopci za mestom, po dlhšej dobe sa cítim lepšie ako mizerne. Je azda prvý teplý deň v roku a žiari slnko, o ktorom som si začínal myslieť, že už ani nevyjde. Ale ono vyšlo a blahosklonne ožaruje vrcholky panelových domov v diaľke, prúdi do okien a lahodí mačkám rozvaleným na vyhriatych parapetoch. A ja sa mlčky týčiac nad všetkými neviditeľnými životmi snažím mať rád samého seba. Aspoň trochu. Tento rok bol rokom rozštiepenia. Všetko sa rozpadlo a zostal som sám. Cítil som sa zraniteľný tak, že čo i len nevhodné slovo mi dokázalo vylepiť za ucho s rovnakou razanciou ako dobre napriahnutá dlaň. Kdesi v nedávnej minulosti som nakrátko zažmúril oči a keď som ich otvoril dokorán, nič už nevyzeralo ako predtým...

Mikuláš zomrel na Nový rok po šiestich mesiacoch zápasenia s nevyoperovateľným nádorom na mozgu. V ten deň bola veľká zima a človek bez rukavíc musel strkať ruky do vreciek poriadne hlboko, aby mu neomrzli prsty. Blúdil som centrom mesta a snažil sa dopátrať náznak života v tvárach nevrlych chodcov, avšak márne. Všetci mali nosy zaborené v masívnych golieroch a unáhle naskakovali do poloprázdnych električiek, kde sa im dostávalo aspoň náznakov tepla. Bolestivo triezvy som chradol v mrazivých uliciach po boku mlčiacej kamarátky Lindy. Chcela mi čosi povedať, ale nakoniec si to rozmyslela. Vedel som o čo ide. Taktiež prišla o spriaznenú dušu, ale zjavne bolo pre ňu príliš bolestivé hovoriť o tom nahlas. Dozvedel som sa to náhodou cez niekoho tretieho a nikdy som pred ňou túto nepríjemnú tému neotvoril. Nemohla tušiť, že som s tým oboznámený a tak sa trápila, že mi nevie nijako pomôcť. Myslela, že je len ďalším z golierových fantómov po mojom boku, ale ja som vedel, že mi rozumie. V tom momente sme si boli blízki ako nikdy a žalostná samota sa ma zmocnila až po jej odchode. Stál som vtedy pod sprchou a doliehal na mňa smútok, ktorý prechádzal takmer všetkými údmi môjho tela. Prekľzol ku mne ako psychopat číhajúci na večernú hygienu nádherného dievčata a bodal bezhlavo na tých najcitlivejších miestach. Prúd teplej vody bičoval moje skormútené telo a mne sa odnechcelo vystúpiť z hmielej vodnej pary a uvidieť svet opäť v jasných a ostrých rysoch neústupčivej reality. Radšej som načúval zvukom vo výške sa týčiacej sprchovej hlavice, ktorá na mňa

syčala ako had. Zotrvával som v opare na mieste, kde môže človek spievať, plakať aj močiť zároveň. Bolo to jediné miesto, kam som vtedy prináležal. O mesiac neskôr sme sa s Igorom ocitli v Mikulášovej izbe. Bolo v nej niekoľko čiernych vriec s množstvom nahromadených spomienok. Z jedného vreca som vytiahol malý drevený vlčík, na ktorom sa črtali iniciály môjho mŕtveho kamaráta.

„Toto by som si vzal,“ ukázal som vlčík Igorovi.

Nič proti tomu nenamietať a tak som si ho strčil do náprsného vreca. Ja a Igor sme spolu s Mikulášom tvorili pevne zomknutú partiu a preto bola naša prechádzka medzi všetkými tými opustenými predmetmi nesmierne ťaživá. Každý fragment vhozený do vreca predstavoval určitý životný úsek nášho kamaráta a my sme od najútlejšieho detstva pomaličky prechádzali k posledným mesiacom jeho života, ktorý bol rozdelený vo vreciach s viac či menej nepotrebnými haraburdami. Pre nás však mali tieto suveníry duše nesmiernu hodnotu. Vybrali sme si tie, na ktorých sa najjasnejšie vynímal Mikulášov obraz a s pokorou sme vyklzli z pochmúrnej izby. V predsieni som prekročil psa, ktorý na mňa hľadel svojimi veľkými smutnými očami. Nevedel som sa do nich pozerat. Rozmýšľal som ako asi vníma všetku tú náhlu prázdnotu. Azda len pociťoval, že tu kedysi bol niekto, kto tu už nie je. Pamätá si len, ako ho škriabal za ušami. Niečo sa stalo, kamsi odišiel a už sa nevrátil. Možnože ten pes ešte stále živí nádej a trepezlivo čaká, že sa objaví - niekedy, niekde... Kládol som si otázku či je lepšie dúfať alebo vedieť.

„Mrzí ma, že sme sa s ním nemohli rozlúčiť,“ prerušil som ticho, ktoré panovalo medzi mnou a Igorom.

„Ako to myslíš?“ spýtal sa nechápavo.

Obaja sme si všimli Mikulášovu urnu vo vitríne a aj keď sme sa snažili tváriť, že to s nami neotriaslo, naše pohnutie bolo viac než zřejmé.

„To vieš, žiadny pohreb, žiadny náhrobok. Len si mi oznámil, že je mŕtvý a tým sa naše puto prerušilo. Akoby odrazu zmizol...“

„Nepotrebuješ pohreb, aby si sa s ním mohol rozlúčiť. Nepotrebuješ náhrobok, aby si pre neho mohol zapáliť sviecu. Ak na druhej strane niečo je, môžeš sa s ním rozlúčiť kdekolvek a on to vycíti. Ak tam nie je nič, tak sú všetky tie obrady beztak určené len pre tvoj dobrý pocit, že na dotyčného myslíš aj po jeho smrti, ale jediná úcta, ktorú mu môžeš preukázať je tá, že na neho nezabudneš ani po zvyšok svojho života.“

Rozumel som o čom hovorí a taktiež som nemal rád formality, ale nevedel som stráviť, že pre Mikuláša už nič nespravím, že táto kapitola sa odrazu uzavrela a my budeme musieť pokračovať bez neho.

„Toto by si mal vidieť,“ povedal Igor a podával mi kus dokrkvaneho papiera.

„Čo to je?“ spýtal som sa lúštiac Mikulášove ťažko čitateľné písmo.

„Vyzerá to ako domáca úloha z nemčiny, ale to nie je dôležité. Zaujímavý je jej obsah.“

Hľadel som na niekoľko bodov, ale jazyku som nerozumel. Nemčina bola mojou slabou stránkou.

„Budeš mi to musieť preložiť. Nerozumiem z toho ani slovo,“ priznal som sa. Igor si povzdychol a vecne dodal:

„Je to zoznam vecí, ktoré chcel Mikuláš stihnúť pred smrťou. Vytrhol som to z jeho zošita nemčiny.“

„Vedel už vtedy, že je chorý?“

„Sotva, ten zošit bol podľa prebalu viac než rok starý.“
Samozrejme som ho požiadal, aby mi všetko preložil bod po bode. Na zozname boli klasické prania, ako napríklad splodiť dieťa, oženit sa, nájsť si prácu, naučiť sa nový jazyk, ale aj menej tradičné požiadavky, ktoré súviseli s Mikulášovou túžbou po pôžitkárstve. S Igorom nás však najviac zaujal bod, ktorý bol až smiešne skromný. O to smutnejšie však bolo, že si nakoniec neodškrtol ani ten.

„Skutočne chcel ochutnať polievku Lotéria?“ spýtal som sa pobavene, akoby som neveril Igorovmu prekladu.

„Je to tu jasne napísané!“ bránil sa Igor so smiechom.

Polievku Lotéria podávali v jednom malom pohostinstve na konci našej ulice a pod záhadným názvom sa v skutočnosti skrývali len nedojedené zvyšky z dennej ponuky. Predávali ju za symbolickú sumu a zákazník pri tejto objednávke musel rátať s rizikom, že mu výsledný pokrm nebude chutiť. Bola to teda vskutku lotéria a človeku neostávalo iné, než veriť kuchárovej všestrannosti.

„My mu to pranie splníme!“ povedal Igor víťazoslávne.

Bol by som sa ho spýtal, ako si to predstavuje, ale skôr než som stihol reagovať, dal sa do pohybu a ja som ho nasledoval, aby mi nezmizol z dohľadu.

„Čo sa vlečieš?“ okríkol ma, keď sme zastavili pred známym pohostinstvom a ja som pochopil, o čo mu ide.

„Tomu vravím spontánnosť, avšak teraz som bez peňazí a nemôžem si dovoliť ani tú polievku...“

„Pozývam vás. Ste mojimi hosťami!“ oznámil životachtivo a ja som vedel, že množné číslo nepoužil len tak náhodou.

„Trikrát polievku Lotéria,“ preniesol odhodlane, zatiaľ čo obsluha beznádejne vyzerala tretieho účastníka našej skromnej hostiny.

„Budeme sa tváriť, že je tu s nami?“ spýtal som sa Igora.

„Nie, nebudeme nič predstierať. Nehráme predsa žiadnu hlúpu hru. Všetko má svoj zmysel.“

A ja som chcel veriť, že skutočne všetko svoj zmysel má, keď pred nás postavili tri polievkové taniere naplnené zvláštnou tekutinou.

„Čo to je?“ potopil som lyžičku do kalnej vody, z ktorej sa vynorilo čosi pripomínajúce oko.

„To je polievka z rybacích hláv,“ povedal Igor triezvo a hlasno si usrkol.

„Je to jedlé?“ spýtal som sa neisto.

„Celkom hej. Chutí lepšie ako vyzerá.“

Aj o tom bola polievka Lotéria. Jeden nikdy nevedel, čo sa pred ním zjaví a nevedel si to predstaviť ani samotný Mikuláš. Priťahovalo ho všetko neznáme a tak ju šťastí zo zvedavosti a šťastí zo žartu zaradil na svoj obsiahly zoznam vecí, ktoré by rád stihol... ale už nestihne.

Zahľadel som sa na plný tanier pri prázdnej stoličke.

„Myslím, že je tu s nami. Vznáša sa nad tanierom a vie, že to miesto patrí len jemu,“ naklonil sa ku mne Igor a prstom opisoval dráhu polievkových výparov.

„Ak na druhom svete niečo je, tak vsadím trenírky, že je tu s nami a prijíma všetky tie pachy rybacej polievky ako prejav vďaka dvoch rozorvancov, ktorým chýba kamarát. Bol Mikulášom a teraz je všetkým. Je parou nad rybacou polievkou, para nad rybacou polievkou je ním.“

A potom sme v tichosti sledovali ako sa polievka ochladzuje a zostávajú po nej len mličiace hlavy kaprov.

Všetky tie reči ako starneme, ma neuveriteľne frustrujú. Odrazu sa prestávam cítiť bezstarostne, akoby niekde zmizla tá zdanlivo neochvejná ľahkosť mladíckych dní. Nemôžem sa vrátiť, nedá sa zastaviť. Pomaličky vytriezviavam z ilúzií, prestávam sa opájať predstavami, ktoré zneli lahodne, ale podlamovali mi nohy. Chcel som byť plavcom, plávať životom a ladným pohybom sa vyhýbať prekážkam, ktoré by mi stáli v ceste, ale nerátať som s vlnami. Bolo to odo mňa hlúpe.

Začal som mať pocit, že k starnutiu patrí aj strata priateľov. Odrazu sme sa všetci začali odcudzovať. Zistili sme, že napredujeme odlišnými smermi, že už to nie sme tí starí my slniaci sa na drevených sídliskových lavičkách pod dozorom mohutných panelákov.

Prvá sa odpojila kamarátka Linda. Dúfal som, že mi bude oporou v ťažkých dňoch, ale nefungovalo to. Mala vlastný svet s vlastnými problémami, a tak sa každý z nás ocitol na svojom ostrove. Chceli sme sa k sebe priblížiť na neodolných pltiach, ale nepokojná voda nám to nedovolila, nuž sme sa naďalej dorozumievali pomocou dymových signálov, čo nás však zakrátko prestalo baviť. Následne sa mi vzdialil aj Igor. Potreboval pohladenie, chcel cítiť teplý ženský dych na svojej zrejúcej tvári, zažehnať každodenné bôle prináležiacaou porciou nehy a ja som sa kvôli tomu na neho nemohol hnevať. Ženu som mu nahradiť nedokázal, nevedel som fúkať rany...

Keď som ho po dlhšom čase stretol, vinovato sa mi ospravedlňoval, že o sebe nedal vedieť. Nebol šťastný. Nazýval sa prázdny a nespokojným človekom. Priznal sa mi, že svoju priateľku nemiluje, pretože má pocit, akoby ani milovať nedokázal. Položil som mu otázku, čo s tým bude robiť, ale nevedel mi odpovedať.

„A čo robíš ty, aby si to v tomto svete prežil?“ spýtal sa ma.

„Začal som chodiť častejšie do prírody, načúvam jej zvukom a taktiež občas píšem.“

„Píšeš?“

„Áno, pomáha mi to.“

„Tak mi niečo ukáž,“ prejavil záujem.

„Ukážem, ale zatiaľ sa hanbím. Písanie je v mojom ponímaní akási duševná pornografia. Odhaľuje všetko, čo malo zostať skryté, zobrazí to z každého možného uhla pričom sa nebráni ani explicitným detailom... len tie orgazmy pri ňom nie sú nijak predstierané!“

„Rozumiem,“ zasmial sa Igor a moje písanie už nespomenul.

Miesto toho sa dotkol intímnej témy a opisoval mi svoje sexuálne skúsenosti ako istú úžitkovú záležitosť. Prirovnával sex k vyprázdňovaniu a vrel, že pri svojej abstinencii o nič neprichádzam. Bolo mi smutno, že to všetko počujem z úst človeka, ktorý tak bezhlavo veril na lásku. Zobúdzal som sa do chladného sveta a o vášni som čítal už len v knižkách. Tak nejak som to cítil vo svojom skepticizme znásobenom ešte o nenaplnenú avantúrou s nádhernou pokladničkou. Túto epizódu som Igorovi nespomínal. Jednak sa nebolo čím chváliť a taktiež, mal som pocit, že by mi neporozumel. Je pravda, že som istý čas pokukoval po krásnej pokladničke sediacej v pokladni číslo tri a keďže atraktívnych pokladničok je menej ako výherných kartičiek v krabici s ovsenými vločkami, pokladal som tento nález za čosi mimoriadne. Chodil som k nej nakupovať aj keď som mal všetkého dostatok a naivne som veril, že sa do mňa jedného dňa zahľadí, pokľakne na pokladničný pás a vtisne mi úprimný a hlboký bozk, ktorý ma preberie zo všetkých smutno-sladkých rojení.

Predstavoval som si, ako v obchode vypnú prúd a všetko zahalí tma. Nieкто by začal vykrikovať: „Nech nikto na nič nesiaha. Všetkých budeme kontrolovať!“ Zamestnanci by začali neuroticky pobehovať a pokúšali by sa nastoliť poriadky v tmavých priestoroch supermarketu, zatiaľ čo ona by mi vbehla do náruče a z bezprostrednej blízkosti by rozpoznala moju tvár. „Páčil si sa mi od prvej chvíle, čo som ťa videla“ pošepla by a nalepila by na mňa svoje pery. Kdesi za nami by ošarpaný tulák zapíjal zemiakové lupienky fľašou drahého vína a ja by som ju na to upozornil, no ona by len letmo prehodila

„Hoď na neho sranec!“- pričom by ma naďalej zasväcovala do radosti mužsko-ženskej spolupatričnosti. Pod pracovnou zásterou by som nahmatal čipkované nohavičky, zatiaľ čo druhou rukou by som na seba stiahol jej svieže a voňavé telo. Odrazu by sa všade rozsvietilo a ja by som za všeobecného pobúrenia vykrikoval:

„Vážení, čo takto dopriať nám trocha súkromia!“

Povzbudený Igorovou známostou som si nakoniec zaumienil, že vyjdem z tieňa predstáv a prekonaním samého seba pozvem dievča na rendezvous. Napísal som jej jednoduchý odkaz, ktorý znel

„Po Tvojej zmene na konečnej zastávke električiek. Tvoje ladné blokovanie ma chytilo za (namaľoval som tam srdce). S pozdravom chlapík, ktorý si zásadne len u Teba kupuje citrónové pivo.“

A vložil som jej ho do ruky pri platení spolu s hrstkou mincí. Rozvinula papierik a koketne sa na mňa usmiala. Opätovoľ som jej úsmev a upaľoval som preč, aby ma neodmietla hneď na mieste, keďže som sa chcel aspoň chvíľu nádejať, že príde. Čakal som na ňu pod oranžovo sfarbenou oblohou a rátal som neplatné lístky povahujúce sa v blízkosti zastávky. Narátal som ich tridsaťsedem, no po šarmantnej pokladničke nebolo ani stopy. Keď som sa zahľadel smerom k obchodnému domu, už sa v ňom nesvietilo. Chvíľu som ešte počkal, no napokon som s triezvou hlavou usúdil, že už nepríde. Keby bola prišla, vysvetlil by som jej, že som ten najosamejší človek na svete, že nemám nikoho a som tak čistý, tak nechutne čistý, až mám chuť spraviť nejaký škandál, byť hlučný a neurvalý alebo aspoň niečo rozmlátiť. Ona by to nepochopila, vydesil by som ju a beztak by odišla. Takto som sa upokojoval vo chvíľach svojho neúspechu a robilo mi to dobre. Bol som zvyknutý, že sa moje srdce podávalo s barbecue omáčkou a opekanými zemiakmi, nuž ani táto skúsenosť ma nemohla oslabiť, ba naopak. Prechádzkovým krokom som sa pobral domov.

„Máš tu veľa zelene, kamarát,“ povedal Igor stojac nad náhrobkom, v ktorom nakoniec našiel odpočinok Mikulášov popol.

„A pekný výhľad,“ dodal som.

„Budeme ťa chodiť navštevovať, nemaj obavy,“ oznámil Igor a priblížil sa k náhrobku.

„Si tam?“ zaklopal na mramorové veko, akoby predtým nevravel, že Mikuláš je všade.

Akoby nevravel, že nás pozoruje nech sme kdekoľvek, že nad nami bdie a akýkoľvek prejav úcty, hoci aj nevyslovený, lichotí jeho bezteľej bytosti. Bolo to len teatrálné gesto, ktorým chcel naznačiť: My sme tu, klopec na tvoje vráta bez toho, aby sme dúfali v nejaký signál, ale nezabudli sme. Pri našom stole máš ešte stále plný tanier.

„Kde si bol keď sa to stalo,“ zvažnel odrazu Igor.

„Chodili sme po meste s Lindou a štiplavý mráz nám bičoval tváre.“

„Ja som ležal doma a hľadel som do steny. Nevedel som to spracovať... Pár dní predtým som mal nepríjemný sen, v ktorom nás Mikuláš opustil. Keď som sa zobudil, nemohol som si utrieť spotené čelo a s úľavou sa zaboriť späť do vankúša. Bolo to príliš reálne. Akoby to ani nebol sen, ale nejaká neodvratná predzvesť,“ zveril sa mi.

„Mával som podobné sny. V niektorých som sa s ním zhováral. Rozprávali sme sa o jeho chorobe a on všetko so smiechom bagatelizoval. Občas si predstavujem, ako by reagoval, keby tu bol s nami. Zhováram sa s ním v myslí a mám pocit ako nás ani neopustil. Myslím, že v týchto našich rozhovoroch nikdy nedospeje. Stále bude mladík. Ja zostanem, zmúdriem, ale on bude vždy zvedavý tínedžer s ľahko naivným a nedeformovaným pohľadom na svet.“

„Nikdy nezostarne a napriek tomu nám bude vždy rovný,“ dodal Igor a nedalo sa s ním nesúhlasiť.

V tej chvíli sme sa nachádzali za bránami krematória a pozorovali sme Mikulášov pekne upravený hrob, nad ktorými sa týčili voňavé ihličnany. Zapálili sme sviece, umiestnili ich do pripravených kahancov a potom sme z mierneho odstupu sledovali energické plamene osvetľujúce pozlátané písmená náhrobku.

„Tak mladý...“ pošepol Igor a nebyť môjho pozorného sluchu jeho slová by sa stratili v podvečernom tichu.

Kdesi v dialke sa ozvali kostolné zvony. Je dvanásť hodín a moja ranná vychádzka je na konci, tak ako aj moje bilancovanie. Teším sa z prvých letných dotykov a uvedomujem si povinnosť žiť svoj život. Mikuláš mal život rád a vždy sa na mňa s Igorom osopil, keď sme sa naň ponosovali. Som presvedčený, že chcel žiť až do poslednej minúty a aj keď ho zradilo zoslabnuté telo, jeho duch zostal nezlomný. Keď ešte vládol rozprávať, o svojej chorobe vravel ako o chrípke. Často opakoval: „Chlapci, toto tu vyležím a som vám k dispozícii“ alebo „Strasím sa tohto svinstva a do leta si ešte zahráme futbal.“ A my sme napriek desivým prognózam chápavo krútili hlavami a chceli veriť s rovnakou vervou ako on.

Pomaly opúšťam svoje stanovisko a snažím sa zhlboka dýchať skôr, než sa ocitnem blízko asfaltovej cesty a moje pľúca sa budú musieť popasovať s výfukovými plynmi. Moja hlava je čistá, uvedomujem si samého seba. Som tu a teraz, zatiaľ čo Mikuláš je všade a všetkým. Mám na druhej strane kamaráta, ktorý bude vedieť, ktoré kino je tam najlacnejšie, aký hamburger je tam najsýtejší a kde sa tam dajú zohnať tričká najšialenejších farieb. No zatiaľ patríť sem, mám tu svoju prácu, svoj zoznam vecí, ktoré by som rád stihol pred smrťou, ak vyššia mocnosť dá. Som tu s tými, ktorým sa hovorí ľudia. Niekedy ich nenávidím, ale potom si uvedomím, že množstvo vecí, ktoré mám rád, stvoril práve človek. Nech je ako je, zatiaľ viem, že som človek v plnom rozmachu človečenstva a som na to hrdý! Ach, drahý kamarát, dúfam, že ešte nejaký čas potrvá, kým spolu splynieme v tichej večnosti...

Anežka Lisá
A to bol koniec. Melanchólie

Všimli ste si niekedy, že ticho pred búrkou je plné zvukov? Nie tých skutočných, ale tých, ktoré naša predstavivosť očakáva. Podvedome už počujeme burácanie hromov a zavýjanie nepokojného vetra. Nepokoj. To je to slovo, ktoré ticho pred búrkou vystihuje najlepšie.

V ten deň som sedela na okraji Moherských útesov, jednom z novodobých divov sveta. Bolo tesne pred búrkou a ja som si vychutnávala tú krásnu scenériu. Držala som sa bokom od davu turistov, ktorí sa napriek nepriaznivému počasiu vydali na prechádzku pozdĺž pobrežia. Letmo som po nich preletela pohľadom – stále to isté – početné skupinky bohatých ázijských návštevníkov, takých typických svojimi rôznofarebnými pršiplášťmi a niekoľko mladých dobrodruhov, snažiacich sa o dokonalé fotografie.

Odvrátila som od nich unudene zrak a zahľadela sa na oceán predo mnou. Zhlboka som vdýchla slaný morský vzduch a pomaly vydychovala. Bolo niečo veľkolepé v pohľade, ktorý sa mi naskytol. Oceán je fascinujúci živél – je večný, neskrotný a nikdy sa nevzdáva – vlna za vlnou naráža do útesov a táto činnosť nikdy nekončí. Oceán tesne pred búrkou je však hrôzostrašný. Človek si uvedomuje vlastnú zraniteľnosť aj keď stojí v bezpečí na suchej zemi. V dialke predo mnou, na horizonte, za ktorým ležalo americké pobrežie sa ťažké mračná na nebi spájali s masou vody a vytvárali tak jednu obrovskú sivomodrú plochu. Bolo takmer úplné bezvetrie, čo je pre túto časť sveta ojedinelý úkaz. Tá stiesnenosť v ovzduší ma zvláštnym spôsobom fascinovala.

V myšlienkach som sa vrátila pár týždňov dozadu, k dňu mojich promócií. Krásne slnečné počasie, kvety, bozky, objatia, nové šaty a obleky, klopkajúce opätky, drahé obеды. Pocit nadnesenosti, voľnosti, úspechu. Zrazu sme boli všetci priatelia, staré triedne spory sa zabudli, veď sme to všetci zvládli, všetci sme v tom boli spolu, spolu sme ukončili jednu etapu nášho života. Škoda, že tieto krásne pocity nevytrvali dlhšie a prišla otázka: Čo ďalej? Tak sme sa na túto chvíľu tešili, a tak sme sa jej zároveň báli.

Mladým všetci hovoria: Patrí vám celý svet! Môžete robiť všetko, čo len chcete! Som azda jediná, ktorá má pocit, že to ja patríam svetu, ktorý si so mnou môže robiť čo len chce? Mala som nutkavý pocit odísť niekam ďaleko, ďaleko. A prečo daždivé a hmlisté Írsko so svojou drsne krásnou prírodou, a nie slnečné pláže južného Španielska? Nuž, odpoveď je prostá. Hovorí sa, že ak sme hladní, nemáme ísť nakupovať potraviny, nikto nám však už nepovie, že ak máme melancholickú náladu, nemáme robiť dôležité životné rozhodnutia.

A tak som skončila tu. Som tu a teraz. Čo tu robím? Myslím, že som prišla hľadať samú seba. Nikto ma na to nepripravil, a zrazu musím dospieť. Je čas rozprestrieť krídla a nájsť si svoju zem. Doteraz som len krúžila nad hniezdom. Najhoršie na tom je, že v očiach sveta sme už dospeli. Už sa nemôžeme odvolávať na našu mladosť a neskúsenosť.

Možno namietat, že keď to zvládli toľkí predo mnou, zvládnem to aj ja. Ale naozaj to oni zvládli? Vydať sa preto, lebo už neviem čo ďalej so vzťahom, vybrať si prácu len podľa konečnej cifry na výplatnej páske, kúpiť si škaredý byt a splácať hypotéku...Je toto život? Ten život, ktorý nám má vyrážať brať dych? Najhorším osudom človeka je stať sa zbytočnou vášňou, a tomu sa ja snažím

vyhnúť. Ale čo ak tesne predtým ako stihnem vykriknúť: Zastavte svet, chcem vystúpiť!, nejaký iný, nekompromisný hlas zakričí: Konečná!?

Vzdialený zvuk hromu a prvé veľké dažďové kvapky ma vrátia do skutočnosti. Spurne potrasím hlavou akoby som sa snažila zbaviť neodbytných myšlienok. Je to zvyk, ktorý mi zostal ešte z detstva. Pomalým krokom sa vraciam späť do práce. Spomeniem si na svoj oblúbený výrok – nečinnosť je príčinou všetkého zla - a hneď sa cítim lepšie. Nie však nadhlo, melanchólia je totiž tieňom duše, ktorý len tak ľahko nezmizne. A tak sa pri vstupe do reštaurácie, kde pracujem ako čašníčka už opäť mračím. Vyhodím zvyšky svojho obeda do smetnej nádoby pri zadnom vchode a ponáhľam sa za bar. Cestou cez kuchyňu sa letmo usmejem na nášho kuchára a rovno za pochodu si zavážujem zásteru. Vitaj realita, myslím si.

„Tak ako Teddy? Všetko v poriadku?“, „prihovorím sa nášmu barmanovi. Nestihne mi ani odpovedať, keď sa k nám pridá Kate. „No konečne! Kde si toľko bola? Ten manželský pár na štvorke si žiada k rizotu červené víno,“ povie tónom, ktorý naznačuje, že na tomto svete sa dá spáchať len málo nehoráznejších vecí. „A tá paria mladých to riadne roztáča, myslím si, že s nimi budú problémy,“ kývne hlavou smerom do kúta odkiaľ sa ozýva bujarý smiech a opilecké piesne. „Tamten tlstoch na terase si stále nič nevybral, a to som sa ho pýtala už tri razy, neviem či je vôbec gramotný,“ sype na mňa, pričom mi do ruky strká notes s poznámkami a už aj mizne vo dverách.

„Nezabudni, obedná pauza je len 30 minút,“ kričí za ňou ešte Teddy, ale odpovede sa nedočká. S povzdychom sa na seba pozrieme. Obaja vieme veľmi dobre ako to dopadne. Kate sa tu zjaví najskôr o 45 minút a so širokým úsmevom na tvári nám bude vysvetľovať svoje meškание nejakou nepravdepodobnou historikou. Ale aj tak mám to dievča rada, minulý týždeň mi zaklopala na byt aj s fľašou Pinot gris v ruke, akoby vedela, že to je to, čo práve potrebujem. Pri tej spomienke sa usmejem a zvažujem či našim milých manželom predsa len neodporučím túto značku namiesto červeného.

Prezerám si tlstocha, spokojne si popíja svoju pintu Guinnessa, a tak sa zberám s nádejou na úspech, skúsiť šťastie k nemu. Práve si zapisujem objednávku, keď to začne.

Myslíte si, že je nemožné aby sa život mnohých zmenil v jednom okamihu? Verte mi, niekedy stačí chvíľa dlhá ako lúsknutie prstami a...

Hluk v reštaurácii sa zvýši, obzriem sa a vtedy začujem ten agresívny a nepríjemný, rýchlo za sebou sa opakujúci zvuk. Niečo mi pripomína, ale čo? Zrazu sa všade rozhostí krátke, kratučké, milisekundové ticho, ktoré priam kričí hrôzou a zdesením. Nasleduje panika, ľudia sa snažia uniknúť, a pritom prevrhávajú stoly aj stoličky, niektorí si hľadajú únikovú cestu priamo cez presklené steny podniku. Všade počuť plač a výkriky, hrmot spadnutých vecí sa mieša s rinčaním rozbíjaného skla. Nad všetkým, ale vyniká ten hrozivý v pravidelných salvách sa opakujúci zvuk. Neviem sa sústrediť na nič iné, len na ten zvuk, až neskôr som sa dozvedela, že išlo o strelbu za samopal. Všetko vnímam ako v spomalenom filme. Som bezmocná a neschopná zareagovať. Pozriem sa dole a vidím, že tlstoch nehybne sedí za stolom, s hlavou vyvrátenou dozadu a s červenou škrvnou na tričku, ktorá sa pred mojimi očami neustále zväčšuje. To, že stále stojím, si uvedomím až vtedy, keď ma dav unikajúcich ľudí zhodí na zem. Pri páde si škaredo odriem kolená aj ruky. S dotykom zeme si konečne uvedomím hroziace nebezpečenstvo a po štvornožky leziem pod najbližší stôl.

Všetko končí tak rýchlo ako sa to začalo. Ako v zlom sne vnímam približujúce sa policajné sirény. Nejasne si uvedomujem ako sa do všeobecného hluku zamiešavajú zvuky nových zbraní. V hlave sa mi cyklicky opakuje len jedna myšlienka: Bože, ja nechcem zomrieť, ešte nie...

Hluk pomaly ustáva a mení sa na všetko pohlcujúci nárek. Spod stola však vychádzam až vtedy, keď ku mne prichádza mladý muž v policajnej uniforme. „Nebojte sa slečna, už je to v poriadku,“ vraví naučeným upokojujúcim hlasom, ale neusmieva sa. Prijmem podávanú ruku. Podoprie ma a kráčame smerom ku sanitke. Neobzerám sa, viem až priveľmi dobre, čo by som uvidela. Zdravotníci mi cez plecia prehadzujú deku a až vtedy si uvedomím, že sa napriek relatívne horúcemu júnovému podvečeriu celá trasím.

Cítim sa byť taká vzdialená od všetkého toho hluku a chaosu, taká, no...taká živá. Niekedy stačí chvíľa na pochopenie učenia všetkých filozofov. Život je hodnotný pre život sám. Nie je dôležité čo budem robiť, ale ako to budem robiť. Môžem byť kvantový fyzik a laureát Nobelovej ceny alebo celý život utierať taniere po cudzích ľuďoch. Možno budem splácať hypotéku, robiť chyby a žiť v stereotypnom vzťahu, ale aj tak sa toho nemienim vzdať, aj tak to bude stáť za to.

Katarína Želinská **Imigranti**

Nina

Dala za to všetky svoje peniaze. Za jeden posratý lístok na vlak a noc v nemeckom hosteli, keby to náhodou nevyšlo. Najhoršie je, že ani nevie prečo. Kvôli nejakému pošahanému rodinnému putu, ktoré ju podvedome ovláda? Alebo aby zasa našťavala matku? Ťažko povedať. Sedí v kupé s tromi Sýrčankami v šatkách. Aj ony pred niečím utekajú. Akurát, že narozdiel od nej vedia pred čím.

Heiko

Leží vedľa nej ako každé ráno a vie, že budík už nemá čo pokaziť, keď sa o desať minút rozrúni ako nenaolejované reťaze. Všetko zmizlo. Aj vášeň v jej očiach, keď pred tridsiatimi rokmi prišla, aj jeho schopnosť milovať na nej to, čo ostatní neznášali. A pritom bola jeho slovanská bohyňa – taká tá moravianska venuša, exotická a nepochopiteľná pre obyčajného riaditeľa berlínskej banky. Najprv milenka, potom sekretárka. Občas má pocit, že v jeho živote idú veci nejako naopak.

Hana

Je od nej vzdialená chabých tristo metrov a nevie, ako jej to povedať. Ako povedať dcére, že nie je taká matka, za akú ju má. Dobré – to jej už možno povedala. A možno nie je všetko, čo si o nej myslí, kľamstvo. Možno je naozaj slaboch a ľudia ju prehliadajú, lebo stále chodí v ich tieňoch. Ale to nikdy nebola jej voľba, také veci sa nevyberajú, také veci sa iba žijú. To jej chce povedať. Dcére. Tomu zvláštne cudziemu slovu.

Alžbeta

Stále na ňu myslí. Musí na ňu myslieť, aj keď vychádza z presklennej dvadsaťposchodovej budovy, aj keď vsúva studený kľúč do zapalovania a palubná doska ožíva ako vianočný výklad. Hlúpa bodka za nedokončenou vetou. Nie menšia ako jej ostatné materské znamienka a nie väčšia ako alergia na rajčiny. Čo sa ňou vlastne mení? Alebo skôr – čo sa zhorší? Strach predsa nechala pred tridsiatimi rokmi za ostatným drôtom.

Nina

Začalo ju to baviť niekedy v puberte. S matkou nemala nikdy dobrý vzťah, utekala z domu už ako štvorročná. „Prečo ho konečne nekopneš do riti?!“ chcela jej povedať už vtedy, ale ešte to nevedela tak sformulovať. Alkoholik, gambler, notorický klamár. Vlastne svojho otca ani poriadne nepoznala. Ju zmlátiť nestihol – upil sa k smrti, surovec a cukrovkár. Potom začala ich životy ovládať iná vyššia sila. Stará matka. „Videla si, s kým sa ti decko po nociach ťahá?“ „Čo z nej bude, keď ju vyhodili už z druhej školy?“ „Má pomaly tridsať a dávať si na seba ani zarobiť!“ Bola u nich častejšie ako odpočet plynomerov. Dávať svoj názor za svoj – to jej matka dokázala u každého oceniť najviac. Že jej nenechávajú priestor na vlastný život. Asi preto boli také rozdielne.

Heiko

„Nemyslíš, že už som väčšie zviera, ako ty?“ povedala mu asi pred desiatimi rokmi. To ešte spolu spávali. Žiak, čo predbehol učiteľa. Rozmýšľa, či sa na tie preteky dobrovoľne nedal, keď mu všetci hovorili, že si berie kariéristku a zlatokopku s nohami, ktoré chcel mať v posteli aj nemecký prezident. A možno mal. Ľudia toho nahovoria. „Áno, mala si pravdu, si zviera,“ povedal jej ráno, keď si natáhoval ponožky. „Hyena.“

Hana

Je to vlastne smiešne, skrýva sa tu po kupé ako zlodej. Ako keby ona niesla za niečo vinu - ako keby ona bola tá bezcitná matka na úteku. Vedela, že jej to nemá hovoriť, že je to jediné, čo drží jej lojálny život pohromade. A napriek tomu to urobila. Ako všetko – ako keď nechala rozhodovať alkoholika, ako keď jej radila matka, ako keď pred tridsiatimi rokmi odchádzala staršia sestra preč, možno navždy, a ona povedala len „Dobre.“ „Ty si vždy bola taká, Hana,“ povedala jej ona. Neopýtala sa aká. Neopýtala sa, prečo ju nenávidí, aj keď pre ňu vždy chcela len to najlepšie a uteká od nej, hoci ona bola tá, ktorá neušla. Preto sa to musí opýtať teraz.

Alžbeta

Dnes by jej hovorili dieťa kvetov. Vtedy bola len číslo spisu - a ani to nevie určite, lebo ho nikdy nevidela. Ale musel existovať, inak by jej rodičov nevypočúvali a sestra by sa dostala na vysokú školu. Ani nevie, prečo stále myslí na ten mail. Moderné technológie sa jej predsa hnusia – neosobné písmená na blikajúcom podklade, za ktoré sa dá ukryť všetko, len nie úprimnosť. A človek si vlastne nikdy nemôže byť istý, kto ich poslal. Vlastne doktor hovoril, že počas hormonálnej liečby je normálne byť precitlivejší. Zvlášťne, nikdy si tak samú seba nepredstavovala. Nikdy si nepredstavovala, že hriechy minulosti môžu posilať maily a cestovať vlakom.

Nina

Začala ju obdivovať niekedy v puberte, možno skôr. Hrdinka, čo tresla dverami a zachránila sa pred malomestskou morálkou. Ona by to nedokázala - ona to vlastne nedokáže posledných päť rokov, keď na striedačku odchádza a vracia sa domov zakaždým, keď jej dôjdu sáčkové polievky. Tak veľmi dúfala, že sa nájde nejaké vysvetlenie, prečo si nevie dať život dokopy. A našlo sa. Teda, možno ho len potrebovala počuť od niekoho iného. Možno nemala na matku až tak kričať. Možno to naozaj nikdy nemyslela zle – možno sa len tiež snažila dať si život dokopy, majú to predsa v rodine. Úteky od zodpovednosti.

Heiko

Vie, že mala a ešte niekde má dieťa, lebo nechtiac videl v nemocnici jej kartu, keď raz havarovali po firemnom večierku. Nikdy sa o tom nerozprávali. Nikdy sa nerozprávali ani o tom, prečo nemajú dieťa spolu. Nikdy jej nepovedal, ako veľmi po ňom túži. Ako veľmi túži po tom, aby ju nikdy nestretol a neoženil sa z rozumu, a ešte k tomu cudzieho. Nechápal, ako môže niekto len tak, na počkanie, nechať život za plotom a začať na vygumovanej strane. „Viem, že niekoho máš.“ Nechápal, ako môže niekoho takého niekto milovať. „Je to tá nová sekretárka, čo? Na tie si mal vždy slabosť.“ V jeho živote išli všetky veci naopak. A dnes ráno, keď si natahoval ponožky, konečne pochopil. „Hyena,“ povedal a odišiel do práce ako každé ráno.

Hana

Možno v živote nepovedala nahlas veľa vecí, možno väčšinu, ale toto musí povedať. Bez ohľadu na to, či jej patrí biologicky alebo nie. Bez ohľadu na to, či má alebo nemá právo milovať ju – miluje ju viac, než seba. Miluje, ako milujú matky, aj keď vlastne nikdy žiadnou nebola. Nie je to smiešne? Nie je smiešne, že namiesto „Aj ja chcem ísť s tebou, aj ja chcem ujsť - nechcem byť tá, čo vždy všade zostala!“ povedala pred tridsiatimi rokmi len „Dobre?“ Nikdy nič zadarmo nedostala. Len ju. Nie je smiešne, že jej napriek tomu nakoniec povedala pravdu? „Ty si vždy bola taká, Hana.“ Smiešna vo svojich aj cudzích očiach.

Alžbeta

Zaparkuje pred bránou, hoci už dnes nemá nikam ísť a na schodíkoch k domu sa jej zatočí hlava - na obyčajných troch schodíkoch k domu, ktoré vždy prebehla tak rýchlo, že si ani nevšimla, že tam sú. Musí si sadnúť a sama nad sebou sa zasmiať. Zvláštne, že si nikdy nepredstavovala, že o pár dní na tých schodíkoch možno zamdle a možno sa už nepreberie a možno si to nikto ani nevšimne – zvláštne, že nikdy nepredpokladala, že strach prelezie ostnatým drôtom za ňou. Zvláštne, že urobila všetko pre to, aby bola slobodná a v skutočnosti nikdy nebola. Prudko vstane. Hriechy minulosti sa nechcú stretnúť každý deň.

Už vystupuje z vlaku, keď sa veľká skupina holohlavých chlapov s boxermi a doslovne nepreložiteľnými nemeckými nápismi pohne smerom k nástupištiu. Zaparkuje na zákaze parkovania, lebo rozmýšľa, či vyzerá tak, ako si ju tridsať rokov každý večer pred spaním predstavovala.

Vidí ju a stojí tam ako tlk, ako niekto, kto sa práve na preplnenej vlakovej stanici odhodláva povedať manželke, že ju opúšťa, ale nemá dosť guráže na to, aby to urobil medzi štyroma očami. Vlastne nemá ani dosť guráže na to, aby to urobil, lebo také veci sa robia všade, len nie na preplnenej vlakovej stanici.

Masa odrazu vreštiacich ľudí ju strhne so sebou, batoh jej po chrbte sklzázne na zem. „Hej!“ zakričí, ale nikto ju nepočuje.

Policajti ju odsúvajú za žlté pásky. „Pani, tu nemôžete stáť, máme hlásené demonstrácie. Príde vlak s imigrantmi.“ Chce povedať, že v takom raz prišla aj ona, ale asi je to ešte stále politická provokácia.

Pomaly sa vracia k východu. Všade sú policajti a on si nahovára, že niektoré veci bolia na papieri menej, ako v živote – preto nechal pod jej strohým *Išla som na stanicu* úhľadných desať riadkov o tom, ako mu už dlho nič nedáva zmysel. Jej sa to nedotkne. Jej sa nikdy nič nedotklo.

Nevidí biele dlaždice pod sebou a nevidí ani svoj batoh, iba počuje výkriky, ako niekto niekoho niekde nechce. Zohne sa ešte nižšie, aby zem aspoň nahmatala, a vtom ju niečo zasiahne do hlavy. Chvíľu nič necíti, a potom sa jej začne pomaly po celom tele šíriť tupá, teplá bolesť.

Stavia sa na špičky, ale je to zbytočné. Možno ani neprišla, možno sa len niekto cudzí ukryl za neosobné písmená na blikajúcom podklade. Možno ani nevedela pravdu a chcela prísť na rodinnú návštevu. Vlastne určite nevedela pravdu – vie predsa, aká je Hana.

Zahmlie sa jej pred očami.

Počuje škriptať brzdy vlaku a zhrozený výkrik, ale nástupištia sú príliš ďaleko a všade tí policajti. Ide domov. Prečítať si odkaz, ale to ešte nevie.

Ide k Iris, svojej novej sekretárke - povedať jej, že vlastne nemá žiadny plán, že to celé bolo iba také spontánne a intenzívne. Iris ho uvidí v kukátku, zasmeje sa a neotvorí, ale to ešte nevie.

Ide identifikovať telo svojej netere. Ale to ešte nevie.

Daniela Lysá
Posadnutosť zámenami

Chcel som všetko pochopiť, no nerozumel som ničomu. Preto som sa rozhodol vykročiť na cestu poznávania po svojom. Už ma prestalo baviť vyčkávať, kým sa udeje zázrak. Potreboval som prísť na iné myšlienky, nakoľko sa môj život rozpadol na márne kúsky. Všetko, na čom som si zakladal, padlo, a mne nezostalo nič iné, len sa buď prizerať tejto búrlivej sopke a nechať sa zabíť lávou, alebo zabrániť mojej pasivite a nečinnosti a bojovať aktivitou a činnosťou. A keďže som cieľavedomý muž, vybral som si druhú možnosť. Veril som, že to neofutujem, ba práve naopak, že si sa veci vyriešia a ja všetko pochopím.

Moje myšlienkové pochody boli rýchlejšie ako dotyk pera na papieri, a tak som nepísal, ale čarbal, druhých som vždy počúval len na pol ucha (!), lebo v hlave mi už blikala ďalšia téma, a miloval som otázky. A bolo mi to jedno, či šlo o tie zistovacie alebo doplnňovacie. Zodpovedal som si po svojom, dlhým prehovorom, ktorý mal od stručnosti ďaleko.

Po zistení dvoch, pre mňa najväčších životných právd, a to, že z kníh sa nenajem a že aj hovno má svoje muchy, som sa rozhodol som sa vykročiť na cestu...

Bolo sedem hodín ráno. Mal som tri hodiny na to, aby som si všetko v hlave upratal. A nielen v nej. Od tých pár hodín všetko záviselo. Všetko.

Najprv mnou lomcovala neistota, napätie a strach, ale uvedomil som si, že keď budem stáť na mŕtvom bode, mŕtvym zostane aj môj život.

Najprv som potreboval vyriešiť problém so zámenom „ja“. Vždy som mal záľubu v slovenčine.

Rozhodol som sa, že na ten film do kina pôjdem sám. Sála bola poloprázdna, no mne to práveže vyhovovalo. Sadol som si úplne do predného radu, aby som dobre film videl a hlavne počul. Keď zhasli všetky svetlá a film začal, pocítil som neskutočnú radosť. Miloval som pozeranie filmov. Boli pre mňa neskutočne inšpiratívne. Stačil mi drobný podnet či impulz a už som si v noci premietal vlastný scenár. Tento film však bol iný. Vedel som dopredu, čo sa stane a aká scéna príde. Ale o to viac som to prežíval. Film začal pôrodom, narodením malého chlapca, ktorého vlastná matka nechcela a dala ho na adopciu. Chlapec vyrastal v milujúcej rodine spolu aj s tromi ďalšími súrodencami. Keď mal päť rokov, do zdravotnej karty mu doktor napísal latinsky: surditas. Percepčná porucha sluchu z dôvodu silného zápalu ucha. Odtedy nosil v uchu naslúchadlo. Zaradiť sa do života v škole medzi ostatné deti mal ťažké, lebo ho šikanovali. V osemnástich zistil, že bol adoptovaný. Mal sklony ku agresivite a túžbe po samovražde, lebo sa cítil nechcený. Odišiel od rodiny a viedol búrlivý život. Dokonca až tak, že splodil potomka, no nechcel sa viazať, a tak zostal otcom len na papieri a na liste o výživnom. Dostal sa na výšku a potom si našiel prácu v dobre platenej firme najprv ako brigádnik a potom ako majiteľ a šéf. Firme sa skvelo darilo, získavali obrovské tržby. Po ich práci časom začal byť menší a menší dopyt, až napokon museli firmu zavrieť. A spadol na úplné dno. Zostal sám, bez práce, rodiny a priateľov. A pritom tam niekde v dialke mal svojich biologických adoptívnych rodičov, bývalú priateľku s rodinou a starých kamarátov. Smutný život beznádejného muža. Hneval sa na seba, búchal si hlavu o stenu a vyčítal si to. Sklamanie však riešil po svojom.

Stíšil sa k sebe samému, veľa čítal a čakal na zázrak. Zo všetkého trápenia sa vypísal. Keď mu vyšla jeho prvá zbierka básní, veršov plných výčitiek voči sebe samému, bol sklamaný z toho, že ju nemal komu venovať. Rozplakal som sa v sále.

O ôsmej v jedno slnečné májové ráno si muž sediaci na lavičke všetko sám sebe odpustil.

Potom bolo potrebné pristúpiť k vyriešeniu problému so zámenom „oni“. Však viete, tá moja obľuba v slovenčine.

Na tento film prišlo celkom dosť ľudí. Opäť som sedel v prednom rade. Však viete, to preto, aby som dobre film videl a hlavne počul. Tentoraz to bol film z nemocničného prostredia. Išlo o starší manželský pár, na ktorom aj po rokoch bolo vidieť neutíchajúcu lásku. Žene diagnostikovali problém so srdcom, a tak išla na operáciu. Všetko dopadlo priaznivo. Najemotívnejšia bola scéna, keď za ňou na sálu prišiel muž v stredných rokoch s veľkou kyticou. Opatrne pristupoval k žene bližšie a bližšie. Bol to ako návrat strateného syna, chvíľa odpustenia syna matke, ktorá ho hneď po pôrode kvôli zdravotným, finančným a sociálnym problémom dala na adopciu. Polovica divákov sa v sále sa rozplakala.

O deviatej v jedno slnečné májové ráno muž vyšiel z nemocnice šťastný, že si s matkou k sebe našli cestu.

A nakoniec bolo potrebné vyriešiť ten najťažší problém so zámenom „my“. Však viete, slovenčinou som bol posadnutý!

V kine v ten deň bolo úplne plno. Lístok som si rezervoval už tri dni vopred, lebo sa miesta totiž rýchlo vypredali. A zas som sedel v prednom rade. Však už viete, to preto, aby som dobre film videl a hlavne počul. Sála bola plná zamilovaných párov a skupiniek dievčat. Ani som sa im nečudoval. Bol to veľmi romantický a smutný príbeh dvoch mladých zamilovaných ľudí, spolužiakov zo strednej, ktorí boli najprv skvelými kamarátmi a potom milencami. Zlom prišiel vtedy, keď dievča otehotnelo. Obaja mali pred výškou, nechceli sa ešte viazať a pokaziť si život. Ale ona dieťa chcela, a tak sa rozišli. Ona sa stala slobodnou matkou a on majiteľom a šéfom prosperujúcej firmy. Po narodení syna ho ani nemal čas navštíviť v nemocnici. Vtedy bolo potrebné riešiť objednávky a iné firemné záležitosti. Kariéra bola prvoradá. Keď však firma skrachovala, muž si uvedomil svoju chybu. Nemal pri sebe nikoho. Vybral sa navštíviť svojho syna. A viac ho nechcel opustiť. A ona mu tiež odpustila. Všetci sa v sále rozplakali.

O desiatej v jedno slnečné májové ráno muž objímal ženu, ktorú neprestal ani po mnohých rokoch milovať.

Teraz mi určite veríte, aký som v to ráno o desiatej šťastný. Kvôli tomu, že som si upratal nielen všetko vo svojej hlave, ale aj v živote. A tak som už mohol vykročiť na skutočnú cestu. O pol jedenástej som mal byť na letisku. Na semafore zasvietilo zelené svetielko. A ja som vykročil...

V tej chvíli som zabudol na to, že mi v zdravotnej karte svieti aj latinský názov: daltonizmus. Videl som len štyri vystrašené oči, dve kolesá, modrý plech a potom už nič.

Na plátne sa zobrazilo: THE END a potom naskočili titulky.

Lenka Sabová Svet, v ktorom žijeme

„Tieto sú trochu drahšie, ale kvalitatívne sú niekde úplne inde,“ podala mi vysmiata predavačka ďalší pár slnečných okuliarov a ja som sa obzerala v zrkadle.

„Vezmem si tieto,“ rozhodla som sa pre lacnejšiu alternatívu. Niežby som na ne nemala, veď predsa som mala Miláčikovu kreditku k dispozícii, ale viac sa mi páčili tie lacnejšie. Úsmev jej na stotinu sekundy pomasol, ale profesionálne to prehryzla a išla mi ich nablokovať. Celá šťastná som sa vybrala na kávu a veselo som si cupkala nákupným centrom s taškou v jednej ruke a mobilom pri uchu v druhej.

„Jedno grande green tea latte.“ zablysla som chrupom po baristovi v Starbuckse a keď mi pripravil naoko aj chuťovo veľmi nevábny nápoj, sadla som si k slnku zaliatemu stolíku s najlepším výhľadom na okoloidúcich nakupujúcich. Všetko bolo ideálne, mala som výbornú náladu vďaka novému úlovku v podobe okuliarov, manikúra z minulého utorka stále vyzerala bezchybne a dnes večer ma čakala romantická večera s Miláčikom. Nemala som prečo byť nervózna ako všetky tie ženské ženúce sa navôkol uličkami nákupného centra za čo najväčšími zľavami. Utahané životom, večným kolotočom upratovania, prania a načasov v práci. Mala som fakt šťastie. Na Miláčika hlavne. Keby niet jeho, bola by som jednou z tých zúfaliiek. Keď sa však nad tým zamyslím, pravdepodobnejšie je, že by som skôr mala po boku alternatívnu verziu Miláčika 2.0 a sedela by som pri rovnakom stole v rovnakej kaviarni s rovnakým plastovým pohárom plného rovnakej zelenej žbrndy. Ten istý život, len kreditka na meno iného chlapa. Mimovoľne som pokrčila ramenami a radšej sa namiesto hlbokých filozofických úvah zahlbila do prezerania si Instagramu.

Eva si už asi stotisíci krát utrela slzy stekajúce po lícach premočenou vreckovkou. Farár ešte predniesol posledné vety nad hrobom a traja statní chlapi spustili rakvu až na dno. Kondolencie sa začali hrnúť a Eva prijímala podávané ruky a bozky automaticky ako na výrobnéj linke. Nevnímala ľudí, ani to, že bol na apríl naozaj teplý a slnečný deň, ako vhodný na výlet do prírody. Stála tam ako vo vákuu odizolovaná od reality v šatách, ktoré jej boli priveľké a visačka ju škriabala na krku a v topánkach s oškretými opätkami. Vyzerala, akoby ju požulo zviera a aj tak sa cítila. Požula ju však smrť a vyplula s nervami poničenými na hranici únosnosti. Najbližšia rodina sa presunula do neďalekej reštaurácie na kar a atmosféra sa o piad uvoľnila. Eva stále podvedome hľadala medzi čiernymi postavami svoju sestru, ale márne. Neprišla. Všetci sa usadili za stolom s čiernou stuhou, rozprávali príhody o Evinom otcovi a s pribúdajúcimi prípitkami sa smútok zmenil na láskyplné spomínanie. Kým si však všetci pochutnávali na rezni plnom syrom a šunkou, Eva čupela s hlavou v záchodovej mise a žalúdok sa od stresu snažil vypudíť to, čo tam už zo dva dni ani nebolo. Vysilená sa zosunula na studené kachličky a spustila ďalší príval slz. Tento krát to už nebolo za otcom, ale za sestrou. „Ako mi to mohla urobiť? Neobjaviť sa, keď ju najviac potrebujem? Krv mojej krvi?“

Ležala som na masérskom stole a užívala si každú sekundu, dokonca aj keď mi stláčala bolestivé body a slzy sa mi tlačili do kútikov očí. Raz za čas som počula zaprašťať niektorú z mojich kostí, ale dobre som vedela, že to krátkodobé

utrpenie stojí za to. Masérka mala zlaté ruky a aj napriek útlej postave dokázala z tvrdého chlapa spraviť uplakané malé bábo niekoľkými zručnými pohybmi. Moje mesačné návštevy u nej boli zaslúženou odmenou po námahe, ktorú na mňa nakladal život. Jej skutočná ťaživosť bola samozrejme relatívna, ale aj tak som brala masáže ako satisfakciu za všetko, čím som si musela prejsť. Krčná chrbtica mi spokojne chrupčala a ja som sa oddávala ilúzii, že toto má byť pravou odmenou po ťažkej práci. Svedomie však kričalo: Čo ty nazývaš ťažkou prácou? Pendlovanie medzi manikérkou a kaderníkom? Zháňanie najnovšej kolekcie Obag? Kritizovanie kozmetičky, že sa netrafila do presného tvaru obočia, ako som jej ukázala na obrázku? Ja viem, je ťažké udržiavať istú úroveň životného štýlu. Jeden zlomený necht alebo stopy po celulitíde a všetko môže ísť do hája. Treba sa predsa udržiavať. Dokazovať si, že na to mám. Že na vzhľade záleží.

Eva sa na seba pozrela do zrkadla. Maskaru mala rozmazanú a žalúdočné šťavy jej nechali nepatrné línie na brade. Rýchlo si umyla tvár a niekoľkokrát si vypláchla ústa. Stále však v ústach prevládala pachu žalúdočnej žlči a nepomohla ani hašlerka. Vzchop sa dievča, zamrmlala na seba do zrkadla a vydala sa nazad na kar. Vlasy jej trčali na všetky strany, ale bolo jej to tri-päť. Jej otec zomrel, tak čo má vyzeráť ako z magazínu? Pozrela na svoj tanier s Gordon Blue a myslela, že ju napne ešte raz. Nevoľnosť však potlačila a strčila si do úst aspoň varený zemiak. Strýko akurát rozprávala vtipnú príhodu zo študentských čias, v ktorej hlavnú úlohu zohrával otec. Všetci sa smiali, hruškovica tiekla dole hrdlami a smútok sa premenil na nostalgiu a tá na láskyplné spomínanie. Takto sa väčšina ľudí vyrovnáva so smrťou. Eva však vedela, že na to, aby sa uzmierila s tým, že otec tu už nie je, potrebuje z očí do očí vykričať sestre, ako ju nenávidí, poprípade z nej vyplieskať dušu. Mama však vyzerala, že to zvláda aj bez pomoci oboch dcér. Bola silná, silnejšia ako Eva kedy bude, aspoň tak to v tej chvíli cítila. Ona jej už dávno odpustila a nič nečakala na oplátku za roky výchovy a starostlivosti. Ani účasť na nedelnom obede ani esemesku k narodeninám. Eva jej postoj nechápala, ale nekomentovala ho. Raz to sestre splatí aj za mamu, tým si bola istá

Čakala som v kaviarenskom kresle pod snečníkom na nábreží na kamarátku, ktorá vždy meškala. Pocuckávala som nízkokalorickú citronádu a popritom som z nudy vyzerala okoloidúcich, či neuvidím prichádzať práve kamarátku. V duchu som hodnotila vizáž žien a oblečenie mužov a gratulovala som si k vlastnému vkusu na handry aj partnerov. Keď ma to omrzelo, pozorným pohľadom som prechádzala svoje nechty a hľadala čo i len najmenšiu chybičku, ktorá by mohla byť potenciálnym dôvodom návštevy manikérky. Keď som však zdvihla pohľad od rúk, zamrazilo ma. Muž, ktorý sa ku mne blížil, bol vysoký, plecnatý a oblečený mal čierny oblek. Vyzeral, akoby otcovi z oka vypadol. Ostala som sedieť ako omráčená a nevládala som sa pohnúť. Muž však pri bližšom pohľade vôbec nevyzeral ako otec a už vôbec to nebol jeho duch. Jednoducho išiel ďalej, ale mne ostalo zle. V tom momente dobehla kamoška s úsmevom na tvári a čivavou v kabelke, ale ja som sa prebrala z tranzu, rýchlo si pozbierala caky paky a s neurčitým ospravedlnením vyrazila čo najrýchlejšie preč. Dorazila som domov a rýchlym krokom vyrazila k chladničke.

V najspodnejšom priečinku ležala fľaša kvalitnej a silnej vodky, ktorú si Miláčik sem-tam naleje pred večerou, aby vypálil červíka a lepšie mu chutilo, ako on sám hovoríeva. Mala som presne tri hodiny, kým dorazí domov z práce. Dost času na menšie nervové zrútenie. Výdatne som si naliala do vysokého

pohára, zaliala to pomarančovým džúsom a na jeden dúšok vypila asi štvrtinu. Nechutilo mi to, malo to priveľa kalórií, ale účinok to splnilo. Trocha som sa upokojila a išla si zapáliť na terasu. Vytiahla som mobil a v nich neprečítané esemesky od mamy a Evy. Zámerne som ich ignorovala po tej prvej od mamy, kedy mi oznámila kedy a kde je pohreb. Výčitky sa mi čítať ani počúvať nechcelo, tak som tie Evine výlevy odľifrovala do priečinka v mobile, kde mi nezavadzali. Ako som sa tam mohla vrátiť? A pozrieť sa im do očí? Dali mi jasne na výber: dokončiť si školu, alebo ísť z domu preč. Eva ako poslušné dievča promovala s červeným diplomom, aby sa ňou mohli hrdó chváliť. Ja som sa vykašľala na odbor, ktorý ma nebavil a ani som s ním nemala perspektívnu budúcnosť. A ako neposlušný stratený syn som išla do podnájmu a živorila z mála peňazí, ktoré som mala. Spoliehala som sa na svoju šikovnosť a že stretnem chlapa, ktorý sa o budúcnosť postará. Doma sa na mňa vykašľali, tak prečo by som sa mala obzerať späť? Silueta otca ma však vrátila do čias, kedy som pred ním mala ešte rešpekt. Keď som sa vracala nadržanom z diskotéky, na ktorú som vôbec nemala dovolené ísť, tak ma presne tie široké plecía čakali hneď za dverami, aby ma prefackali a výchovné reči nechali na mamu. Keď ma zdvíhal zo zamrznutého rybníka, keď som spadla, zlomila si členok a nevládala vstať. Je jednoduchšie nechať hovor vyzváňať a predstierať, že ľudia neexistujú. Keď naozaj zomrú, je to definitívne a nedá sa pred tým ujsť. Manikúra už bola dávno ta-tam, ako som si s rastúcou hrôzou a výčítkami svedomia zhrýzla nechty až do krvi. Nastal čas kajať sa.

S malou dušičkou som sa usadila za stôl. Eva tam už sedela s kmenným výrazom na tvári, oblečená stále v čiernom.

„Ako sa máš?“ Najistejšia otázka ako začať.

„Ako sa asi tak mám mať? Zomrel mi otec. *Nám* zomrel otec. Som smutná, vyčerpaná a hlavne nasraná na sestru, ktorá sa ani neráčila ukázať na pohrebe.“

„Mrzí ma to,“ zmierlivo som začala.

„Má ťa čo!“

„Fajn, máš právo byť nahnevaná a dať mi to vyžrať, ale nič to nemení na veci, že teraz som tu a chcem sa zapojiť. Lepšie neskoro ako nikdy,“ uhladila som si sukňu a snažila sa tváriť diplomaticky.

„Zapojiť? Ako?“ výsmešne zdvihla obočie Eva.

„Prispieť. Na pohreb, na kar, hocičo si len poviete. Peniaze nie sú problém.“

„Nechceme tvoje peniaze. Vlastne, nechceme peniaze tvojho chlapa. Ak sa chceš nechať vydržovať sugardaddym, nech sa páči, ale otca do toho neťahaj. Nájdi si normálny džob, nech sa môžeš pozrieť do zrkadla bez toho, aby sa ti chcelo grcať zo samej seba a potom sa zaraď do života. Ty nie si sestra, s ktorou chcem byť spríbuznená.“

„Dobre. Ako myslíš,“ hodila som na stôl drobné za kávu a odkračala som so zdvihnutou hlavou. V garáži nákupného centra som si však sadla za volant a rozplakala sa. Čo som čakala? Že ma pochopí? Veď ma nikdy nechápali, ani ona ani rodičia. Práve preto som vtedy odišla. Zasa som sa odviezla domov a zamierila rovno k chladničke ukrývajúcej životodarnú vodku. Zapálila som si, uliala aj za dvoch a čakala, až ma osvieti. Samozrejme, že som nemohla vrátiť čas alebo zmeniť minulosť. Ale mohla som v prvom rade zmeniť seba! Vykašľať sa na Miláčika, nájsť si duchaplnú prácu a robiť veci, ktoré by ma naplňali vnútorne. Načo sú mi 4D mihalnice? Mikroabrazívne kozmetické ošetrenia pleti? Rifle, ktoré nadvihnú zadoček, či géllak, ktorý odolá aj najväčšej nočnej more každej ženy, umývaniu riadov? Niežeby som niekedy riady umývala, to zas

nie. Na to mám svi ľudí. V jednej ruke pohár s vodkou, v druhej slimka s príchuťou vanilky a postavila som sa pred zrkadlo. „Dokážem to! Zmením seba, aj svet,“ usmiala som sa na seba do zrkadla.

Čakali ste happyend? Smola. Svet sa točí ďalej a nezmenila ho pipenka s medveďom, ktorého si poctivo odklačala. O dva týždne už zase fičala svoj kolobeh kráslenia a prázdnoty ducha. A do čo najvzdialenejšej časti pamäti odtlačala nejasnú spomienku, že niekedy vôbec chcela dať svojmu životu zmysel.

Natália Fioleková
Nemý čitateľ úzkosti

Si tu so mnou? Áno? Tak to ma teší. Teší ma tvoja prítomnosť. Dúfam, že aj teba poteší tá moja. Aspoň na tú krátku chvíľku. Mám v úmysle ti rozpovedať svoj príbeh. Prečo? Lebo ho potrebujem zdieľať. Prečo práve ty? Lebo si nejakou náhodou na tento list natrafil. Verím, že u teba je v dobrých rukách a vypočuješ ma až do samého konca. Na úvod mám na teba jednu otázku. Môžem ťa osloviť Priateľ? Keďže neviem, či si dievča, alebo chlapec. I keď to pre mňa nie je podstatné. Vieš, nikdy som priateľov nemala nejakovo veľa. Keby si sa stal alebo stala jedným z tých mála ľudí na zemi, ktorých som mohla osloviť priateľia, bolo by to skvelé. Preto sa ťa pýtam... Budeš môj Priateľ? Tvoje mlčanie beriem ako súhlas. Budeš teda môj Priateľ a ja budem tvoja priateľka. Inak, volám sa Sofia. Som ale neslušná, keď sa ani nepredstavím, však? Som rada, že ťa spoznávam. Možno by som sa mala opísať, však? Aby si si ma vedel predstaviť, keď už sme kamaráti. Ale vieš čo? Myslím, že túto časť preskočím. Teraz už aj na tak na mojom výzore nezáleží.

Priateľ, rozpoviem ti svoj príbeh, ale mám jednu podmienku. Nebudeš sa na nič pýtať, nebudeš kľásť otázky. Všetko, čo má byť povedané, povedané bude. Si teda rozhodnutý, že ho chceš počuť? Pretože ak sa ma budeš chcieť niečo opýtať, na tvoje otázky nezodpoviem. Dúfam, že sa nenahneváš a nezrušíš pre to rozhodnutie byť mojím Priateľom.

Práve uvažujem, kde by som mala začať. Kde je ten začiatok, ktorý začal všetko lámať na časti. Ale to už predbieham udalosti. Nechaj ma chvíľku premýšľať, prosím.

Dobre, už viem.

Tak teda, začiatok sa datuje od roku 2015. Keď by som mala byť prešnejšia, začiatok by mal byť približne v mesiaci marec. No a čo sa vtedy udialo? Čo menilo celý môj pohľad na svet?

„Vaša mama má rakovinu pľúc, ide o posledné štádium. Jediné, čo môžeme ponúknuť je zmiernenie bolesti. Vyliečiť to nevieme.“

Zrútil sa mi svet. Moja predstava nesmrteľnosti, nezraniteľnosti, predstava, že toto sa deje hocikde inde, ale v našej rodine sa to stať nemôže, sa zrazu rúcala. Čo robiť? Plač. To bolo jediné, čo ma sprevádzalo niekoľko dní. Kým som si neuvedomila, že musím so sebou niečo robiť. Mamka predsa nepotrebuje pri sebe niekoho, kto bude nad ňou plakať. Potrebuje niekoho, kto jej ten svet ešte nejakou skrášľí, kým tu s nami môže zotrvať. A toho času nezostávalo veľa.

Tolko vecí so mnou nestihla odžiť. Tolko vecí som jej nestihla povedať. Tolko otázok som jej nestihla položiť. Priateľ, ak máš pri sebe svojho rodiča a máš ho skutočne rád, povedz mu to. Nečakaj. Správny moment je teraz. Aj teraz. Aj teraz. Zatiaľ, čo čítaš tieto riadky, všetko sa mení. Neváhaj. Naozaj neváhaj, lebo ťa to raz bude mrziť. Veľmi.

„Veď sa trochu snaž. Skús sa prekonať. Je to len v tvojej hlave. Dobre vieš, že je to len z teba. Nič ti nie je, si zdravá. Jediné, čo máš pokazené, je tvoja myseľ.“ Hovoril mi. Snažil sa mi dohovoriť. Bol milý. Trpezlivý. Dal mi čas, snažil sa to so mnou zvládnuť. Milovala som ho. A stále ho milujem. Určite to vie. Len už mu na tom tak nezáleží. Prepáč Priateľ, možno trochu predbieham udalosti. Len... Jednoducho sa nechávam unášať myšlienkami a poslednými kvapkami vína, ktoré vyštavujem z fľaše.

„Naozaj sa snažím, ver mi. Len hlave nejde povedať tak jednoducho, ako si to všetci predstavujete!“

„Viem, ale musíš sa snažiť! Viem, že to dokážeš. Ale musíš chcieť.“

„Aha, takže podľa teba to nechcem? Myslíš, že ma tieto úzkosti a paniky bavia? Juhú, ďalší panický atak, čo viac si priat. Presne po tom celé dni túžim!“ Viem, čo si teraz asi hovoríš, Priateľ. Že som bola dosť nepríjemná, však? Uvedomujem si to. Avšak, aby si pochopil moje rozhorčenie, musím na svoju obranu povedať, že ak ťa niekto bude spochybňovať niekoľko mesiacov za sebou, nebude ti veriť, že ti je naozaj zle, že naozaj nedokážeš ísť na nákup bez toho, aby si sa nemusel prekonávať, alebo nemusel byť na liekoch, tak by si tiež mal výbuchy zlosti. Že nie? Nuž, hádať sa nebudem. I tak je to teraz už jedno.

„Prestaň. Prosím ťa, prestaň. Už mi naozaj lezie na nervy ako sa tváriš!“ Kričal. Od neho sa to nevidelo často. Krik nebol jeho silná stránka, patrilo skôr ku tým pokojným typom, ktorých nerozhodí len tak hocičo. Chodil so mnou nakupovať aj oblečenie. Okrem zdutej tváre bol v poriadku, nikdy to neskončilo hádkou. Asi si teraz hovoríš, že som akási veselšia. Priateľ, to bude asi tým vínom. Dala som si ďalší glg.

„Ako sa tvárim?!“ Hlasitosť našej hádky sa začala zvyšovať.

„Ako keby ti celý svet ublížil. Ako keby si bola jediná na svete, ktorá trpí!“ Tento výrok ma od neho zarazil. Vedela som, že nie som jediná, ktorá trpí. Možno práve to moju úzkosť udržiava. Strata mamky, podkopnutie dôvery v nezraniteľnosť, ktorá sa mi utvrdzuje vždy, keď zapnem TV. Musíš uznať, Priateľ, že tam horko-ťažko nájsť niečo pozitívne. Ale aby som neodbočila od témy. Hádku sme týmto jeho výrokem ukončili. To mi ešte viac uškodilo, keďže som si myslela, že on bude moja opora vždy. V takýchto hádkach (áno, šípíš dobre, táto hádka nebola posledná), som videla, že sa láme. Že sa rúca, použijem také klíšé, ako domček z karát. Vedela som, že ak sa nedám čím skôr dokopy, môže sa stať, že nás to rozdelí. Cítila som nátlak.

A nátlak úzkosti nepomáha. Nezlepšuje ju.

Chodil z práce vždy znechutený. Akosi som ho nevidela tešiť sa. Nevidela som, že by sa usmieval, nevidela som, že by bol so mnou šťastný.

Jeden deň mi to nedalo.

„Miško?“ Odvážila som sa na tento krok, hoci som vedela, aká odpoveď sa za touto otázkou asi bude skrývať.

„Hm?“ Umýval práve riad.

„Môžem sa ťa na niečo opýtať?“

„No.“

„Si so mnou šťastný?“

„Som.“ Ani sa na mňa nepozrel. Srdce mi stislo, zalial ma pot. Tušila som, čo táto odpoveď znamená.

„Povedz mi úprimne.“ Musela som si sadnúť, lebo mi prišlo nevoľno. Len z pomyslenia, že by som ho mala stratiť, som padala z nôh.

„Chceš úprimnosť?“ Prestal umývať riad. „V poriadku, budem teda úprimný. Už zopár mesiacov sa necítim šťastný. Ale necítim to ani z teba. Viem, že je ti smutno za mamkou. Je to pochopiteľné. Vôbec ti to nezazlievam. Určite chce čas, aby si sa z toho nejako dostala. Skús však pochopiť aj ty mňa. Aké to je pre mňa, keď prídem domov a vidím ťa, ako sa opúšťaš. Stále ti niečo je, stále ti je zle, nechceš ísť nikam von, lebo sa bojíš, že dostaneš zase panický záchvat. Nechceš ísť do baru, na prechádzku, ani len do obchodu, lebo všade máš úzkosti. Uvedomujem si, že nechceš brať lieky, lebo je to svinstvo.“ „Ale...“ Chcela som mu do toho skočiť a obhájiť sa, no rukou mi dal jasne najavo, že o to nestojí. „Chcela si úprimnosť. Prosím, nezastavuj ma. Keď vravíš, že lieky nechceš, že je to aj tak v hlave a musíš to vyriešiť sama, musíš sa s tým nejako zmieriť, tak sa o to aspoň snaž. Naozaj z teba nemám pocit, že by si robila nejaký progres.“ Sadol si na stoličku oproti mne. „Nezvládam to.“ Nepozeral mi do očí.

„Nezvládaš čo?“

„Toto celé. Byť ti oporou, chodiť do práce, starať sa o všetko, platiť nájom. Je toho na mňa veľa.“ A rozhovor šiel presne tým smerom, ktorým som sa bála, že sa bude uberať. Nevedela som zo seba vydať ani hláska. Pozerala som na neho, až ma začali rezať a páliť oči. Cítila som, ako sa nimi predierajú slzy. Stále mi nevenoval ani jediný pohľad.

„Musím odísť.“ Vedela som, že to nemyslí len na chvíľku. Vedela som, že to myslí na stálo. Že už nechce byť so mnou. Že som ho ubila dostatočne na to, aby naše spoločné chvíle, tie pozitíva medzi nami boli prebité negatívami.

A tak odišiel. Kdesi vzadu v hlave som mala stále myšlienku a presvedčenie, že sa vráti. Moja hlava sa akosi nechcela zmieriť s faktom, že je skutočne koniec. Že to skončilo takto zle, pričom som si vždy myslela, že on je ten osudový, ten pravý. Vlastne, priateľ, aby som bola úprimná, myslím si to dodnes. Vždy som si myslela, že on je ten, s ktorým strávim celý svoj život, v chorobe i zdravia, v chudobe i bohatstve, v šťastí i nešťastí a tak ďalej. Veď vieš, poznáš to zo svadieb určite. Pre niekoho sú to možno len kliše slová, pre mňa je to veľký záväzok. Pre neho som ochotná urobiť čokoľvek. Ale vieš v čom je celý háčik? Je ženatý. Vlastne, dnes mal svadbu. A nie, nie so mnou, myslíš si dobre.

Práve sedím v izbe za stolom a píšem tieto riadky. Už sú to dva týždne odkedy som naposledy vyšla z domu. Nedokážem to. Neviem sa prinútiť urobiť čo i len krok spoza vchodových dverí. Len čo sa o to pokúsím, sužuje ma pocit úzkosti. Neviem, čo mám so sebou robiť. Kiežby si mi vedel poradiť. Kiežby si tu bol. Každý deň sa zamýšľam nad tým, ako je možné, že ma to takto dokáže pripútať ku stoličke a oddeliť od zvyšku sveta. Čím to je, že sa jednoducho nedokážem prinútiť ísť medzi ľudí. Prečo mi je vždy tak neveriteľne zle, keď sa o to snažím. Prečo mám pocit na omdlenie a neveriteľné búšenie srdca, keď nejde o žiadnu ohrozujúcu situáciu. Prečo? Vedel by si mi na to, priateľ môj, odpovedať? Alebo by si tiež len slepo bádal a hádal, čím to je? Priznám sa ti, že ma to postupne ničí. Vlastne, zničilo ma to. Položilo ma to na kolena a nevládzem vstať. Nemám chuť vstať. Vzalo to odomňa všetko, na čom mi kedy záležalo. Vzalo to odomňa priateľa, vzalo to odomňa tých pár kamarátov, ktorých som mala. Vzalo mi to spoločenský život, pracovný život, vlastne...

Vzalo mi to život. Radosť. Nádej. Potešenie. Vysalo to zo mňa moje celé ja, ktoré bolo nebojácné a malo pocit, že zvládne nápor celého sveta. Nebaví ma nič, čo mi kedysi robilo radosť. Nechce sa mi už ráno ani vstať z postele. Nevidím v tom zmysel. Aj tak viem, že deň bude presne taký istý ako bol ten predošlý. Že znovu budem uväznená v dome ako vo svojom malom väzení. Opýtam sa ťa narovinu. Teba by také niečo bavilo? Pri každom pohybe za dverami tvojho domu alebo bytu pociťovať neuveriteľný strach a nevedieť prečo? Určite by ťa to časom omrzelo. Vzdal by si to. Keby si nevidel zlepšovanie, jednoducho by si to vzdal. Vravíš, že nie? Že vždy sa dá bojovať a treba sa len vzchopiť? Že je to len v hlave? Áno, myslela som si to tiež. Nanešťastie, opak je pravdou. Nie je to len v hlave. Predstav si, akoby sa proti tebe spiklo celé tvoje telo a ešte aj časť tvojej mysle. A ten malý kúsok teba, ktorý tam niekde ešte ostal, musí so všetkým týmto bojovať. Je to ťažký boj. Ak ho niekto zvládol, tak asi len ten najsilnejší človek. A to veru ja nie som, Priateľ. Ja to nie som.

Vždy sa mi páčili tie staré námornícke triky, ako vkladali kúsky popísaného pergamentu do fľaše, poriadne ju uzavreli a hodili do mora. Na niečo podobné sa chystám aj ja. Hodlám tento list zrolovať, zviazať nitou a vložiť ho do fľaše od môjho obľúbeného vína. Ružové, suché. Práve som dopila poslednú kvapku. Nechám fľašu, nech vyschne. Zajtra ho tam vložím. A potom ju cestou na môj obľúbený most hodím do Dunaja. Som pevne rozhodnutá o tom, čo chcem urobiť. Viem, že je to jediné východisko, ako nájsť pokoj. Možno by si sa mi to snažil vyhovoriť a zastaviť ma, no nepodarilo by sa ti to. Nemaj výčitky. A najmä, nehnevaj sa pre to na mňa. Ďakujem Ti, Priateľ, že si ma vypočul, a že si tu pre mňa bol. Prajem ti, nech ťa životom sprevádza všetko krásne.

Tvoja Priateľka, Sofia.

Liliana Petrová **Ako k sliepke kuriatka**

Chcem vzbĺknúť. Chcem, aby vo mne horela iskrička nádeje, že tento svet raz zhorí.

"Buď trpezlivá, čím dlhšie to potrvá, o to krajšie sa vyľahne, ver mi!" prihovára sa tlmeným hlasom červenoperá sliepka Vanda Cipka.

Je to už piaty deň, čo musí hľadiet na žlté strapaté hlavičky veselo poskakujúce v zlatých trsoch sena a počúvať detské štebotanie malých, čerstvo vyľahnutých hrdielok.

Keď do stodoly preniknú prvé studené lúče mesiaca, pritisnú sa kuriatka k matkám a spokojne s pocitom bezpečia snívajú o ďalšom ráne.

Len Cipka necíti žiaden pohyb radostného ševelu. Vajíčko, na ktorom sedí je ako kameň. Nehybné, bez vlastného tepla a hlasu. Smutne natrasie zakrpatenými krídlami a perím objíme vajíčko ešte tuhšie. "Už zajtra." zašepká stebľám podstielky. "Viem, že už zajtra."

Uprostred noci ju prebudilo jemné šklbnutie.

Mysľou jej prebehla jediná myšlienka. Prišiel čas.

Prvé zaklopanie zvnútra tvrdej škrupiny vytvorilo malú trhlinku, ktorá sa začala ďalšími nárazmi postupne rozširovať po celom obvode vajíčka.

Ako sa trhlina zväčšovala, narastala i nádej a veľké vzrušenie nedočkavej Cipky.

Chcela, tak strašne chcela počuť to prvé pípnutie!

Spod hustého peria odrazu vykukla malá mokrá hlavička s dvoma čiernymi korálkami.

Otvorila zobáčik a vydala ten neopísateľný prvý tón. Dojatá Cipka ju nežne zdvihla mäkkými krídlami a privinula si ju k hrudi. "Si naozaj najkrajšia zo všetkých!"

"Píp!" ozvalo sa druhý raz, no hlas nevychádzal zo zobáčika kuriatka na matkinej hrudi.

V nepochopiteľnej prázdnej škruvine sa čosi pohlo. Cipka položila kuriatko do sena a opatrne nadvihla tvrdý obal vajička. Bolo tam. Druhé. V jedinom a tom istom vajičku.

Cipka netušila, že niečo také môže existovať. Netušila, že práve táto chvíľa raz spočíta posledné minúty jej i všetkým, ktorí bývali v stodole.

Bála sa, že ju vyženú, keď sa jej z jediného vajička vyliahli kuriatka dve. Nie je to prirodzené. Nikdy nič podobné nevidela. Vzala teda malý zázrak a jemne ho podstrčila do vedľajšieho hniezda, kde sa k Vande túlil kuriatok už celý krdeľ. Pohyb však matku prebudil.

"Boli dve v jednom vajičku." ustrašene vysvetľuje Cipka susednej priateľke. "Vyženú ma,

ak sa to niekto dozvie, prosím!"

Červené perie zašuchotalo a drobné kuriatko sa stratilo v jej objatí. "Neboj sa, postarám sa oň ako o vlastné." usmiala sa matka siedmich zlatých hlavičiek.

Cipkina priateľka splnila sľub a o novom podivuhodnom prírastku stodoly nik nevedel, Vanda ho prijala za svoje. Až ráno si uvedomila, že sa ujala malého kohútika s mäkučkým perím čiernym ako eben. Sedliakove deti mu dali meno Pip a Cipka darovala svojej malej princeznej meno gréckej bytosti Galina.

Bola najkrajšia z celej stodoly, kráčala vzpriamene a malý zobáčik držala vysoko nad ostatnými. Čierne perly vsadené do nežnej tváriky sa leskli ako drahé šperky a zlaté perie bez jedinej chybičky odrážalo slnečné lúče, až by sa zdalo že to ona prináša Zemi svetlo.

Hoci ani Pip, ani Galina netušili že pochádzajú z jedného vajička, veľmi rýchlo si k sebe našli cestu a stali sa dvorným párom celej farmy. Nepohli sa jeden od druhého, spoločne sa prebúdzali, detsky šantili vo vysokej zelenej tráve na dvore, v tulipánových záhonoch sedliakovej dcéry a najväčším trestom bolo, keď nemohli byť spolu.

Ich priateľstvo bolo tak čisté a úprimné, že v ostatných obyvateľoch kurníka budilo závišť.

„Prečo sa nehrávaš aj s inými? Pip je veľmi milé stvorenie, ale navôkol sú i iné kuriatka!“ povedala jedného dňa Cipka dcérke.

„Lebo sú hlúpi, všetkého sa boja, nemám ich rada. Je to snáď zlé? Sama si vravela...“

„Áno viem, iba sa o teba bojím.“

Galina vtisla matke bozk a naradostene vybehla zo stodoly, kde ju už hodnú chvíľu čakal Pip.

„Kde toľko si? Chcem ti niečo ukázať!“

Na dvore pod prázdny oknom stodoly bola šikmo opretá drevená lávka.

Pip chytil Galinu za krídelko a vybehol po doske na hrubo opracovaný rám okna.

„Pozri, Gal! Odtiaľto je dovidieť až za plot k smrekovým lesom. Raz tam spolu doletíme!“

„Pip, veď my nelietame.“ „Omyl! Nelietajú slimáky, jašterice a líšky. Vieš prečo? Pretože nemajú krídla, my ich máme!“ rozhovoril sa nadšene a v očiach sa mu leskol dosiaľ Galine nepoznaný zápal vzrušenia.

Tam, za latkovým plotom farmy bol svet. Kolovali o ňom legendy a nepotvrdené rozprávky, ktoré kuriatka pred spaním tak rady počúvali.

„Dobre Pip, raz tam poletíme.“ Usmiala sa Gal a malý čierny princ vtedy vedel, že ona je jediná s ktorou by sa skutočne chcel predierať mrakmi a bielymi chumáčmi oblohy.

Jedného rána, ešte tesne pred svitaním sa Galina prebudila na nástojčivé dobiedzanie.

Kto iný to mohol byť ako Pip? Vzrušením sa celý triasol a ledva dokázal dvornej princeznej vypovedať, čo má v pláne. „Gal, dnes je ten deň, cítim to!“

„Aký deň? Veď ešte nie je ani ráno!“ prehodila sa v polospanku Galina na druhý bok

a páperím si pretrela uhoľné očká.

„Dnes poletíme! Ďaleko od všetkých, kam sa dostanú len straky a chrústy s rýchlymi nôžkami. Bude to naša svadobná cesta.“

„Preskočilo ti Pip? A čo mama? A vôbec, nevieš lietať, kam by si chcel ísť?“

„Dokážem lietať a ty takisto. Moje krídla sú pripravené, dnes je ten správny deň, viem to!“

„A čo ostatný? Nikto sa odtiaľto ešte nikam nedostal, to predsa vieš, tu je náš domov.“

„Všetci ešte spia, nikto sa nič nedozvie. A keď na to prídu, my už budeme dávno ďaleko.“

Galina vedela, že tento plán nikdy nemôže vyjsť, mala v hlave tisíc logických dôvodov, prečo mu odporovať, no nástojčivosť v Pipových očiach a jeho presvedčenie, že všetko bude dokonalé, ju nakoniec zlomili. „Tak dobre. Ale ticho, nesmieme prebudiť mamu.“

Nikdy by nám to neodpustila.“

Potichu vyliezli zo slamenného hniezda, drobnými nôžkami zliezli z kovovej konštrukcie kurníka a vydali sa k známej drevenej latke - rebríku k ich tajným snom.

Z okraju okenného rámu bolo vidieť doďaleka, do tých krajov kam obaja tak nesmierne túžili letieť. Ich vzájomná láska ich presvedčila o tom, že to skutočne dokážu. A dnes bol ten čas.

„Dokážeme to!“ zašepkal Pip.

Galina mu bezuzdne dôverovala. Vedela, že ak skočí on, pôjde za ním. Kamkoľvek.

„Mám strach.“ „Neboj sa, spolu to dokážeme. Chyť ma!“

Zlaté krídlo sa spojilo s čiernym. Bol to nádherný kontrast dvoch tak rozdielných a zároveň tak nerozlučných duší. Skočíme. Preletelo obom hlavou, akoby to telesné spojenie prepojilo ich myšlienky. Naraz, bez akéhokoľvek ďalšieho váhania a neistoty odtrhli svoje tenké nohy od drevenej lišty a vyskočili do vzduchu. Perím zasvišťal prúd jemného vánku tiahnucim sa od lesov, od tých lesov, kam smerovali. Roztiahli zakrpatené krídla, čím sa od seba dve duše oddelili a zatrepotali tichým, vláčnym zvukom. Než sa však stihli spamätať, udalosti nemali priebeh, aký si predstavovali. Krídla síce trepotali nad zemou, no ich telá boli príliš ťažké na to, aby sa udržali vo vzduchu. Klesali k prašnej

zemi. Z výšky stále zreteľnejšie rozoznávajú kusy suchej trávy váľajúcej sa po dvore a štrk. Prudký náraz v kúdole prachu.

Skôr, než si uvedomili ten okamih, ležali jeden vedľa druhého pred stodolou. Dlhé ticho prerušil Pipov krik.

“Galina, si v poriadku?”

Zlatá hlávka ležala bez pohybu vedľa neho. Odrazu sa strhla a mechanickým pohybom zťažka zdvihla. “Ja...nemôžem pohnúť krídlom.”

Vo vnútri stodoly vládol chaos. Obaja počuli volanie svojich mien a panický plač.

Ak si myslíte, že je to nemožné, mýlite sa. Z dokorán otvorených dvier vybehla Cipka.

Keď zbadala dve zaprášené telička, strnula hrôzou.

“Čo si jej urobil? Počuješ? Čo si jej to urobil?”

Galina sa snažila oponovať, pozbierala sa zo zeme, no matka ju schmatla za boľavé rameno

a v krikú a vyhrážkach odvieďla do stodole. “A ty sa viac neopovažuj priblížiť k mojej dcére!” otočiac sa ešte zakričala na Pipa.

Celý deň prebehol až podozrivo v tichosti. Akoby sa všetci snažili prehliadnúť udalosti uplynulého rána. Pip dostal prísny zákaz vídať sa s Galinou, ktorú po nepríjemnom zážitku uložili do mäkkého sena a nechali odpočívať. Bez výčitiek. No s pribúdajúcim večerom atmosféra v krdli hustla. Možno všetci čakali práve na ten moment, keď tma usadne na ich hlavy a oni môžu neviditeľne začať pitvať poburúci skutok dvoch zradcov.

Keď všetci neoperné bezpečne ležali vo svojich hniezdach, dolu v temnom kúte stodoly sa utvoril kruh nespokojných matiek a náčelníka ženského kmeňu - vysokého kohúta s mahagánovým perím.

“Je to neprípustné!” vyhrkla zo seba prvá zlatohnedá slepica. Ostatné sa ochotne pridali.

“Drzosť! Neokrôchanosť! Je to zrada celého kurníka! Chceli nás opustiť! A Pip je ďalším nástupcom, kto nás bude viesť? No to malé čierne kura určite nikdy! To nedovolíme!” ševelilo hustou tmou.

“Prosím vás, upokojte sa, sú to naše deti! Chceli len vzlietnuť, veď je to hlúposť, nič zlé sa nemohlo stať!” ohradila sa Cipka, na čo sa prihlásila o slovo Vanda.

“Netreba robiť unáhlené závery, sú to ešte kuriatka, majú v hlavách samé pochabosti,

Pip to nemyslel vážne, nikdy by domov neopustil!”

“Snáď ti nemusím pripomínať, že tvoja dcéra so zlomeným krídlom v tomto kurníku končí. Dobre vieš, čo sa stane s nevhodnými nosnicami. Ráno príde sedliak a keď ju uvidí...”prehlásil statný kohút hrubým hrdelným hlasom.

“Tak dost! Toto ďalej nemá zmysel. To čo sa stane ráno, nechajte na ráno. Poď Vanda, nemôžem to ďalej počúvať.” Otočila sa Cipka lapajúc po dychu na ladnej ostrohe.

“Isté je, že tí dvaja sa už nikdy nesmú stretnúť. Buď pôjde on, alebo ona.

To ich priateľstvo je nezdravé. Dnes chceli opustiť kurník, rodinu, i vás dve, čo urobia zajtra? Nemajú zábran!”znova sa ozval korunovaný kráľ predstavenstva.

“To nemôžete, nemôžete ich oddeliť! Veď sú z jedného vajička!” Vyhrklo z Vandy.

A bolo to vonku. To, čo nikdy nemalo byť vypovedané, odrazu ležalo v

bielom truse na podlahe pred zrakom všetkých. “Odvedte ich!” Prikázal vodca. Nastalo ticho.

“Z jedného vajíčka. Dva životy. To predsa nie je možné. Možno je práve to príčina všetkého zlého. Toto nemôžeme tolerovať.” začala jedna.

“Nechutné. Veď to ani nemôžu byť kuriatka, je to jeden život v dvoch telách, neslýchané. Ktovie, čo z nich vyrastie!” pridala sa druhá.

“Nikdy z nich nič poriadne nevyrastie” Tretia.

“Nemôže z nich nič vyrásť.” skonštatoval kohút.

“V záujme celého krdľa.” dodala slepica po jeho pravici.

Čakalo sa, kto prednesie rozsudok.

“Musíme sa ich zbaviť. Náš rod bol poškrvnený takýmto príchodom na svet, viete si predstaviť čo nás za trest ešte môže postihnúť?”

“Má pravdu. Ani poriadne nemôžu vnímať čo sa deje, nie sú ako my.

A to nebude robiť v kurníku dobrotu. Už dnes je toho až príliš!”

“Zbavíme sa ich tak, aby to vyzeralo ako nehoda.”

“Čo ak by sme ich ráno podhodili sedliakovmu vľčiakovi? Brutus rotrhá telá, nikto nič nezistí a my budeme uchránení od možnej katastrofy!” prehovorila čierna slepica s mierne utekajúcim pravým okom.

“Nemôžeme čakať na to, kedy sa psovi uráči zdvihnúť tie svoje staré kosti.

Nič nesmieme nechať na náhodu. Ak sa ich máme zbaviť, tak poriadne.” zamietol návrh predsedu výboru.

“Oheň.” ozval sa v pauze nenápadný účastník diskusie.

“Oheň?” zopakovala tá s nemotorným pohľadom.

V tom všetkým svitlo. Sedliakova dcéra každý večer rozkladala na dvore pahrebu, aby spálila nahrabané lístie a odpad z predošlého dňa.

“Plamene všetko skryjú, nezostane po nich ani pierko.”

Bolo rozhodnuté.

Nastal osudný deň D. Deň, ktorý navždy spojil celý kurník v tajomnom zoskupení

a nezvyčajnej, dovtedy nepoznanej súdržnosti. To ich malé tajomstvo, túžba ničť prerástla

v každom malom srdiečku ako nehasnúci plameň. Prerástla každú pochybu o pláne,

zrníčko citu a súcit k dvom malým bytostiam.

Plán bol nasledovný. Mlčať. Počkať, kým Galina a Pip pod rúskom noci utečú na svoje tradičné miesto k obluku. Nebolo pochyb, že by sa nestretli. Skontrolovať situáciu na dvore, či pahreba nepohlasla, či je dosť žeravá pre dva životy a v beztrastej tme ich zhodiť dolu cez okenný rám do plameňov. Cipka a Vanda v tom čase isto budú spať na svojich bidielkach,

či hniezdach. Keď sa zotmelo, Gal a Pip boli skutočne na svojich pozíciách.

Až na koniec stodole bolo počuť ich štebotanie, ospravedlňujúce Pipove slová a Galine utešujúce dotyky.

Slepice ležali vo svojich provizórnych malých domovoch, odkiaľ napäto s odstupom sledovali vývin situácie. Aktívnu časťou bol iba kohút a jeho dve verné dvorné dámy.

“Oheň je rozložený, ideme na to?” pribehla sliepka s uhoľným perím a zapáleným vzrušením pre vec. Kohút dôstojne pokynul hlavou. Dvorné dámy sa na povel rozbehli k drevenej lávke opretej o okno. Tichým krokom prešli nahor a rozdelili sa na dve strany vnútornej strany rámu. Galina a Pip sedeli v nežnom objatí na priechli chrbtom k nim. Ak by neboli tak zaujatí svojím spojením, ak by

počúvali aj iné zvuky okrem dychu toho druhého, všetko mohlo byť inak.

“Nie je to nádherné? Pozri, tie iskry vyzerajú ako padajúce hviezdy, želay si niečo, Gal!”

“Chcem len, aby sme boli spolu. Nič iné nepotrebujem. A je mi jedno či tu, alebo tam

za obzorom. Keď som s tebou, všetko je krásne.”

“Zostaneme spolu, to ti sľubujem.”

Číhajúce predátory vycítili, že toto je správny moment. Vystúpili z tieňa a odtrhli od seba dve schúlené kľbká.

“Tak teda zostaňte. Navždy!” zasipela moletná slepica a v jednom švihy prehodila Galinu cez hnedý rám. “Gal!” zakričal Pip, no v tom istom momente vzlietol aj on. Ani nestačil rozvinúť svoje neschopné krídelká. Sila bola precízna, tlak vzduchu ich oboch hnal k horúcim plameňom hltajúcim suché listie gazdovho dvora.

Všetko potom sa udialo rýchlo. Galina a Pip dopadli na okraj ohniska, no nenásytný oheň ich stihol v letku obliznúť a hebké perie okamžite vzbĺklo. Slepice v stodole sa na krik prebudili

z klamlivej apatie a zliezli doprostred veľkého krdľa. Cipka a Vanda poznali krik.

Každá matka pozná hlas svojho dieťaťa. Náhle sa však stalo to, čo nik nečakal.

Do rozvášneného davu vo vnútri vbehli cez otvorené dvere živé horiace fakle. Iskry v perí čoraz viac tvorili oslepujúci žiarivý tvar okolo oboch tiel, až to vyzeralo, že do stodole udreli guľové blesky.

Kričali a nevedno či z intuície, alebo poznania bežali k Cipke.

“Mama!” doliehalo jednohlasne z neforemných planúcich hmôt.

Cipka sa rozbehla k nim, no bolo neskoro. V momente ako sa dve fakle stretli so živým perím, v objatí ju spojili so svojich hladným živlom. Na pomoc jej pribehli ostatní účastníci katastrofy. Horela ona, horeli oni, horela slama na prašnej zemi, horeli bydlá, horela stodola.

Oheň pochoval všetkých. Perie škvrcalo, vysilený krik a panika pomaly usadali rovnako

ako čierne kusy popola v rohoch podlahy. Brechot psa privolal gazdu i jeho mladučkú dcéru.

“Noste voďu! Musíme uhasiť stodolu!” zneli pokyny, ktoré už nik nepočul.

Bez vedomia niet sluchu.

Nad ránom sa na dvore rozprestierala holá konštrukcia bývalej stodoly.

“Môžeme byť radi, že sa oheň nerozšíril ďalej. Ale tá novučička strecha bude stať majland!” skonštatoval sedliak chlácholiac svoju dcéru, ktorá zdesene hľadela na zostatky hydiny na zemi.

“Ale čo tie všetky kuriatka a sliepky?” plakala drtiac bledomodrú sukňu.

“Zajtra pôjdeme do mesta a vyberieš si nové, sľubujem. No tak, neplač.

Koniec koncov,

bola to len hydina a tej môžeš mať, koľko len budeš chcieť.”

Obsah

Namiesto úvodu	3
Nedá sa nepovedať...	4
Zoznam súťažiacich autorov	5
Výsledková listina	7
1. kategória	
Tamara Kenderová – Zimný kvet	8
Ema Parižová - Jeden z tých najlepších	9
Denisa Lutovská - Láska v daždi	10
Natália Mahútová – Riaditeľ pekla	14
Sarah Verešová - Najkrajšia hlina v celom vesmíre	17
Simona Kapusníková - My sme ťa len chránili	19
Mariana Ibrahimi – Spln	22
Martina Kostolná - Môj oceán	24
Lucia Kubicová - Sila priateľstva	28
2. kategória	
Hana Pastoreková – Eugénia	30
Veronika Šutá – Až chlapec	36
Dagmar Budd – Nočná hliadka	40
Lucia Migačová – Ak netúžim, baru neodolám	42
Lenka Želonková - Vlakové spojenie	48
Viktória Lesnícka - Krása života	53
Tatiana Pavolková – Máme dve Lucky	54
Tatiana Piliarová - Tajomstvá čajových vrecúšok	56
Dominika Komarová - Malo to takto naozaj byť?	59
3. kategória	
Tomáš Kičina – Si tam?	63
Anežka Lišá - A to bol koniec. Melanchólie	69
Katarína Želinská – Imigranti	71
Daniela Lysá - Posadnutosť zámenami	75
Lenka Sabová - Svet, v ktorom žijeme	77
Natália Fioleková - Nemý čitateľ úzkosti	80
Liliana Petrová - Ako k sliepke kuriatka	83

Mladá slovenská poviedka 2017

zborník literárnych prác z celoštátnej súťaže mladých autorov

Zostavenie: Maria Janotikova
Sadzba a redakcia: Miroslav Žabensky
Ilustrácie: Janka Kevešová
Tlač: Tlačiareň Kubik Namestovo
Vydalo: Žilinský samosprávny kraj -
Oravske kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne
október 2017

*Poviedky v zborníku sú uvedené v autorskej úprave.
Vydanie zborníka z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.*

u. fond
na podporu
umenia

ISBN 978-80-89744 - 09-1

